

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

حاصل کلبه قوانین سه بهه ومقررات- گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

سال هشتم

۴شنبه ۳دی ماه ۱۳۳۱

شماره ۲۲۹۰

شماره مسلسل ۴۸

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۸

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز ۵شنبه ۲۷ آذر ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب :

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) قرائت بقیه گزارش ۳ ماهه آقای نخست وزیر بوسیله آقای وزیر امور خارجه
- ۳) تقدیم لایحه اتوبوس رانی بوسیله آقای وزیر کشور بقیددوفوریت وطرح تصویب دوفوریت آن
- ۴) اعلام تصویب صورت مجلس ۲۳ و ۲۵ آذر ۱۳۳۱
- ۵) مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه و فرهنگ راجع باضافه اعتبار بودجه وزارت فرهنگ
- ۶) تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ سی و پنج دقیقه صبح بریاست آقای محمد ذوالفقاری (نایب رئیس) تشکیل گردید

تولیت یگرای

۱ - طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین قرائت

میشود

(شرح زیر آقای

ناظر زاده قرائت نمودند)

غائبین با اجازه آقایان : شاپوری

- راشد - مجد زاده - دکتر طاهری - اورنگ

- امیر افشاری - خسرو قشقائی - حمیدیه

غائبین بی اجازه آقایان : دکتر امامی

- محمد حسین قشقائی - دادور - مشار

دیر آمده با اجازه آقای صراف -

زاده دوساعت

غائبین در رأی آقایان : دکتر

مصباح زاده هشت رأی - کهجد دوی

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه

اعتراضی نیست؟ آقای حاج سید جوادی

حاج سید جوادی - در این جا

عبارتی است خواستم عرض کنم که اصلاح

شود آقایان باین نکته توجه داشته باشند در

این پیشنهاد (خود پسند) نوشته شده (خرد پسند)

صحیح است

نایب رئیس - اصلاح میشود نسبت؟

بصورت جلسه دیگر اعتراضی نیست

(اظهاری نشد) بعداً که اکثریت حاصل شد

اعلام تصویب میشود. یکمده از آقایان نطق

قبل از دستور اجازه خواسته اند با اجازه

آقایان امروز صرف نظر میفرمایند چون

این مذاكرات مشروح چهل و هشتمین جلسه از دوره هفدهم قانونگذاری

گزارش دولت مطرح است

خسرو قشقائی - سوالات کمی

مطرح است؟

مهندس غروی - بنده عرضی

دارم

نایب رئیس - راجع بچه؟

مهندس غروی - چند جلسه

است حق بنده را مرتباً توضیح میفرمایند

نسبت بجلسه است بنده آمده ام واسم نویسی

کرده ام و توضیح میشود

۲- قرائت بقیه گزارش

۳ ماهه آقای نخست

وزیر بوسیله آقای وزیر

امور خارجه

نایب رئیس - برای جلسه بعد بفرمائید

آقای دکتر فاطمی بفرمائید

(بقیه گزارش بشرح آتی قرائت شد)

گزارش وزارت کشور

گزارش اقداماتی که در سه ماهه اخیر

در باره عمران و اصلاحات و انتخابات و امارو

امور شهرداریها و انتظامات و کارگزینی

از طرف وزارت کشور بعمل آمده بشرح

ذیل است

الف راجع با مور عمرانی

۱- در تاریخ بیست و دوم مرداد ماه

۱۳۳۱ لایحه ازدیاد سهم کشاورزان و

سازمان عمرانی کشاورزی که بتصویب

آقای نخست وزیر رسیده و بوزارت کشور

ابلاغ شده بود بوسیله بخشنامه تلگرافی

شماره (۴۰۴۷۳۳۴۷۱) ۲۵۰۷۲۰۴۳۱

استانداران و فرمانداران ابلاغ گردید و دستور

اجرای آن صادر شد نظر باینکه از طرف

مأمورین مربوط و اشخاص دیگر راجع به

نقائص لایحه مذکور پیشنهادهایی رسید که

مورد توجه واقع شده بود بنا بامر آقای

نخست وزیر کمیسیونی در وزارت کشور

تشکیل شد و پیش از مطالعه پیشنهادها لایحه

۶ - صدور بخشنامه باستانداران و فرمانداران بر حسب امر آقای نخست وزیر برای استحضار از چگونگی وضع کارخانه ها و تکمیل و توسعه آنها و مکاتبات لازم با وزارتخانه های مربوط که پس از وصول جواب نتیجه بمرض مقام نخست وزیر رسیده است

۷ - صدور بخشنامه بفرمانداران برای تشریح مسامی بامورین دفع افات حیوانی و نباتی و مبادله و مکاتبات در اینخصوص با وزارتخانه های مربوط

۸ - صدور بخشنامه و دستورهای لازم بفرمانداریهای جنوب بر حسب تقاضای بنگاه مستقل آبیاری برای تشریح مسامی بامورین سدسازی وابسته ببنگاه مزبور

ب- امور مربوط با انتخابات

۱ - تهیه لایحه قانونی انتخابات مجلس شورای ملی

۲ - تشکیل کمیسیون در وزارت کشور بمنظور تجدید نظر در قانون شهرداری ها مصوب ۲۸ و ۲۹ و تنظیم مواد لایحه قانونی شهرداری که پس از تهیه بوسیله براید و رادیو در معرض افکار عمومی قرار گرفت تا هر کس پیشنهاد مفیدی درباره آن داشته باشد بوزارت کشور ارسال دارد پیشنهاد های کتبی و تلگرافی که از مرکز شهرستانها رسید در کمیسیون مربوط قرائت و مورد بررسی و مطالعه واقع شد و با استفاده از مطالب مفید مواد لایحه قانونی شهرداری اصلاح گردید و پس از جرح و تعدیل آقای نخست وزیر بامضاء رسید و بوسیله بخشنامه بفرمانداران و بخشداران اعلام گردید و دستور داده شد که آن را بموقع اجرا گذارند و مخصوصاً در بخشنامه مزبور تذکر داده شد که نکات مشروحه در مواد لایحه قانونی شهرداری برای آنست که عموم ساکنین شهر و قصبه با اراده و میل خود در انتخابات انجمن شهر یا قصبه با کمال آزادی اقدام نمایند و انتخابات انجمن شهر یا قصبه از هر گونه اعمال نفوذ ممنوع باشد و فترتی در تشکیل انجمن شهر حاصل نشود و انجمن شهر بنحوی انتخاب شود که مورد اعتماد کامل و نماینده حقیقی اهالی باشد و شهردار با حسن تدبیر و بی طرفی کامل و احتراز از تبعیض در اجرای وظائف مجبوله بکوشد و کارمندان و مأمورین شهرداری نهایت اهتمام را در تشریح مسامی بامورین شهرداری معمول دارند که وقت و درآمد شهرداری بهبود یافته نشود و برنامه اصلاحی با رعایت توانائی مالی با مطالعه و اطمینان نظر بموقع اجرا در آید

قصبهات و شهرداران و مأمورین شهرداری معمول است و متوجه ساختن اهالی باینکه اشخاص نیکنام و مطلع و بصیر و مورد اعتماد را باراده خود انتخاب نمایند شرحی تهیه شده که بوسیله رادیو منتشر گردید

ج - اقدام با اجرای سرشماری کشاورزی در کلیه دههای کشور

اساسنامه سر شماری کشاورزی در جلسه مورخ ۲۹ و ۳۱ ر ۶۲۹ بتصویب هیئت وزیران رسیده و وزارت کشور کار سرشماری کشاورزی را در استان هفتم از صبح شنبه هفدهم آبانماه جاری بوسیله مأمورین در ناحیه فارس (شیراز - بوشهر - کنگان - لارستان - فیروزآباد - آباد) آغاز کرده است

د - امر مربوط به تقسیمات کشور بمنظور مطالعه و تجدید نظر در قانون تقسیمات کشور کمیسیون در وزارت کشور تشکیل گردید کمیسیون مذکور که از تاریخ ۱۳ مهر ماه مرتباً جلسات خود را تشکیل داده و اقدامات ذیل را بعمل آورده است

۱ - مطالعه جدول استانها و شهرستانها و بخشها منظم بقانون تقسیمات کشور مورخ ۱۳۱۶ و تقسیم کشور باستانداریهها و فرمانداری های کل و فرمانداریهای درجه ۱ و ۲ و ۳ و ۴

۲ - تعیین بخش های درجه اول و دوم که قسمت اعظم آن زیان یافته و بقیه مورد مطالعه است

۳ - اقدام به تهیه صورت جامعی از همه دهستانهای تابع هر بخش و تعیین مراکز آنها (که متأسفانه پس از گذشتن چندسال از وضع قانون تقسیمات کشور (سال ۱۳۱۶) صورت نگرفته است) تا برای اجرای لایحه قانونی سهم کشاورزان و سازمان عمرانی کشاورزی مشکلاتی از این حیث حاصل نشود و برای تجدید نظر در قانون تقسیمات کشور مورد استفاده قرار گیرد

ه - امور شهرداریها

۱ - تنظیم مواد آئین نامه مربوط به لایحه قانونی شهرداری مذکور در ماده (۶۶) و تهیه طرح سازمان اداره امور شهرداریها

۲ - کارهای مربوط بامور شهرداری ها از قبیل تصویب بودجه شهرداریها و تصویب برنامه های ساختمانی و انعقاد قرار دادهای ساختمانی و تعمیرات و اعزام مهندسان برای نظارت در امور ساختمانی و نقشه برداری و غیره و تصویب نقشه های مربوط بخیابان سازی و اصلاح خیابانها و حفر چاه های عمیق و تنظیم و تصویب قرارداد های مربوط به برق شهرداریها و امثال آن بشرح ذیل

۱ - کارهای ساختمانی

اعزام مهندس برای کارهای مطالعاتی و نقشه برداری و تهیه طرح شهر سازی نقاط ذیل:

میان دو آب و رامسر و شهسوار و خریم

آباد و آمل و خواف و سمنان و کاشان و ملایر و بروجرد و کرمانشاه و سقز و کرمان

عملیات ساختمانی و شهر سازی در نقاط ذیل

رضائیه و بستان آباد و کرج و نوشهر و بابل و ساری و بجنورد و سبزوار و دامغان و اراک و همدان و محلات و اصفهان و داران و یزد و بهبهان و آبادان

تصویب برنامه های ساختمانی سال جاری شهرداریها بشرح ذیل

تبریز ۷۵۰۰۰۰۰۰ ریال

قزوین ۷۶۴۲۱۲۸ »

اصفهان ۵۱۴۰۰۰۰۰۰ »

آبادان ۶۳۰۰۷۱۹۱ ریال

سده ۶۱۶۱۴۶ »

کرمان ۳۱۸۰۰۰۰۰ »

اهواز ۲۰۸۰۰۰۰۰۰ »

۲ - حفر چاههای عمیق در شهر های سمنان و اراک و قزوین

۳ - تنظیم و تصویب قرار داد برق شهرداریهای خوانسار و سمنان و خرید موتور برق برای تأمین برق شهرداریهای خواف و بناب و فریدن و اعزام مهندس برای سرکشی بکارخانجات برق آمل و گنبد کاووس و شاهرود و سمنان و شیراز و کاشمر و اصفهان و کرج

۴ - خرید موتور پمپ آتش نشانی جهت شهرداری ساری

۵ - اعزام بازرس برای رسیدگی به امور مالی و اداری و اختلاف بین انجمنها و فرمانداران و شهرداران و موارد دیگر به شهرداریهای اصفهان و یزد و کرمان و کاشان و شاهرود و سبزوار و خرم آباد و آبادان و خرمشهر و سراسر و آذربایجان و ساوه و آبادان

۶ - قرار داد مساعدت مالی اداره همکاری فنی راجع به برق شیراز و کشتارگاه تهران

و - امور انتظامی

۱ - تنظیم آئین نامه ترفیحات افسران شهر بانی و تقدیم آن به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

۲ - تهیه لایحه قانونی بازنشستگی افسران شهر بانی کل کشور که پس از تصویب بموقع اجراء گذارده شده و بموجب آن تا کنون ۱۱۶ نفر بازنشسته شده اند و رسیدگی بیرونه بقیه ادامه دارد

۳ - رسیدگی به بیرونه افسران ژاندارمری کل کشور و تهیه صورت افسرانی که باید بازنشسته شوند

۴ - تشکیل کمیسیون بر حسب دستور شماره ۱۷۱۷۴ - ۱۶۷۱۶۷ آقای نخست وزیر بمنظور تأمین انتظامات ادارات و مؤسسات دولتی که فعلاً از افراد ژاندارم استفاده می نمایند بوسیله گذاردن انتظامی مخصوص بطرفی که فعلاً در بانک ملی ایران

و شهرداری تهران ضل میشود و تقدیم گزارش بمقام نخست وزیر

۵ - تشکیل کمیسیون برای مطالعه در اطراف موضوع شرکت واحداث بوسرانی

ز - امور کارگزینی

۱ - تغییراتی در مدیران کل و رؤسای ادارات مرکزی وزارت کشور و استانداریان و فرمانداران و بخشداران داده شده و در انتصابات جدید حتی الامکان سعی و اهتمام شده است که اشخاص درستکار و لایق و مطلع و مورد اعتماد از بین مأمورین وزارت کشور و سایر وزارتخانه ها انتخاب شود فهرست تغییرات و انتصابات مذکور بشرح ذیل است

انتصابات در مرکز ۴۷ نفر

نقل و انتقالات استانداریان ۱۱ فقره

نقل و انتقال فرمانداران ۳۹ فقره و بخشداران ۸۰ فقره در استانها

منتظرین خدمت ۳ فقره

بازنشسته ۱ فقره

۲ - برای تهیه سازمان استخدامی وزارت کشور و تجدید نظر در سازمان سابق کمیسیون در وزارت کشور تشکیل و پس از مطالعات لازم با توجه بعد اقل احتیاجات ضروری و رعایت میزان کار اداری و مراتب مندرج در قانون استخدام کشوری صورت سازمان جدید ادارات مرکزی و وزارتخانه و شهرستانها و سازمان ادارات کل تابع (ژاندارمری کل کشور و شهر بانی کل کشور و اداره کل آمار و ثبت احوال) تهیه و تقدیم شده است

۳ - تهیه لایحه قانونی و آئین نامه مربوط به تشکیل شورای عالی وزارت کشور بمنظور مطالعه و تجدید نظر در قوانین و آئین نامه های فعلی وزارت کشور و تهیه لوایح و مقررات جدید و مشاوره در رفع مشکلات اداری مرکز و استانها و شهرستانها

ح - امور مربوط به تشدید مجازات کمیسیونهای تشدید مجازات جمعاً (۶۸۵) فقره بیرونه را مورد رسیدگی قرار داده اند

ط - امور مربوط به شهر بانی کل کشور

۱ - نظریاتی که از مدتی قبل علیه اشخاص ماجراجو و اخلاص گریزناورین مختلف در نقاط مختلفه شهر مبادرت به تظاهرات می نمودند که منجر بافتشاش و اخلاص نظم میگردد بمنظور جلوگیری از این قبیل تظاهرات و پیش بینی حوادث غیرمنتظره در خیابانها و چهارراهها و محلهای مهم شهر قوای لازم با تجهیزات کامل و وسایل ارتباطی برقرار گردید

۲ - تشکیل شعبات انتظامی بوسیله افسران و تشکیل شبه گشت و تعیین عده لازم که بیاوه و باد و هر چه و با جیب بمنظور تعقیب بدزدین و جلوگیری از سرقتهای شبانه تا صبح در گشت شهری باشند

۳ - تقویت نیروی کلاسترها و پاسکام

های فنی و تکمیل قوای کلانتری جدید -
التاسیس و تمین بازرشای قضائی برای
تنظیم پرونده‌های خلاف و جنایت در
کلانتریها و تشکیل شبات آگاهی در
کلانتریها برای رسیدگی فوری بجرائم
واقعه بمنظور سرعت عمل و رفع نیازمندیهای
ارباب رجوع .

۴ - اجرای کامل لوایح قانونی جدید
(امنیت اجتماعی و حمل چاقو) در مورد اشخاص
آشوب طلب و چاقو کش و تعوییل آنها بمقامات
فرمانداری نظامی .

۵ - تصفیه اداره آگاهی و اقدامات
و تدابیر لازم راجع به تغییر رفتار مأمورین نسبت
بآرباب رجوع تا در آتیه عدم رضایت‌ها و
انتقاداتیکه در باره اعمال مأمورین می شد بطور
کلی متروک گردد و تمین چند دسته از مأمورین
آگاهی در شب و روز برای گشت شهر بمنظور
دستگیری دزدان و متهمین جرائم دیگر و
جلوگیری از سرقت .

۶ - برای اینکه مأمورین انتظامی
با آشناسدن بمعمیات ورزشی پلیس فنی در
موقع ورود حوادث مهمه و اخلال نظم بتوانند
با ورزیدگی کامل در مقابل با حوادث اقدام
نمایند و حتی الامکان بدون احتیاج با استعمال
اسلحه نظم را برقرار کنند دو گروهان
یاسبان باینگونه تعلیمات آشنا و مجهز به -
گاز اشک آورو با طونهای مخصوصی حاضر
بخدمت شده اند و یک گروهان نیز تحت تعلیم
می باشند .

۷ - ایجاد ترتیب جدید برای صدور
گواهینامه رانندگی که بعضی تقاضای متقاضیان
اعم از آنکه در آزمایش قبول یا مردود
شوند در همان روز مرجمه معلوم و جواب داده
شود و خط کشی بهیضی چهارراه‌ها که قسمتی
تکمیل و هنوز هم ادامه دارد و ایجاد پارک
بمنظور توقف اتومبیل و اقدام برفع نقائص
گاراژها و بنگاههای مسافری و ایجاد
دسته‌های موتور سوار گشتی از افسران برای
تعقیب متخلفین از مقررات عبور و مرور .

۸ - پیشنهاد لایحه بر قرارگی یکصد
ریال مدعو معاش برای فرزند در باره مأمورین
شهربانی و پیشنهاد بر قرارگی ماهیانه سیصد
ریال با افراد و ریریف افراد و خدمتگزاران
جزء متاهل و پیشنهاد اخذ چهارصد هزار
متر زمین برای ساختمان منازل افراد و
خدمتگزاران جزء .

۹ - تحصیل و تامین اعتبار دو میلیون ریال
هزینه تکمیل ساختمان نیمه تمام اداره راه -
نمایی و رانندگی واقع در ضلع جنوب غربی
میدان سپه و تاسیس شعبه مستقل صندوق
بازنشستگی شهربانی و صدور دستور برای
کسور بازنشستگی حق گماشته افسران و
کارمندان و افراد و ریریف افراد .

۱۰ - بمنظور اینکه در موقع احتیاج
بتوان کمک مادی نامورین نمود مقدمات
تاسیس بانک بنام بانک کارمندان شهربانی

فراهم شده که با سرمایه شش میلیون ریال
که يك ثلث آن نقداً و دو ثلث آن تعهد شده
تشکیل میشود این بانک خواهد توانست
در مقابل حقوق و همچنین در مقابل وثیقه وام
بدهد .

۱۱ - برنامه دوره تکمیلی آموزشگاه
عالی شهربانی با موافقت استادان تهیه و
بوزارت کشور تسلیم شده است .

۱۲ - ۱۴۲ نفر افسران فارغ التحصیل
باداره کارگزینی برای خدمات انتظامی مرکز
و شهرستان‌ها معرفی گردیده اند و هفتاد و پنج
نفر دانشجو از طریق مسابقه پذیرفته شده و
از اول آبانماه تحت تعلیم قرار گرفته اند و
۲۰۱ نفر بازرس استخدام و تحت تعلیم قرار
گرفته که تعلیمات ۱۵۸ نفر آنها خاتمه و
برای شروع بخدمت باداره کارگزینی معرفی
و بقیه ۴۳ نفر تحت تعلیم می باشند و قریباً دوره
تعلیمات آنها خاتمه خواهد یافت و ۶۳۴
نفر یاسبان استخدام و تحت تربیت قرار گرفته
که کارآموزی ۴۲۲ خاتمه یافته و بادارات
انتظامی معرفی شده اند و بقیه ۲۱۲ نفر
تحت تعلیم می باشند .

ی - امور مربوط به زاندارمیری کل کشور
با آنکه در همه جا برای سازمان زاندار -
میری با توجه با اجرای لایحه قانونی ازدیاد
سهم کشاورزی و تشنجات دیگری که از طرف
عناصر آشوب طلب بعمل می آید اشکالاتی
وجود داشته است این سازمان با نهایت
جدیت در اجرای لوایح قانونی اهتمام و کوشش
و موفقیت‌هایی حاصل کرده است و علاوه بر
امور جاری در موارد اساسی بررسیهای لازم
بعمل آورده اند که نتیجه آن بشرح ذیل
بعرض میرسد .

۱ - بررسی و تنظیم طرح حمل و نقل
که در نتیجه آن قریباً ۱۴۵ جیب به زاندار -
میری تعوییل شده و بر طبق طرح تنظیمی
بواحدها تقسیم شده است .

۲ - بررسی و تنظیم طرح مخابرات
بموریکه تمام واحدهای بزرگ در کلیه
کشور بوسیله بی سیم با یکدیگر مرتبط شوند
و واحدهای کوچک تا گروهان بوسیله تلفن
با مرکز فرماندهی خود دائماً بتباط مستقیم
داشته باشند هر چند اجرای طرح مزبور
چه از لحاظ وسائل و چه از لحاظ ترتیب کادر
و نفرات فنی امری بسیار دقیق و مستلزم وقت
کافی می باشد در نظر گرفته شده است که
سریعاً این طرح عملی و در آتیه نزدیک
زاندارمیری کل کشور به جدیدترین وسائل
بی سیم و مخابرات مجهز و شبکه ارتباطی آن
در کلیه نقاط کشور گسترده شود .

۳ - تهیه و بررسی ساز و برگ انفرادی
افراد از قبیل قمقه و ساک و کوله پشتی که
در موقع انجام مأموریتها و تعقیب دزدان
بتوانند از وسائل انفرادی خود مدتی استفاده
نموده و از عمل تعقیب و انجام مأموریت باز
نمانند تا اکنون زاندارمیری بتحصیل بیست و

پنج هزار قمقه موفق شده است .
۴ - تهیه وسائل بهداشت و
زخم بندی و ایجاد بیمارستان و وسائل
جراحی کامل و در اینخصوص در نظر است
که لااقل بیمارستان یکصد تختخواهی برای
زاندارمیری با مساعدت وزارت بهداشت ساخته
شود و با این ترتیب علاوه بر اینکه يك
بیمارستان مجهز بسایر بیمارستانهای پایتخت
افزوده می شود عمده کثیری کارگر بکار گمارده
می شوند .

۵ - تهیه عمده لازم جعبه و وسائل انفرادی
مخصوص نفرات چتر باز که بهر نفر زاندارم
در موقع تعقیب سارقین و مأموریت های دور
داده میشود تا در موقع احتیاج مورد استفاده
قرار دهند .

۶ - فرستادن سبناهای متحرک برای
کلیه واحدهای زاندارمیری و نمایش دادن
فیلمهاییکه غالباً جنبه تعلیمات و بهداشت
دارد در قراه و قصبات دور افتاده برای افراد
کشاورزان و همچنین تهیه فیلمهای مفید در
میهن دوستی که بوسیله افسران اداره
زاندارمیری تهیه میشود و قریباً مورد استفاده
واقع خواهد شد .

۷ - پیش بینی و سفارش عمده و ایتمای
مخصوص زاندارمیری برای بازرسیهای
فوری و انزام افسران بنقاط مختلف
کشور .

۸ - بررسی سوابق و پرونده های
افراد و درجه داران که عمده ای از معلولین
و سالخوردگان آنان تدریجاً بر طبق قوانین
جاریه بازنشسته شده و افراد افبونی و غیر
صالح نیز بررور اخراج شده اند و بجای آن
ها افراد قوی و سالم و با سواد که خدمت
زیر پرچم خود را انجام داده اند استخدام
خواهند شد .

۹ - بررسی و تجدید نظر در سازمان
زاندارمیری و در نظر گرفتن سازمان مفیدی
که تطبیق با حوائج کشور نماید

۱۰ - ساختمان ۲۶ دستگاه پاسگاه
در نقاط مختلف کشور

۱۱ - اعزام عمده ای افسر و درجه دار
برای ادامه تحصیل و تکمیل معلومات در رشته
های مختلفه ایکه مورد استفاده زاندارمیری
است و پیش بینی برای اعزام عمده دیگر افسر
و درجه دار بخارج

۱۲ - اعزام افسران بازرس بنقاط
مختلف کشور برای رسیدگی بشکایات و تعقیب
افسران خاطی .

۱۳ - تعقیب دزدان و کشف اسلحه
غیر مجاز که در دست آنها بوده و همچنین
تعقیب قاچاقچیان بشرح ذیل

الف - تعداد اسلحه غیر مجاز مکشوفه
۹۷ قبضه

ب - کشف قاچاق ۶۰ فقره

ج - دزدان مسلح دستگیر شده
۸۸ نفر

۱۴ - مبارزه با عناصر آشوب طلب
و برقراری آرامش در کارخانجات سمنان و
سایر نقاط کشور

۱۵ - کمک بقوای شهربانی در نقاط
مختلف کشور و حفظ انتظامات در کلیه
سکارخانه ها در اطراف تهران و
شهرستان ها

ک - امور مربوط باداره کل
آمار و ثبت احوال

۱ - راجع بشناسنامه های نمونه جدید
که با سری و شماره عمومی و غیر قابل تقلید
می باشد و از سال ۱۳۲۷ در کشور توزیع
شده است با اینکه بواسطه فقدان وسائل
عکاسی و عدم بضاعت اهالی برای پرداخت
بهای عکس استقبال کامل نشده و باتوجه به
قلت نمایندگان ثبت احوال و عدم تکافوی
اعتبار در حدود سه میلیون از شناسنامه های
مزبور مردم داده شده و موضوع شناسنامه
های جدید در لایحه قانونی جدید انتخابات
که تقدیم گردیده جزء برنامه امسال و سال
آینده گذاشته شده است

۲ - با وجود ضیق بودجه نسبت بتکمیل
ثبت احوال بلوچستان اقدام شده و تا آخر
سال آتیه بیابان خواهد رسید .

۳ - طرح تمرکز دوایر آمار و وزارت
خانه ها در اداره کل آمار و جمع آوری
اطلاعات مبادی مختلف آمار بر طبق قواعد
مخصوص آمار بین المللی که تماس با
سازمان ملل دارد بتصویب هیئت وزیران
رسیده است

۴ - تهیه طرح نقشه برداری (۴۲۰۰۰)
ده کشور که در تکمیل نقشه های جمع آوری
شده باید بطور آزمایش بدو از تهران تا
ورامین شروع شود و بعداً در تمام کشور
بتدریج انجام پذیرد

۵ - تهیه و تصویب طرح تکمیل
سازمان آمار (فیراز ثبت احوال کشور)
که بعد از تمرکز دوایر آمار وزارتخانه
ها در اداره کل آمار بایستی در ظرف ۱۵
ماه انجام پذیرد

گزارش وزارت فرهنگ

۱ - چون ثبات و بقای دستگاههای
آموزشی یکی از عواملی است که در پیشرفت
و بهبود امور تعلیماتی مؤثر میباشد و متأسفانه
در سالهای اخیر تغییرات بی دریغ و نقل و
انتقالات بی موقع لطمه های جبران ناپذیری
بامور آموزشی کشور وارد ساخته بود برای
جلوگیری از ادامه اینوضع شورای اداری
از يك عمده از مأمورین مطلع و مورد اعتماد
وزارت فرهنگ تشکیل گردید که کلیه نقل
و انتقالات و عزل و نصبها با نظر آن شورای
انجام گردد و برای آنکه شورای مذکور
بتواند وظایف مربوط را بخوبی انجام داده
و اعضای آن خود از تغییر و تبدیل مصون
باشند طرح قانونی در مورد سازمان و وظایف
و طرق انتخابات اعضای شورای مذکور تهیه
گردیده است

۲- همه ساله هیئت از دبیران و آموزگاران و کارمندان اداری فرهنگهای شهرستانها درخواست انتقال بتهران رانی نمودند و بدون آنکه مقررات مخصوصی وجود داشته باشد نسبت بانتهال آنها اقدام می شده است شورای اداری مذکور در فوق آئین نامه ای برای انتقال کارمندان و وضع دستور اجرای آن داده شد تا هم کارمندی که واجد شرایط لازم بوده و سالها در شهرستانها خدمت کرده اند با رعایت حق تقدم بتوانند بتهران منتقل گردند و هم بر اثر این انتقالات بامور آموزشی شهرستانها لطمه ای وارد نشود

۳- چون شورای عالی فرهنگ بر کلیه امور فنی وزارت فرهنگ نظارت عالی دارد و قانون شورای مذکور در سال ۱۳۰۰ شمسی تدوین و تصویب شده بود بامقتضیات و احتیاجات امروز کشور قابل تطبیق نبود از اینرو طرحی که چند سال قبل تهیه و بمجلس شورای ملی داده شده بود مجدداً مورد مطالعه و رسیدگی واقع و با اصلاحاتی که در آن بعمل آمد حاضر شده است

۴- چون فرهنگهای شهرستانها بسبب واحدی اداره نمیشده است و بعضی از حوزه ها رئیس فرهنگ استان و بعضی دیگر رئیس فرهنگ شهرستان داشته که مستقیماً بامر مرکز مکاتبه می نمودند و برای هر کار جزئی محتاج بسکب تکلیف از مرکز بوده اند و بعلاوه از احاطه

کارهای اجتماعی و عمومی و رعایت مصالح و مقتضیات روز و محل که در حوزه های کوچک پیش می آمده چون فرهنگ آن شهرستان جز بوسیله مکاتبه دسترسی با قایان استاندانان و فرماندهان لشکرها نداشته اند عموماً مشکلاتی پیش می آمده است که منجر بمکاتبات متوالی و سب و کود کاریها میشده و گاهی مبادله مکاتبات فرصت مناسب را برای کارهای ضروری و فوری از دست میداده است لذا

در اردیبهشت ماه سال جاری آئین نامه ای برای سازمان فرهنگهای شهرستانها تهیه و در بعضی از حوزه ها بموقع اجرا گذاشته شده برای آنکه کار بصورت واحدی درآید در آئین نامه مذکور تجدید نظر گردید

۴- در سالهای اخیر دارندگان مدارک تحصیلی بانواع وسائل متشبه میشدند تا در ادارات دولتی مشغول کار گردند و محصلین هموم بجای کسب فضیلت و دانش درصدد بدست آوردن مدارک تحصیلی بودند از این نظر هم در ادارات دولتی عده ای زائد بر احتیاج استخدام و در قسمتهائی که ارتباط بتحصیل آنها نداشته مشغول کار شده اند و هم دانش آموزان با ایجاد بی نظمی و اختلال در جریان امتحانات برای گرفتن مدارک تحصیلی کوشش مینمودند برای جلوگیری از این امور طرحی که جناب آقای دکتر صادق نامه و بمجلس سنا تقدیم نموده بودند

مورد مطالعه واقع و با اصلاحاتی که در آن بعمل آمد بکمسیون تدوین قانون استخدام کشوری ارجاع و قسمت مربوط بمسابقه برای ورود بخدمات دولتی مورد قبول واقع گردیده ولی چون در باب امتحانات اظهار نظری نشده بود ماده دوم طرح مذکور جداگانه تهیه شده تاپس از تصویب بموقع اجرا درآید

۶- سازمان وزارت فرهنگ تهیه و بوزارت دارائی و کمسیون رسیدگی بسازمانها فرستاده شده است

۷- چون همه ساله بر عده دانش آموزان شهرستانهای مختلف افزوده می شود و برای تهیه وسائل تحصیل آنها ناگزیر باید مبادرت بتأسیس کلاسهای اضافی و استخدام معلم نمود و وضع مالی کشور اجازه نمی داد که در این باب زیاده روی شود از ابتدای سال تحصیلی جاری تصمیم گرفته شد از وجود کارمندانیکه باسهمهای بازرسی فنی بازرسی وزارت انجام وظیفه مینمودند و همچنین عده ای که بادریافت حقوق شغل معینی نداشتند استفاده شود و برای هر یک از آنها که ممکن بود در کار تعلیماتی از جودشان استفاده شود ابلاغ بتدریس صادر گردید و برای آقایان دبیران و آموزگاران ساعات کار بیشتری منظور و عده ای از کارمندان دفتری مدارس نیز بتدریس گمارده شدند تا باین ترتیب حتی الامکان از استخدام جدید کاسته شود

۸- اعتبارات اضافی مورد نیاز برای رفع احتیاجات ضروری و تأسیس کلاسها و مدارس جدید بوزارت فرهنگ داده شد که اعتبار قسمت تعلیماتی آن در حدود ۸۰۶۰۰۰۰ ریال می باشد و این مبلغ بین مرکز و شهرستانها بتناسب تقسیم و نسبت بتأسیس کلاسها و مدارس جدید اقدام شده است

۹- طبق دستور برای تعیین تعهدات ارزی بانظر وزارت دارائی وزارت امور خارجه اقداماتی بعمل آمده است تا حتی الامکان بکسانی ارز داده شود که از هر جهت استحقاق دریافت آنرا دارند

۱۰- چون طبق قانون تربیت معلم و قانون تعلیمات اجباری وزارت فرهنگ موظف است فارغ التحصیلهای دانشسرای عالی و دانشسراهای مقدماتی را که برای خدمت معلمی تربیت شده اند بخدمت منصوب نماید ابتدای سال تحصیلی با ادارات فرهنگ دستور داده شد آنها را برای معلمی کلاسهای جدید بکار گماشته و برای رفع بقیه احتیاجات مدارس از لحاظ معلم با رعایت مقررات و توجه کامل بضرورت و صلاحیت داوطلبان اقدام نمایند

گزارش وزارت بهداری گزارش عملیات ۳ ماهه (مرداد - شهریور - مهر) وزارت بهداری از نظر درمانی

۱- تأمین پزشک و کارمندان فنی و

داروی درمانگاه جدید التأسیس جمعری واقع در خیابان خانی آباد (ساختمان این درمانگاه بهمت جمعی از خیر خواهان ناحیه مربوط صورت گرفته است) باین درمانگاه روزانه در حدود دویست نفر بیمار مراجعه و داروی مجانی دریافت میدارند و از ابتدای افتتاح تا کنون تعداد ۹۳۰۰ نفر بیمار باین درمانگاه برای نقاط فاقد بهداری در بخشهای تابعه مراجعه و تحت درمان قرار گرفته اند

۲- استخدام چهل و هفت نفر بهدار استانها بشرح زیر:

برای استان یکم سه نفر بهدار
برای استان دوم سه نفر بهدار
برای استان پنجم ۳ نفر بهدار
برای استان ششم ۷ نفر بهدار
برای استان هفتم ۶ نفر بهدار
برای استان هشتم ۷ نفر بهدار
برای استان نهم ۷ نفر بهدار
برای استان دهم ۸ نفر بهدار

دهستانهای اطراف طهران ۳ نفر بهدار و هفده نفر بهدار دیگر که از آموزشگاههای عالی بهداری فارغ التحصیل شده اند قریباً استخدام و بمحل های مورد نیاز اعزام خواهند شد

۳- تأمین پزشک و کارمندان بیمارستان جدید الاحداث کرج که وسائل آن با کمک انجمن شهر تهیه و قریباً افتتاح خواهد گردید ۱۰ این بیمارستان گنجایش بستری کردن هیجده نفر بیمار را دارد و دارای یک بخش مجهز جراحی می باشد

از نظر بهداشتی مبارزه بامالاریا در مناطق مالاریا خیز بوسیله سمپاشی با گرد دیت

۱- طبق آمارهای واصله از واحدهای اعزامی در مناطق زیر عملیات مبارزه بامالاریا انجام گرفته در گیلان ۱۳۹۴ قریه و ۷۸۵۲۷ ساختمان که مجموعاً داری چهار صد و نوزده هزار و سیصد و چهل و یک نفر جمعیت می باشد سمپاشی شده است

۲- در نماز ندران ۱۱۸۷ قریه و ۵۸۳۹۱ ساختمان که مجموعاً دارای سیصد و دوازده هزار و سیصد و سی نفر جمعیت می باشد شده است

۳- در کرج و شهریار ۴۸۹ قریه و ۴۲۳ و ۳۰ ساختمان که مجموعاً دارای ۱۷۷۳۲۹ نفر جمعیت میباشد سمپاشی شده است

۴- در آذربایجان ۶۸۱ قریه و ۳۷۹-۷۷ ساختمان که مجموعاً دارای ۲۳۸۰۳۳ نفر جمعیت میباشد سمپاشی شده است

۵- در کرمانشاهان ۶۲۳ قریه و ۷۵۳-۲۸ ساختمان که مجموعاً دارای ۱۴۳۳۷۸ نفر جمعیت میباشد سمپاشی شده است

۶- در خراسان ۲۹۱ قریه و ۷۳-۵۴۶ ساختمان که مجموعاً دارای ۶۴۱۶ نفر

جمعیت می باشد سمپاشی شده است

۷- در کردستان ۲۶۶ قریه و ۱۸-۳۷۰ ساختمان که مجموعاً دارای ۷۹۱۰۹ نفر جمعیت می باشد سمپاشی شده است

۸- در همدان ۸۸ قریه و ۳۱۰۳ ساختمان که مجموعاً دارای ۴۴۷۳۷ نفر جمعیت می باشد سمپاشی شده است

۹- در اصفهان ۵۴ قریه و ۸۷۰۳ ساختمان که مجموعاً دارای ۱۶۵۴۰ نفر جمعیت می باشد سمپاشی شده است

بدین ترتیب ۵۰۶۳ قریه و ۳۳۷۰۸۵ ساختمان که مجموعاً دارای یک میلیون و چهار صد و هفتاد هزار و هشتاد و پنج نفر جمعیت می باشد سمپاشی شده است و کلیه نقاط سمپاشی بمساحت یکصد و نود و سه ملیون و دویست و هشتاد هزار و پانصد و نود متر مربع می باشد

این عملیات مبارزه بانتهای رضایت بخش توام بوده بطوریکه نقاط سمپاشی به نسبت ۹۷ درصد از تعداد مبتلایان بمالاریا کاسته شده است و این خود قدم بسیار بزرگی بوده که در راه تأمین بهداشت عمومی و جلوگیری از زوال سلامت افراد و بالنتیجه برای بالابردن سطح تولید برداشته شده است

مبارزه بابیماری سل برای مبارزه با این بیماری خانمان برانداز و عمل بسیار مهم صورت گرفته است

۱- تلقیح بر ضد بیماری سل بوسیله ب- ث- ژ توسط اکیب های مخصوصی با کمک کارشناسان سازمان بهداشت جهانی در منطقه استان یکم و خلاصه عملیات سه ماهه اخیر بقرار زیر است

تعداد کسانی که مورد آزمایش بوسیله تزریق تویر کواین قرار گرفته اند جمعاً تا کنون ۶۱۱۲۳ نفر و از این عده ۲۸۱۴۶ نفر که احتیاج بر تزریق واکسن ب- ث- ژ داشته اند مورد تلقیح قرار گرفته اند

۲- رادیو گرافی ریتین در اجتماعات توسط دستگاه رادیولوژی سیار

این دستگاه رادیولوژی که از طرف اداره کمکهای فنی امریکا بوزارت بهداری هدیه شده است تا کنون از ریتین کلیه کارمندان وزارت بهداری و مؤسسات و بیمارستانهای تابعه کلیه کارمندان وزارت کشور و اداره کل تبلیغات کارمندان اداره املاک و مستغلات پهلوی - کلیه محصلین و کارمندان دبیرستان های البرز و نوربخش و ادیب - دانشجویان دانشکده انسانی و دانشکده احتیاط رادیو گرافی نموده و مجموعاً از هشت هزار و صد و شصت و دو نفر رادیو گرافی ریتین بعمل آمده است

این دستگاه روزانه بطور متوسط ۶۰۰ نفر رادیو گرافی می نماید و برای تشخیص و معجزی کردن مسلولین باز اشخاص سالم نقش بزرگ را ایفا مینماید این دستگاه بملت سردی هوا در آنجا

نزدیکی بخوزستان و مناطق گرمسیر فرستاده خواهد شد زیرا معاينه اشخاص در هوای سرد ممکن است موجبات ناراحتی و ابتلای آنانرا بسرماءوردگی فراهم سازد .

۴ - مبارزه با بیماریهای واگیر
 تعداد دوهزار و ششصد و هشتاد و یک نفر بر ضد حصه تلقیح شده اند .
 تعداد دوهزار و هشتصد و بیست و دونفر بر ضد دیفتتری تلقیح شده اند
 تعداد تلقیح شدگان بر ضد آبله چهار صد و سی و یک هزار و ششصد و بیست نفر می باشد .
 بعلاوه نمایش فیلمهای بهداشتی و ایراد سخنرانیهای پزشی در قراء و فصبات اطراف تهران و کیلان انجام گرفته است .

چون وزارت بهداری بیک سازمان صحیحی که بهداشت کشور و همچنین مصالح یزشگان و کارمندان فنی را تأمین نماید احتیاج داشت لذا کمیسیون مرکب از صاحبمنصبان ذیصلاحیت وزارت بهداری زیر نظر کفیل آن وزارتخانه تشکیل و پس از مذاقه و مطالعه سازمانی تهیه همچنین از نظر تثبیت کادر کارمندان فنی لایحه قانونی تدوین که به آقای نخست وزیر برای مطالعه و تصویب تقدیم گردیده است .

خلاصه عملیات انجام شده در وزارت دفاع ملی در سه ماهه اخیر .
 وزارت دفاع ملی و ستاد ارتش :
 (۱) تجدید نظر در فهرست ترفیعات افسران که پس از بررسی های مفصل انجام گردیده .
 (۲) تجدید نظر در سازمان ارتش که طی جلسات عیدیه کمیسیون مقرره بررسی گردیده و طرح جدیدی در نظر گرفته شده و عده ای از عوامل زائد کسر شده است .
 (۳) تجدید نظر در قانون ترفیعات که با توجه بقانون استخدام کشوری تحت بررسی می باشد .
 ۴ - بررسی راجع به تقلیل بودجه
 ۵) بررسی و اقدام راجع به تصفیه کادر ارتش .
 (۶) انتخاب فرماندهان و رؤسای ادارات متناسب .
 (۷) رسیدگی بسوابق و پیشینه افسران پیا انتخاباتی که خود آنها نموده اند .
 (۸) بازنشسته کردن ۲۵ نفر از امراء و ۱۴ نفر سرهنگها و سرهنگ دومها و سرگردها و ۱۲ نفر افسران جزء .
 (۹) حذف تعدادی از وابستگیهای نظامی در خارجه برای تقلیل در بودجه .
 (۱۰) تغییر سازمان لشکرکارد و تقسیم آن به پنج تیپ .
 (۱۱) دستور خلیع سلاح عشاير (۲۹۴۱) عدم تفنك گرفته شده است .

(۱۲) جلوگیری از انجام مأموریتهای بیمورد
 (۱۳) جلوگیری از هزینه های بیمورد سربازان ارتش .
 (۱۴) جلوگیری از اغتشاشات و هرج و مرج دؤمرکز و ولایات .
 (۱۵) بازرسی منطقه غرب و رفع کلبه کم و کاستی تپه های کردستان و کرمانشاه و بویژه دادن آگهی هائیکه مورد نیاز دولت است (مانند امنیت ناحیه کردستان و بازدید نقاط مرزی غرب از نزدیک)
 (۱۶) تشکیل آموزشگاه کوهستانی در اشکرك .
 (۱۷) ممنوع شدن عبور و مرور در مناطق نفت خیز .
 (۱۸) افسران به میزان ادارات باقی و بقیه همه بصف منتقل شوند .
 اداره بهداری ارتش :
 (۱۹) تأسیس سازمان بخش انتقال خون .
 (۲۰) تأسیس درمانگاه مرکزی برای خانوادہ افسران و بخش رادیولوژی در بیمارستان شماره ۲ و بکار انداختن کلبه ادوات رادیولوژی .
 (۲۱) تأسیس بیمارستان ۵۰ تخت خوابی در نیروی هوایی .
 (۲۲) تأسیس سازمان داروخانه شبانه روزی .
 (۲۳) تأسیس آزمایشگاه عمومی
 (۲۴) بخش داروسازی .
 (۲۵) تأسیس بخش میکروب شناسی و انگل شناسی .
 (۲۶) تأسیس بخش سم شناسی .
 (۲۷) تأسیس بخشهای رادیولوژی در لشکرها و تپهها .
 (۲۸) تأسیس آموزشگاه رادیولوژی
 (۲۹) تأسیس افزایش ۳۰ تخت خواب در بیمارستان شماره ۳
 (۳۰) تأسیس بسط و توسعه آسایشگاه مسلولین از ۳۵ تخت خواب به ۱۰۰ تخت خواب .
 اداره دادرسی ارتش :
 (۳۱) تجدید نظر در قانون دادرسی ارتش .
 (۳۲) تجدید نظر در سازمانها و ادارات دادرسی و کادر قضائی ارتش .
 اداره صنایع نظامی :
 (۳۳) احداث ۱۱ دستگاه ساختمان تخشاکری .
 (۳۴) همکاری با کارخانه مین غنی آباد درباره تعمیر و سوار نمودن موتور که چندین سال تعطیل بود .
 (۳۵) تهیه آنتی موان خالص از سنک آنتی موان حاصله از معدن کشور که احتیاجی بخارج نباشد .
 (۳۶) تهیه سیم های مسی برای کارخانه

های برق شهرستانها
 (۳۷) تأمین قسمتی از احتیاجات و قطعات یدکی که از فولاد کربنی تهیه می گردد برای کارخانجات سازمان برنامه و بنگاه های ملی .
 (۳۸) ساخت قطعات یدکی ماشین آلات کارخانجات شیمیائی در کارخانجات اسلحه سازی .
 (۳۹) تعمیر اساسی ماشین آلات و الکترو موتورهای کارخانه تفنك سازی جهت تهیه تفنك که حائز شرایط لازم باشد
 اداره نظام وظیفه عمومی :
 (۴۰) تقلیل بودجه سالیانه سربازگیری از ۱۷۰۰۰۰۰ ریال به ۹۰۰۰۰۰۰ ریال
 (۴۱) بررسی قوانین و آیین نامه های مربوط به خدمت نظام وظیفه از نقطه نظر اصلاحات که در جریان است
 اداره سررشته داری ارتش :
 (۴۲) در حدود مبلغ ۲۷۴۴۱۳۷ ریال از هزینه ها و اعتبارات مختلفه صرفه جوئی شده که قسمتی از کسر بودجه بدینوسیله تأمین گردیده است
 ستاد نیروی هوایی :
 (۴۳) تعمیر و آماده نمودن هواپیماهای سم پاش وزارت کشاورزی در کارخانجات نیروی هوایی
 (۴۴) تقلیل ۳۲۰۰۰۰۰ ریال از بودجه ششماهه دوم سال ۱۳۳۱
 دژبان یادگان مرکز :
 (۴۵) تأسیس یک درمانگاه مجهز - دارای پولی کلینیک مسردانه - زنانه - کودکان
 (۴۶) بخش دندان پزشکی
 (۴۷) بانسمن و ترزیقات
 (۴۸) بخش سوانح و اتفاقات فوری با تخت خواب و داروخانه
 گزارش وزارت کشاورزی
 فهرست بهترین عملیات سه ماهه اخیر وزارت کشاورزی بشرح ذیل است :
 ۱- برای کارهای آبیاری و سد سازی کشور متجاوز از یک هزار میلیون ریال اعتبار داده شده
 ۲ - بمنظور توسعه و تعمیم آلات کشاورزی در سراسر کشور معادل پانصد میلیون ریال اعتبار تخصیص داده شده
 ۳- قوانین و مقررات چندی برای ازدیاد محصولات و فرآورده های بنگاههای تابعه وزارت کشاورزی وضع گردیده (سرم سازی دامپروری - دام پزشکی)
 (۴) بعضی از کارهای مربوطه به کشاورزی که در سایر دستگاههای دولتی بوده باین وزارتخانه محول شده است (خالصجات وغیره) و اینک عملیات و خدماتی که در ۳ ماهه اخیر بوسیله قسمت مرکزی و دستگاههای تابعه وزارت کشاورزی انجام یافته بطور خلاصه گزارش میشود

خلاصه مهمترین عملیات ۳ ماهه اخیر که در بعضی قسمتها بکمک اداره همکاری فنی انجام یافته است
 ۱- اقدام بتأسیس مزارع آزمایش و ازدیاد بذره های سبزیجات در شهرستانهای اصفهان - فارس - خوزستان - گرگان - مازندران - همدان - کرمانشاه - کرمان - گرج - اراک - آذربایجان - زنجان و شهسوار .
 ۲- آزمایش و ایجاد مرتع در همدان فارس - کرچ و ده نمونه بیدستان
 ۳ - حمل و توزیع ۵۰۰ تن بذر گندم شاه پسند و جو کالیفرنیا در آذربایجان - زنجان - شهرستان تهران - کرمانشاه - کرمان - اصفهان - خراسان - سیستان اراک - بروجرد و تمویض آن با بذور مجلی .
 ۴ - اقدام به تأسیس بنگاه اصلاح غله در خوزستان
 ۵ - اقدام به تأسیس مزرعه آزمایش غله دیم در آذربایجان .
 ۶ - تکمیل و اتمام کارخانه پنبه پاک کنی بنگاه کشاورزی و رامین جهت تصفیه بذر و پنبه اصلاح شده بنگاه و رامین .
 خلاصه عملیات سه ماهه اخر اداره کل دفع آفات نباتی
 الف دفع سن :
 ۱ - ادامه پروژه مبارزه شیمیائی با سن حومه تهران (قرق - قره آغاج - خوار - لوانسان) و شهرستان ساوه در سطح ۴۲۰۰ هکتار با سم دینترو ارتوگروز که نتیجه آن کاملاً رضایت بخش بوده است
 ۲ - اجرای مبارزه آزمایشی روی سن در استان هفتم
 ۳ - تنظیم برنامه مبارزه بیولوژی - بوسیله تکثیر و پرورش ۶۰ میلیون حشره تلموس جهت انتشار آن در بهار در مزارع آورده بسن کشور
 ب - دفع ملخ :
 ۱ - تهیه مقدمات تأمین یکصد تن سم B.H.C از مالک سازنده سم مزبور و شرکت های داخلی
 ۲ - جلب موافقت اعضای کنفرانس سازمان خوار بار جهانی برای تحویل ۲۵ دستگاه اتومبیل و بیست تن سم آلدرین و ۷ فرزند هواپیما و ۱۰۰ تن سم B.H.C جهت مبارزه با ملخ دریائی که با تحویل آنها موافقت شده است
 ۳ - اقدام جهت تحویل ۲۷ تن سم ارسنیک اهدائی از دولت ایتالیا
 ۴ - تعمیر و سرویس ده هواپیماهای ایرانی و آمریکائی که در سال گذشته نیز در امر دفع ملخ شرکت داشته اند . برای عملیات مبارزه با ملخ دریائی سال جاری
 ۱۳۳۲
 ۵ - تشکیل کنفرانس دفع ملخ دریائی بامرکت دولت خارجی و تهیه و تنظیم

مقدمات مبارزه و جلب کمک های مؤثر دول مزبور
 ۶ - شروع بتعلیم خلبانان ایرانی تحت نظر دونفر متخصص که اخیراً با دو فروند هواپیما بایران وارد و بطارات مزبور نیز در مبارزه با ملخ دریائی شرکت خواهند نمود .
 ۷ - اعزام مأمورین کار آزموده جهت دیده بانی و نقشه برداری و تعیین میزان آلودگی ملخ دریائی و استقرار پستهای دیده بانی در مناطق آلوده جنوبی کشور حمل تدریجی ۳۴۵۰ تن مواد و ۱۱۲ تن سم بمناطق مورد حمله ملخ دریائی طبق برنامه تدوینی .
 ج - دفع آفات اشجار :
 اجرای برنامه آفات تخیلات برای سمپاشی ۴۰۰۰۰۰ اصله درخت آلوده به آفت .
 و - ضد عفونی غلات :
 گذرزدائی مقدار ۲۴۰۰ تن بذر گندم آلوده به سیاهک در نقاط مختلفه کشور
 ابلاغ برنامه مبارزه با آفات نباتی در سال ۱۳۳۲
 ه - تهیه طرح لوايح :
 طرح لایحه قانونی مبارزه اجباری با آفات نباتی تهیه و تصویب و ابلاغ شده است
 بموجب این لایحه قانونی مبارزه دسته جمعی با آفات نباتی امکان پذیر و در صورت تشخیص وزارت کشاورزی اجباری است و راهنمایی و مساعدت مأمورین دفع آفات نباتی و توسط خود اهالی محل انجام خواهد گرفت
 عملیات سه ماهه اخیر اداره کل دامپزشکی :
 اداره کل دامپزشکی که از ادارات فنی وزارت کشاورزی است عهده دار مبارزه بر ضد بیماریهای دامی کشور میباشد بطور کلی امور کلی اموری را که این اداره انجام میدهد میتوان بدو دسته تقسیم نمود امور اداری و مالی امور فنی :
 الف امور اداری و مالی
 کلیه اداره کل دامپزشکی در تمام کشور تعداد ۷۳۹ نفر کارمند از دکتر - دیپلمه مأموعه تلقیح و خدمتگزار جزء دارد که رسیدگی بوضعیت اداری آنها از حضور و غیاب - مرخصی - ترفیع - مأموریت نقل و انتقال - تنبیه - تشویق و غیره امور اداری و اداره کل دامپزشکی را تشکیل میدهد .
 در سه ماهه اخیر راجع بامور اداری مجموعاً از وارده و صادره تعداد ۳۶۱۲ شماره مکاتبه انجام شده است راجع بامور مالی رسیدگی بمطالبات مأمورین - نظارت در هزینه های دامپزشکیهای استانها و شهرستانها خرید لوازم مورد نیاز تمهید امور جاریه از طریق وزارت دارائی و خزانه داری کل - انجام امور گمرکی و غیره از وظایف امور

مالی اداره کل دامپزشکی است گذشته از اعتبارات پرسنلی و سایر موادیکه در بودجه عمومی کشور منظور شده اعتبارات جداگانه ای در اختیار این اداره است که طبق مقررات جاریه بهزینه میرسد از این قرار :
 اعتبار ماده ۳۸ - این اعتبار از طریق وزارت کشاورزی در اختیار این اداره قرار میگردد و مربوط است بکلیه هزینه هاییکه برای مبارزه برضد بیماریهای دامی در تمام کشور انجام میشود از قبیل هزینه سفر و فریق - العاده مأمورین - سوخت و تعمیر ۳۸ دستگاه ماشین - خرید لوازم ضروری و غیره
 اعتبار سازمان برنامه - این اعتبار را سازمان برنامه برای مبارزه برضد بیماری ضاعون گاوی بانضمام ۳۸ دستگاه وسیله نقلیه در اختیار اداره کل دامپزشکی قرار داده که در ظرف ۲۷ ماه با نظارت سازمان برنامه هزینه مبارزه با طاعون گاوی خراسان کرگان و سیستان شود
 اعتبار اداره همکاری فنی
 اداره کل دامپزشکی از اعتبارات اداره همکاری فنی تاکنون برای چهار منطقه آذربایجان و کردستان و اصفهان و شیراز استفاده کرده و طبق برنامه تنظیمی از طرف آن اداره در این چهار منطقه مبارزه کلی و عمومی ضد بیماریهای دامی صورت گرفته
 ب - امور فنی
 امور فنی اداره کل دامپزشکی عبارت است از :
 ۱ - تلقیح دامهای کشور برضد بیماری های واگیردار از قبیل شاربن - شاربن علائمی آبله - پاستورلوز - ذات الریه مسری بزها و طاعون گاوی - سل - انترتوکسمی - آبله مرغ و غیره
 در سه ماهه اخیر مجموعاً در تمام کشور تعداد ۲۶۷۸۹۴۲ سردام توسط مأمورین دامپزشکی برضد این امراض تلقیحات صورت گرفته است
 ۲ - جلوگیری از اشاعه بیماری های انگلی و درمان مبتلایان - درمان بیماری های انگلی دامی از قبیل کیلک استرونزیلوز کال - پیروپلاسموز و آکالا کسی از وظایف مأمورین دامپزشکی است
 در سه ماهه اخیر مجموعاً تعداد ۲۳۶۲۷۱ سردام برضد این بیماری درمان شده اند
 ۳ - مطالعه بیماریها : اداره کل دام - پزشکی با تشکیل و اعزام کمیته های باطراف طهران و گاوداریها تحت سرپرستی دکتر از مستشاران خارجی که از طرف سازمان خواروبار جهانی در اختیار دارد موفق شده استروی سه بیماری بروسلوز (عامل بچه اندازی گاوها و اشاعه تب مالت) و سالمونلوز (اسهال نوزادان) و مبتلایان بسبل معالجاتی انجام دهد و اطلاعات وسیعی بدست بیاورد که بسیار ضروری و مقدمه مبارزات اصلی واقع گردد

بعلاوه با کمک همین مستشاران توانسته است در بهبود و سالم کردن شیر کارخانه های اطراف طهران مطالعات و اقدامات اساسی صورت دهد
 ۴ - گواهی نامه های صادراتی :
 در سه ماهه اخیر مجموعاً فرآورده های دامی زیر بکشورهای خارج صادر و با بازرسی های بهداشتی از طریق اداره کل دامپزشکی گواهی نامه های صادراتی بتجار صادر کننده تسلیم شده است
 پوست گوسفند و بزوبره
 ۱۴۸۹۲۵۴ جلد
 روده گوسفند و بز و گاو - کیون
 ۱۵۴۰۶۳۰ رشته
 انواع پشم - مو - کرک
 ۱۸۳۸۹۵۸ کیلو
 ۵ - رسیدگی بامور بهداشتی در کشتار گاههای کشور
 در سه ماهه اخیر در کشتار گاههای مختلفه کشور از ۸۱۹۶۸۱ سر کشتار توسط مأمورین دامپزشکی بازرسی بهداشتی بعمل آمده و لاشه های غیر قابل مصرف ضبط و از مصرف خارج شده است
 عملیات سه ماهه اخیر بنگاه وا کسن و سرم سازی رازی - حصارک
 ۱ - لایحه قانونی سازمان مؤسسه سرم و وا کسن سازی رازی
 الف - بمنظور توسعه فرآورده های بنگاه رازی و تهیه وا کسنها و سرمهای ضد بیماریهای دامی و انسانی و جلوگیری از صدور ارز برای خرید مواد نظیر آنچه که وسیله بنگاه مذکور در داخل کشور تهیه می شود از سال ۱۳۲۸ بعد چندین مرتبه لایحه قانونی لازم برای تصویب در دوره های ۱۵ و ۱۶ بمجلس شورای ملی تقدیم گشته ولی مناسفانه را کد مانده بود تا اینکه اخیراً با استفاده از لایحه اختیارات لایحه قانونی مذکور با ۷ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۳۱-۷-۲۸ تصویب و ابلاغ گردید با اینکه کمتر از یکماه از تصویب این لایحه می گذرد مؤسسه رازی موفق شده است در این مدت مقادیر قابل توجهی از این قبیل وا کسنها و سرمها ساخته در دسترس مردم و وزارت بهداشتی بگذارد
 ۲ - مقادیر وا کسن و سرمهائیکه در این چند ماه اخیر توسط مؤسسه رازی تهیه شده است بغیر از وا کسنها دامپزشکی که بالغ بر ۲۴۳۶۰۰۸ دوز بوده مقدار ۴۶۹۰۰۰ سانتیمتر مکعب نیز سرم و وا کسنها دیفتری و گزاز و شاربن تهیه و تحویل شده است
 خلاصه اقدامات سه ماهه اخیر بنگاه مستقل آبیاری
 در تاریخ ۳۱-۶-۳۱ برنامه آبیاری و سد سازی بمبلغ یک هزار میلیون و ۵۴۰۰۰ دلار که بتصویب آقای نخست وزیر رسیده

بود بنگاه مستقل آبیاری برای اجرای ابلاغ گردیده ذیلا خلاصه اقدامات تا این تاریخ بعرض میرسد :
 برنامه مزبور شامل دو نوع عملیات بوده است که یک قسمت آن عملیاتی است که قبلاً شروع شده ولی بعلت فقد اعتبارات و مضیق مالی در حال رکود بوده و قسمت دوم آن عملیاتی است که باید قبلاً مطالعات آن انجام و نقشه ها و پروژه های لازم تهیه و سپس شروع بعمل گردد
 الف - عملیات ساختمانی
 ۱ - کوهرنگ - تأسیسات آبیاری کوهرنگ که شامل تونلی بطول ۲۸۳۵ متر و بقطع ۱۱ متر مربع و سد انحرافی در دره شبخلیخان میباشد بعلت فقد اعتبارات در اوایل سال پیشرفت کافی نداشت پس از ابلاغ اعتبارات جدید عملیات با سرعت کافی طبق برنامه جدیدی که تنظیم گردید پیشرفت نموده و در هر یک از ماههای شهریور و مهر در حدود ۵۳۰۰۰۰ ریال کار انجام شده در این مدت در حدود ۳۴۰ متر از تونل پوشش کامل شده بی سازی و سد انحراف دره شبخ علی خان تکمیل و قسمت اعظم ساختمان بدنه سد هم انجام گردیده است
 محض مقایسه معروض میدارد که در ماه های مشابه سالهای ۱۳۲۹ و ۱۳۳۰ بترتیب ۱۱۵ متر و ۱۴۰ متر از پوشش تونل انجام گردیده بود
 چنانچه سیمان بمقدار کافی قبل از صدور شدن راه کوهرنگ تحویل گردد تونل در بهار مورد استفاده قرار خواهد گرفت و در نتیجه تا میزان ۱۵۰۰۰۰ هکتار براراضی تحت کشت در جلگه اصفهان افزوده خواهد شد
 ۲ - سد گلیایگان
 این سد که در ۵۶ کیلومتری گلیایگان در محلی بنام اختغوان واقع است بارتفاع ۵۱ متر می باشد که ۳۶۰۰۰۰ متر مکعب آب را ذخیره کرده و وارد استفاده قرار خواهد داد . طول بالای سد ۳۶۰ متر و در کف دره ۹۰ متر و حداکثر ضخامت آن در پایین ۲۴۰ متر است عملیاتی که برای ساختمان سد لازم بوده عبارتست از سنک ریزی بدنه سد در حدود ۵۰۰۰۰۰ متر مکعب قشر خاکی غیر قابل نفوذ در حدود ۸۰۰۰۰ متر مکعب صافیهی دوطرف قشر غیر قابل نفوذ در حدود ۵۰۰۰۰ متر مکعب کوه بری بمنظور احداث سرزیرسد در حدود ۶۰۰۰۰۰ متر مکعب قسمت مهمی از مصالحی که لا کوهرنگ محل سرزیرسدست آمده در سنگریزی مصرف شده است عملیات ساختمان سد تا شهریورماه ۳۱ بعلت مضیق مالی سرمد کافی نداشت اینک در حال پیشرفت است

می باشد مبلغ کل عملیاتیکه در ششماه اول سال جمعا ۵۳۳۸۰۰۰ ریال بوده اینک در دو ماهه اخیر و بزونی گذاشته و تنها در مهر ماه در حدود ۲۹۳۲۰۰۰ ریال کار انجام شده و عملیات ساختمانی صافی طرف عقب و فشر قابل نفوذ شروع شده است

فست سنگریزی و سنگچین سد اکنون با ارتفاع ۴۸ متر رسیده و طبق برنامه تا پائیز سال آتیه عملیات سد سازی با تمام خواهد رسید با اتمام این سد در حدود ۵۰۰۰ هکتار اراضی جدید تحت کشت قرار خواهد گرفت و کمبود آب در حدود ۱۵۰۰۰ هکتار نیز تأمین خواهد شد

فلا عده از مهندسين ایرانی با کمک متخصصین اعزامی سازمان خوار و بار کشاورزی جهانی مشغول مطالعه طرز توزیع آب و تهیه طرحهای مربوط باصلاح کانال ها و بررسی اراضی از نظر کشاورزی می باشند

۳ - آبیاری کازرون

عملیات آبیاری کازرون که شامل ساختمان آبگیر از چشمه های ساسان در تنگ شاهپور و تونلی بطول ۳۰۰ متر و کانالی به طول ۲۷ کیلو متر است و بعلت مضیقه مالی تعطیل شده بود اینک مجدداً شروع شده است پیمانکار فعلا مشغول ساختمان پل روی رود شاهپور برای برگرداندن آب بطرف تونل میباشد و ضمناً مقدمات کار برای ساختمان ایستگاه تلمبه و سفارش لوله و لوازم و ساختمان مخزن در شهر کازرون بمنظور تأمین آب مشروب شهر در دست تهیه است بانجام این عملیات علاوه بر تأمین آب مشروب شهر کازرون میتوان تا ۱۵۰۰۰ هکتار اراضی جدید را تحت کشت آورد

۴ - سدهای میانگنگی و زهک در سیستان ساختمان این سدها که آبیاری قسمت وسیعی از اراضی سیستان در حدود ۴۰۰۰ هکتار را بطور اطمینان بخش تأمین خواهد کرد در دو ماهه اخیر پیشرفت کافی حاصل نموده

عملیات ساختمانی پایه های ساحلی سدهک با تمام رسیده و پایه های وسطی سد هم در شرف انجام است ساختمان آب بخش بند زهک هم که قبلا شروع شده بود در دست تکمیل میباشد

نهر اصلی سد میانگنگی و ساختمان آب بخش آن با تأمین اعتبارات لازم با سرعت ادامه دارد

دریچه های فلزی هر دو سد به تعداد ۱۸ عدد که با آلمان سفارش داده شده بود اصل گردیده و مشغول حمل آنها بمحل می باشد و نصب آنها قریباً شروع خواهد شد و اطمینان حاصل است که در فصل زراعت سال آتیه از این سدها استفاده خواهد شد و اراضی سیستان که تاکنون بعلت نبودن

سدهای اساسی و خراب شدن بندهای موقتی که کشاورزان با زحمات طاقت فرسا در رودخانه همه ساله احداث میکردند و با اولین سیل از بین میرفت بصورت مطمئنی تأمین خواهد شد

۵ - سد کرخه ساختمان این سد بطول ۱۹۲ متر که برای آبیاری در حدود ۸۰۰۰۰ هکتار از اراضی خوزستان ساخته می شود و سال گذشته شروع گردید و بعلت مشکلات زیاد پیشرفت کافی نداشت بشرکت ملی نفت تحویل گردید که با استفاده از ماشین آلات و وسائل و کارمندان فنی که اختیار دارند تحت نظر بنگاه مستقر آب-یاری انجام نمایند

با مقدمه اینکه تهیه گردیده و ماشین-آلاتی که در کارگاه آماده شده است عملیات بتون ریزی پایه های سد شروع شده و امید است که در سال ۱۳۳۲ عملیات ساختمانی بنده سد با تمام برسد

۶ - تکمیل عملیات آبیاری در اراضی که باید مشروب شود مشغول نقشه برداری به منظور ایجاد شبکه آنهار و زهکشی ها می-باشد و با موافقتی که با سازمان خوار و بار و کشاورزی جهانی شده متخصصین آن سازمان با کمک مهندسين ایرانی مأمور تهیه طرحهای عمران و اسکان در اراضی مزبور و برنامه های کشاورزی شده اند تا قبل از پایان عملیات ساختمانی سد و انهار مقدمات مربوط ب عمران هم فراهم گردیده و بتدریج این اراضی وسیع تحت کشت قرار-گیرد

۷ - تکمیل تأسیسات آبیاری جهرم- چون تأسیسات فعلی آبیاری جهرم که شامل یک مرکز برق بقدرت ۷۵۰ کیلووات و شبکه سیم کشی و نصب ۱۵۰ دستگاه الکترو پمپ بوده و از طرف بنگاه مستقر آبیاری و شرکت آبیاری جهرم قبلا تأسیس شده بعلت حسن استقبال اهالی و رغبت کشاورزان به توسعه عملیات آبیاری کافی برای منظور نبود قرار شد سانترال برق با نصب دستگاه های جدید توسعه یافته و ۱۵۰ الکترو پمپ جدید نصب شده و آب بیشتری در دسترس اهالی قرار داده شود مقدمات این کار فراهم گردیده و با استفاده از اعتبارات جدید آبیاری بمبلغ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال و ۱۷۰۰۰۰ دلار تأسیسات مزبور تکمیل و مورد استفاده قرار خواهد گرفت این

تأسیسات بهترین نمونه برای استفاده از آبهای زیر زمینی در یک منطقه وسیع خواهد بود

۸ - آبیاری قصر شیرین - آگهی مناقصه ساختمان سد انجراف در روی رودخانه الووند واحداث کانال های آبیاری جلگه قصر شیرین منتشر گردیده و قریباً با انجام این عملیات شروع خواهد شد با اجرای این کار در حدود ۲۵۰۰۰ هکتار از اراضی حاصل خیز جلگه مزبور تحت کشت قرار خواهد گرفت

ب- عملیات مطالعاتی:

۱- ا- کپ های مطالعاتی برای نقشه- برداری و تهیه طرحهای آبیاری اراضی شعبیه و دیمچه در خوزستان اعزام گردیده و مشغول کار شده اند

۲- برای مطالعات سد سفیدرود و مخزن چابده سیستان پیشنهاداتی از مؤسسات مهندسين مشاور خواسته شده تا قرارداد لازم منعقد گردد

۳- مطالعات سد مخزن درودزن فارس که باید با ارتفاع ۶۰ متر روی رودخانه کر ساخته شود و در حدود ۷۵۰ میلیون متر مکعب کنجایش مخزن آن خواهد بود در شرف اتمام است این سد در حدود ۵۰۰۰۰ هکتار از اراضی جلگه مرودش شیراز و جلگه رودخانه کر را مشروب خواهد کرد

۵- مطالعات سدهای مخزنی خراسان (بار- کشف رود- طرک) و سد مخزنی زاینده- رود ادامه دارد و به علت پیدا شدن اعتبار در امر مطالعات تسریع میشود

اقدامات بنگاه جنگلها در ظرف ۳ ماهه اخیر:

۱- نقشه برداری هوایی از جنگلهای اتولاجیم حوزه زیر آب مازندران برای شناسایی کامل جنگلهای شمال-کشور و تنظیم طرحهای احیاء و حفاظت آنها نقشه دقیق جنگلها مورد نیاز است و طبق اصول متد اول فعلی در سایر کشور ها تصمیم گرفته شد از جنگلهای شمال عکس- برداری هوایی بعمل آمده و این عکسها هاتبدیل بنقشه کردند برای شروع کار و بمنظور تهیه عکس و نقشه های نمونه با دائره نقشه برداری ستاد ارتش قراردادی متمم گردید که بوسیله نیروی هوایی ارتش از جنگلهای اتولاجیم حوزه زیر آب مازندران بمساحت ۲۵۰ کیلومتر مربع عکسهای هوایی برداشته شده و روی آنها نقشه مورد لزوم تهیه گردد

دائره نقشه برداری ستاد ارتش هم پس از انعقاد قرارداد وسیله نیروی هوایی و افسران مربوطه اقدام بتهیه عکس از ناحیه مزبور بقیاس ۱:۱۴۰۰۰۰ نموده و عکسها و نقشه های مربوطه را تحویل بنگاه جنگلها نموده اند و قرار است در موقعیکه درختان بی برک هستند عکسهائی بقیاس ۱:۵۰۰۰۰ تهیه گردیده و بتبدیل بنقشه شده و تحویل

شود عکسها و نقشه های مزبور مورد بررسی قرار گرفته و از سال آتیه نسبت بعکس- برداری و تهیه نقشه از جنگلهای دیگر اقدام خواهد شد

۲- نظر باینکه جنگلهای کنار جاده های شوسه چالوس بتهران و رودبار برشت و دو آب بشاهی در اثر بهره برداری بی رویه و چرای دام در شرف انهدام بود لذا تصمیم گرفته شد طبق ماده ۱۱ قانون راجع به جنگلها مصوب دیماه ۱۳۲۱ جنگلهای دو طرف جاده های مزبور بفاصله ۳ کیلومتر از هر طرف برای مدت ۱۵ سال فرق و یا سیم خاردار محصور و سپس احیاء گردد

برای این منظور هیئتهائی از مهندسين عالی-رتبه بنگاه برای بررسی موقعیت و بر آورد هزینه و تهیه طرحهای لازم بمحل اعزام و پس از وصول طرحهای مربوطه دستور رسیدگی آن بشورای عالی جنگل داده شد و چون شورای مزبور طرح مربوط بقرق و احیای راه مخصوص از (مرزن آباد تا چالوس) را قابل اجرای فوری دانسته بود لذا آگهی فرق داده شد

۳- نظر باینکه طبق فرمان همایونی سی درصد در آمد جنگلهای املاک و مستغلات بهلوی باید برای احیای جنگلهای مزبور هزینه شود لذا هیئتی برای تعیین جنگلهائی از اداره املاک که محتاج بقرق و احیاء و جنگلکاری بودند بشمال اعزام و هیئت مزبور گزارش خود را ارسال و هم اکنون آگهی مربوطه در دست تهیه است

۴- نظر باینکه ذغالگیری یکی از مهمترین عوامل تخریب جنگلها محسوب میشود از چندین پیش بنگاه جنگلها اقداماتی بمنظور تقلیل مصرف ذغال و استفاده از ذغال سنگ بجای آن بعمل آورده و طبق تصویب نامه های صادره قبلی بنا ببیشنهاد وزارت کشاورزی بخشنامه ای از طرف آقای نخست وزیر بکلیه ادارات و بنگاههای دولتی صادر شده که از استفاده از هیزم برای سوخت زمستانی خودداری و بجای آن ذغال سنگ و نفت مصرف نمایند

ضمناً کمیسیون دروزارت اقتصاد ملی با حضور نمایندگان بنگاه راه آهن- شرکت ملی نفت ایران سازمان برنامه و بنگاه تشکیل و تصمیم گرفته شده است که سوخت ناوای ها و حمامها و کارخانجات دولتی بجای هیزم از نفت باشد بنگاه جنگلها با تشریک مساعی سازمان برنامه و اداره همکاری فنی نسبت بتهیه و تعمیر کوره های ذغال فلزی قابل انتقال که از هر جهت بر کوره های ذغال ایرانی رجحان داشته و از مصرف چوب برای تأمین احتیاجات ذغال کشور بمقدار زیادی میگذارد اقدام نموده و بکنک کارشناس سازمان خوار و بار و کشاورزی جهانی وابسته ملل متحد کمیسور همکاری با بنگاه جنگلها میباشد چند نمونه از این کوره ها در ایران ساخته شده و قرار

است بزودی مرکز دغالگیری باین کوره ها در تمیشان تأسیس و برای تعلیم جنگل- بانان و کارگران حاضر شود.

۵- برای نصب کارخانه چوببری مجهز بتمام وسائل با کمک سازمان جنگل و دامپوشی و همکاری فنی اقدام شده است

اقدامات بنگاه دامپروری در ۳ ماهه اخیر:

۱- تهیه مقدمات تأسیس ۳ ایستگاه دامپروری در شهرستانهای گلپایگان - کرمانشاهان و محلات.

بمنظور تأسیس ایستگاه دامپروری در شهرستانهای نامبرده بکمک سازمان برنامه ساختمان ۳ ایستگاه شروع شده و امید می رود تا یکماه دیگر تکمیل گردد.

۲- حفر سه حلقه چاه عمیق برای تأمین آب دامپروری های حیدر آباد و گلپایگان و محلات بکمک اداره همکاری فنی سه حلقه چاه عمیق در ۳ نقطه مزبور حفر گردیده که یکی از آنها در گلپایگان خاتمه یافته و فعلاً از آب آن برای مشروب کردن اراضی دامپروری استفاده میشود

۳- وارد کردن دامهای اصیل بمنظور اصلاح نژاد دامهای بومی کشور و برای بالا بردن سطح تولید پشم و شیر و مرغوب نمودن جنس فرآورده های دامی بکمک اداره همکاری فنی در مهرماه گذشته تعداد ۱۰۰۰ سر قوچ و میش از نژاد مریوس رامبوپه ۲۰۰۰ سر بز و ۴۰۰ سر گاو نر و ماده از نژاد شویتس از امریکا وارد شده است که بتدریج بین ایستگاه های دامپروری که در نقاط مختلف کشور تأسیس میشود توزیع و برای اصلاح نژاد مورد استفاده قرار گیرد

با استفاده از توجه های اصیل مریوس و اصلاح نمودن گوسفندان پشمی می توان در ظرف مدت کوتاهی پشم گوسفندان ایرانی را اصلاح نموده و بوسیله کارخانجات نساجی بهترین پارچه های پشمی را در ایران تهیه نمود بطوریکه دیگر احتیاجی بوارد کردن پشم و پارچه های پشمی خارجی نباشد

۴- عملیات تلقیح مصنوعی از شهریور ماه سال جاری که فصل بارور نمودن گاو و گوسفند شروع شده است و با استقبال شایانی که دامداران بامراصلاح نژاد می نمایند با استفاده از دامهای اصیل که بوسیله اداره همکاری فنی در اختیار بنگاه دامپروری گذاشته شده است عملیات تلقیح مصنوعی در روی گاو و گوسفند شروع شده است و پیشرفت کامل در اطراف تهران اصفهان - شهر کرد - شاهرود حاصل گردیده است

۵- برای راهنمایی و تشویق اهالی بامر اصلاح نژاد دام مأمورین دامپروری اطلاعات و دستورات فنی کافی برای هر قسمت در اختیار دامداران و اهالی

گذاشته اند

خلاصه عملیات انجام شده سه ماهه اخیر در بنگاه شیمیائی

۱- در سه ماهه اخیر عمل تبدیل ۴۵۰ تن دینتروواتو کروزول مورد سفارش اداره کل دفع آفات در کارخانجات شیمیائی کرج انجام یافته است

۲- ماهیانه ۷۰۰۰ کیلو گوگرد و سیله دستگاه تبدیل گوگرد تهیه شده است

۳- در حدود ۵۰ تجزیه خاک که از نقاط مختلف کشور رسیده بود در لابراتوار خاکشناسی تجزیه گردیده است

۴- در حدود مقدار ۲۱۱ تن کود های شیمیائی و سموم مختلف دفع آفات عدل بندی و بانبار مرکزی تحویل گردیده است

۵- عملیات تبلیغاتی و ارشادی بوسیله رادیو و روزنامه و نشریات انجام یافته است

گزارش وزارت پست و تلگراف و تلفن

در سال گذشته و سال جاری بطور کلی اشیاء و لوازم فنی از قبیل سیم - مقرر - کات - لوازم بدکی دستگاههای فرستنده رادیو و گیرنده و لوازم فنی و غیره که وجود آنها برای تأمین گردش عادی کار های جاری این وزارت کمال ضرورت را دارد یا بکلی خریداری نشده و یا کمتر خریداری شده مخصوصاً رعایت تصویب نامه مهرماه ۳۳۰ که خرید لوازم را موکول بتحصیل موافقت وزارت دارائی نموده بود بیشتر موجب رکود امور جاریه شده بود و در بسیاری از موارد که از دی ماه سال ۳۳۰ برای تحصیل موافقت وزارت دارائی مراجعه شده بود یا اصلاً موافقت آن وزارت نرسیده و در مواردی هم که تحصیل موافقت شده بود بعلت نبودن اعتبارات کافی لوازم مورد احتیاج خریداری نشده و ادارات مرکز و شهرستانها از حیث نداشتن لوازم مورد احتیاج حتی لوازمی مثل کاغذ که بر روی آن تلگرافات نوشته میشود و پاکت و غیره در کمال زحمت بودند و این مسئله در گردش کارهای این وزارت که مستقیماً بر رفع احتیاجات عامه ارتباط دارد تأثیر کامل داشت

برای رفع این محظورات اقدام بعمل آمد و با صدور تصویب نامه مخصوص از هیئت وزیران موافقت شد و مقرر گردید در مورد خرید اشیاء طرف احتیاج این وزارت تحصیل موافقت قبلی وزارت دارائی ضرورت نداشته و بارعایت مقررات و نظارت مأمورین وزارت دارائی عمل خرید انجام گردد و این مسئله به تنهایی در تأمین گردش امور داخلی این وزارتخانه تأثیر مفید داشته است

در مورد استفاده از اختیارات قانونی

در این وزارت اقداماتی صورت گرفته و لوائح چندی تهیه که بعضی از آنها تقدیم و بقیه نیز برای تحصیل موافقت وزارت دارائی ارسال گردیده که بطور خلاصه به عرض می رسد:

۱- در سنوات اخیر مخصوصاً در سال گذشته و سال جاری سرفتهای مکرری در خطوط ارتباطی کشور صورت گرفته که مرتبه تجاوز مینماید و مبالغ خطیری بخزانة دولت چه از حیث قیمت اشیاء و مصالح سرفت شده و چه از حیث نکث در درآمد تلگرافی و تلفنی ضرر وارد میآورد

در نتیجه رسیدگی در کمیسیون های منعقد با نمایندگان وزارت دادگستری و وزارت راه تشخیص شده بود که برای جلوگیری از این سرفتهای متوالی مجازات مرتکبین باید تشدید گردد

برای اجرای این منظور لایحه ای مشتمل بر هفت ماده باموافقت وزارت دادگستری و وزارت راه و وزارت کشور تهیه و تقدیم گردیده که با اجرای آن میتوان اطمینان داشت بطور مؤثر از این قبیل سرفتهای جلوگیری شود

۲- در زمینه کنترل مؤثر در آمد پست و تلگراف و تلفن و همچنین تمرکز درآمدهای این وزارت در حساب موصوف در خزانه داری و پرداخت مرتب هزینه های لازمه از محل درآمد با نظارت دارائی با مطالعات کافی لایحه ای تهیه و برای تحصیل موافقت وزارت دارائی فرستاده شده است و این وزارت ایمان راسخ دارد که با تصویب و اجرای این لایحه در پیشرفت امور سهولت بسیار فراهم خواهد گردید

۳- از جمله امور مهمی که در این مدت انجام گردیده تهیه لایحه ملی شدن تلفن در سراسر کشور است که پس از مطالعات کامل در کمیسیونهای داخلی این وزارت و کمیسیون متشکله از چند نفر از آقایان وزیران و همچنین کمیسیون مرکب از عده از قضات و کمیسیون دیگری از آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی لایحه آن تهیه و با قید دو فوریت به مجلس شورای ملی تقدیم گردیده و قسمت اعظم از مواد آن بتصویب رسیده است. باتصویب و اجرای آن یکی از مشکلات بفرنج ارتباط تلفنی کشور که پنجاه سال لاینحل مانده بود بوجه احسن مرتفع میگردد و حقوق افراد چه در مرکز و چه در شهرستانها حفظ خواهد شد و برای رفع احتیاجات اهالی شهرستانها اقدام سریع بعمل خواهد آمد که شهرستانها در مدت نسبتاً کوتاهی دارای تلفن خود کار شوند

از جمله موضوعاتی که در این چند ماه مورد اقدام قرار گرفته است:

۱- مسئله تهیه سازمان برای این وزارتخانه است که با تقدیم تأسیس وزارت

پست و تلگراف و تلفن متأسفانه تا کنون سازمان ثابتی که احتیاجات این وزارتخانه را از حیث نفرات و کادر فنی و غیره شامل باشد تهیه نشده بود و در این چند ماهه با دستوراتی که داده شده بوسیله کمیسیون های مخصوص صورت سازمان تفصیلی مکرر و شهرستانها با در نظر گرفتن توزیع سریع تلگرافات و نامه ها و همچنین تمدید ساعات کار پست خانه ها از ۶ ساعت به ۱۲ ساعت کلاً احتیاجات فنی و تأسیسات لازمه از حیث ایجاد ارتباط تلفن بین شهرها و ایجاد تلفن بی سیم و رادیو در شهرستانها و تأسیسات پستی و تلگرافی تهیه و در اوایل ماه گذشته تقدیم و مقرر گردید که فعلاً از حیث افزایش عده از آن صرف نظر شود و در حدود احتیاجات سال ۱۳۳۲ بدون در نظر گرفتن تأسیسات مورد تجدید نظر قرار گیرد سازمان مزبور نیز تهیه و اینک تنظیم بودجه سازمانی این وزارت در دست اقدام است و بزودی تقدیم خواهد شد

۲- برای دایر کردن ارتباط تلگرافی مستقیم بین سویس و ایران اقدام بعمل آمد و از روز بیستم نوامبر ۱۹۵۲ مطابق ۲۹ آبان ۱۳۳۱ باب مخابرات مستقیم بی سیم با سویس افتتاح گردید

۳- بمنظور جلوگیری از وقفه دستگاه های بی سیم شهرستانها و دستگاه های تلگرافی و تلفنی رادیو تهران اقدامات سریع برای تهیه لوازم مورد احتیاج بعمل آمده که خلاصه آن ذیلا عرض میشود

خرید چهار دستگاه موبوری بی سیم برای شهرستانها

خرید هفتاد دستگاه در سوسر برای بی سیم شهرستانها

خرید سیصد و پنجاه عدد لوازم تلفنی برای بی سیم شهرستانها

خرید لوازم بدکی فرستنده های بیست کیلوواتی و دو کیلوواتی کمپانی تلفنکن که برای بخش صدا (رادیو تهران) و تلفنی بی سیم مشغول کار است

برای خرید های فوق هفتاد و چهار هزار و نهصد دلار ارز تهارتری و دلار امریکا لازم است که باید از طرف وزارت دارائی تأمین گردد

۴- برای رفع محظورات داخلی بین ادارات وزارتخانه انجام مکاتباتی معمول بود که غالباً موجب تأخیر میشد. در نظر گرفته شده همه روزه کمیونی از رؤسای ادارات مربوطه در دفتر معاون این وزارت تشکیل گردد و مشکلات موجود در ادارات بین خود حضوراً مذاکره و حل نمایند

۵- متجاوز از سی شهرستان با سروس مبادله پروات پستی مجهز گردیده و از طرف مأمورین استقبال قرار گرفته است و در مرکز نیز به سروس پروات پستی توسعه کامل

داده شده است.

۶- برای اینکه عامه مردم بتوانند عصرها و شبها نیز حوائج خود را از حیث امور پستی رفع نمایند دستور داده شد، است تا ساعت ۲۰ (هشت بعد از ظهر) چند باجه مخصوص در اداره پست تهران دایر گردد و این باجه‌ها تأسیس شده و مرسولات پستی پذیرفته می شود.

۷- در قسمت حمل و نقل پست‌ها نیز با وجود کمی اعتبارات لازمه اقداماتی بعمل آمده از جمله سرویس سریع السیر پستی بین تهران- اصفهان- شیراز دایر گردیده و سرویس پستی هوایی بین تهران - یزد- کرمان و بالعکس نیز برقرار شده است.

۸- در مورد تصفیه نهرات با وجود اینکه این وزارت خانه فنی است و از اعضای مجرب و کار آزموده آن نمیتوان صرف نظر نمود و از اعضای وزارتخانه‌های دیگر بجای آنها گذاشت مهندس اشخاص ذی صلاحیت را در ادارات حساس بکار گماشته و مخصوصاً در نظر گرفته شده است که از وجود جوانان تحصیل کرده بعنوان رئیس اداره و یا در آنجا که میسر نبوده است و حتماً می بایستی از تجربه اشخاص مجرب استفاده شود بعنوان معاون اداره منصوب شوند.

در مورد برنامه عملی که برای آتیه در نظر است انجام گردد رؤس مسائل بطور مختصر عرض میرسد:

الف- قسمت مخابرات

۱- تأسیس دایره اطلاعات بمنظور راهنمایی مراجعه کنندگان در قسمت مخابرات با سیم بی سیم که در تمام ممالک مترقی جهان معمول و متداول است و تاکنون تأسیس نشده است این سرویس موجبات رفاهیت اشخاص تازه وارد را از جهت اطلاع از امور پست و تلگراف و تلفن و سایر مسائل عمومی فراهم خواهد نمود.

۲- تبدیل قسمتی از دستگاههای فعلی تلگراف که از سیستم دستگاههای مرس است به دستگاههای ماشینی و بیستون و قسمتی دیگر دستگاههای تله تایپ (دستگاههای دور نویس) که جدیدترین دستگاه در قسمت تلگراف است.

۳- در قسمت تلگرافی بی سیم در نظر است دستگاههای چهارصد ولتی از ارتش بریک خریداری و در مرکز استانها و شهرهای بزرگ بقریب نصب و علاوه بر ایجاد ارتباط بین بی سیم ارتباط تلگراف بی سیم بوجود آورد.

ب- قسمت پست

۱- در کلیه نقاط کشور قهلا حمل و نقل پستها بوسیله مقاطعه کاران و متصدیان برفه انجام میگردد و این عمل مضار بسیار دارد که مهمترین آن تأخیر انجام عمل پست است. در نظر است برای اجرای مقرر در پستی مصوب سال ۱۲۹۴ انجام حمل و پستها بوسیله دولتی داده شود و برای

تسریع در اجرای امر در نظر گرفته شده بود و سائل حمل و نقل را از اعتبارات ۱۵۰۰۰۰ دلار اداره همکاری فنی که در اختیار این وزارت گذاشته شده است خریداری نماید و ۷۵ کامیونت مخصوص پست از امریکا برای باربری پستی در ظرف مدت کوتاهی که از سه ماه تجاوز ننماید خریداری و خطوط اصلی پستی کشور را با کامیونت اداره نماید متأسفانه مورد موافقت اداره همکاری فنی واقع نگردید و این وزارت ناچار ۱۵۰۰۰۰ دلار را برای لوازم دیگری که در درجه سوم و چهارم اهمیت قرار دارد بکار خواهد برد و در نظر است کامیونت‌های لازم را برای حمل و نقل پستی با اعتبارات سازمان برنامه و یا اعتبار ارزی که از وزارت دارائی تقاضا خواهد نمود تهیه نماید. تا زمانی که این عمل انجام نگردد بهبود اساسی در سرعت پست در کشور ایران بوجود نخواهد آمد.

۲- برای تسریع عمل توزیع پست که در ارضای خاطر عامه مردم کمال تأثیر دارد در نظر است بعد از نامه رسانها مخصوصاً در مرکز و شهرستانهای مهم علاوه شود ذکر این نکته شایان توجه است که در شهر تهران با وجود توسعه فوق العاده و زیادی که از یک میلیون تجاوز است عمل توزیع پست فقط بوسیله عدد قلبیلی در حدود ۱۶۰ نفر انجام میگردد.

۳- برای تأسیس ۱۳۷ دفتر پستی در نقاط مختلفه کشور مطالعات و اقداماتی در جریان است که باید با استفاده از اعتبارات صوبه و استخدام نفرات جدید کارمند و نامه رسان و بیگ عملی گردد.

ج- قسمت ارتباط تلفنی کشور بین شهرهای کشور در نظر است سیمهای مسی بین کلیه استان های کشور امتداد داده شود تا در آن واحد چندین مکالمه تلفنی و چندین مخابره تلگرافی در یک جفت سیم صورت گیرد

فملا بین طهران - اهواز - خرمشهر سیم مسی امتداد دارد و از این خط بهره برداری تلفنی به عمل میاید و همچنین از طهران - اراک - همدان - کرمانشاه - ساقداد سیم مسی موجود است که مورد استفاده تلفنی است از طهران تا رشت هم سیم مسی موجود است که ارتباط تلفنی در آن برقرار است در خط کناره بحر خزر تا گنبد کاوس از یک طرف و از طرف دیگر از رشت به پهلوی و استارا نیز سیم مسی امتداد یافته است که از آن بهره برداری بعمل نیاید.

در نظر است تا یکماه دیگر بین رشت تا بابل و نقاط مازندران در کناره بحر خزر بهره برداری از ارتباط تلفنی شروع گردد.

آهنی فعلی در خطوط تلگرافی کشور بسیم مسی تبدیل گردد و برای انجام این عمل در حدود دوهزار تن سیم مسی لازم است که سالی ۷۰۰ تن آن ممکن است از معادن کشور استخراج و در کارخانه ذوب مسی غنی آباد تصفیه و در کارخانه ارتش سلطنت آباد تبدیل بسیم مسی شود برنامه‌ای در دست تهیه است که سازمان برنامه سالی لاقلاً هفتصد تن شمش مسی علاوه بر احتیاجات ارتش باین وزارت تحویل نماید

و نیز در نظر گرفته شده است اعتبار لازم برای تهیه و خریداری دستگاههای تقویت کننده و دستگاههای تلفنی کاربیر برای تمام استانها پیش بینی شود که در ظرف مدت سه سال در کلیه استانها تلفن کاربیر دایر گردد.

د- ایجاد ارتباط تلفنی بی سیم در کشور و تأمین ارتباط تلگرافی بوسیله بی سیم سالهاست که در زمستان سیمهای تلگراف دچار خرابی میگردد و از طرف دیگر خطوط تلگراف که از هشتاد سال پیش در ایران کشیده شده است تمام با سیم های آهنی میباشد که تلفن کردن بوسیله این سیمها در تمام مدت سال بیش از یک فاصله صد کیلومتری میسر نیست.

بعبارة دیگر تأمین ارتباط تلفن بوسیله سیمهای آهنی موجود میسر نمیباشد و همین جهت سیمهای آهنی در خطوط اصلی کشور باید تبدیل بسیمهای مسی بشود برای آنکه ارتباط تلفنی بهیچوجه قطع نگردد و ارتباط تلفنی در تمام استانها در مدت بسیار کوتاهی تأسیس شود در نظر گرفته شده است دستگاه چهار صد ولتی از نوع فرستنده نظامی امریکائی که یکی در مشهد نصب شده و ارتباط تلگرافی بین مشهد و تهران را تأمین میکند خریداری شود و در مرکز استانها و شهرستانهای مهم نصب گردد.

به علاوه در مواقعی که از تلفن بی سیم استفاده نمیشود یعنی در شبها استفاده تلگرافی از دستگاههای بی سیم میشود و در مواقع خرابی سیم ارتباط تلگرافی شهرها بوسیله این دستگاهها تأمین میگردد و برای همیشه قبول نکردن تلگرافات بعلمت خرابی سیم از صفحه کار وزارت پست و تلگراف و تلفن محو خواهد شد.

نکته قابل توجه آنست که در دو ماه قبل سعی شد این دستگاهها را از اعتبار اعطائی اداره همکاری فنی (۱۵۰۰۰۰۰ دلار) خریداری نمایم ولی متأسفانه اداره مذکور با اینکه این موضوع از نظر ارتباط در درجه اول اهمیت قرار داشت موافقت نمود و اعتبار اعطائی را برای خریداری اشیائی که در درجه سوم و چهارم اهمیت تشخیص داد و این وزارت هم برای استفاده از اعتبار مذکور بر طبق نظر آن اداره

اقدام مینماید.

ه- قسمت بهداری

بهداری فعلی این وزارت بعلمت کمی اعتبارات مربوطه بسیار محدود است و همین علت چنانکه باید موفق بانجام خدمات بهداشتی در مورد کارکنان این وزارت و خانواده آنها نمیشود.

در نظر است بقدر مقدور بهداری فعلی در آتیه توسعه یافته مخصوصاً بیمارستانی که لاقلاً دارای ده تخت خواب و مجهز بوسائل پزشکی لازم از قبیل رادیو گرافی و غیره باشد تأسیس گردد و از این راه بهداشت کارکنان ادارات وابسته که متجاوز از سه هزار نفر با خانواده آنها در حدود ۱۵ هزار نفر میشود تا اندازه‌ای تأمین شود و - بخش صدا

۱- در نظر است نفرستنده رادیو از کمیانی تلفنکن آلمان خواسته شود که بر طبق قرارداد منعقد در سال ۱۳۱۷ تحویل نماید و برای اینکه تا ورود و بکار انداختن این دستگاهها رادیو تهران در تمام نقاط کشور بخوبی شنیده شود پیشنهادی تنظیم شده که بیست دستگاه فرستنده ۷۵ واتی از ارتش گرفته شود که برای بخش صدا در ۲۰ نقطه ایران مورد استفاده قرار گیرد و در مقابل وزارت پست و تلگراف و تلفن بیست دستگاه از نوع دیگر بارتش تحویل میدهد این پیشنهاد تصویب شده و امید میرود که بزودی دستگاه های مزبور تحویل گرفته شده و سرعاً در نقاط مختلف کشور مورد استفاده قرار گیرد.

۲- برای اینکه شبها صدای رادیو طهران در کشورهای شمال افریقا و کشورهای های همسایه و خاور میانه و در تمام اروپا بخوبی شنیده شود علاوه بر متعدد نمودن دستگاههای موج کوتاه که خریداری آن پیشنهاد شده است یک دستگاه فرستنده موج متوسط یک صد کیلوواتی برای نصب در اصفهان پیش بینی شده و چون در بودجه این وزارت اعتبار برای تأمین قیمت این دستگاه ها موجود نیست و ام لازم از وزارت دارائی گرفته و برای خرید آن با رعایت مقررات مناقصه اقدام خواهد شد.

ز- انتشار مجله و تقویم

پست و تلگراف و تلفن در نظر است بطوریکه در کلیه ممالک مترقی دنیا معمول و متداول است در مسائل مربوط بامور فنی و علمی یک مجله و علمی همچنین در عمل مربوط به بهره برداری تلگراف و تلفن و پست مجله پستی تنظیم و منتشر گردد که هم کارمندان وزارت پست و تلگراف و تلفن از جریان فنون مربوطه و پیشرفت صنعتی ارتباط و بهره برداری از موسسات اطلاع حاصل نموده و هم علاقمندان کشور از پیشرفت فنون مزبور مطلع گردند.

برای انجام این منظور پیشنهاد

لازم شده امید است قریباً مجله هابطور منظم منتشر در دسترس علاقمندان گذاشته شود.

وتیز در نظر است ساتنای مخصوص (تقویم) وزارت پست و تلگراف و تلفن که حاوی کلیه مقررات پستی و تلگرافی و تلفنی و نرخها و سایر اطلاعات لازمه باشد تنظیم و قبل از اختتام سال منتشر گردد

ح- حفظ اسرار پستی و تلگرافی در زمینه اجرای کامل مقررات اصل ۲۲ و ۲۳ متمم قانون اساسی مربوط بحفظ اسرار پستی و تلگرافی مطالعاتی به عمل آمده در نظر است لایحه قانونی برای تأمین منظور تهیه و تقدیم گردد با اجرای آن در حفظ اسرار مردم در قسمت تلگراف و نامه های پستی تأثیر بسزائی خواهد داشت.

ط- تکمیل اداره آموزش در نظر است اداره آموزش فعلی وزارتخانه تکمیل گردد. باین منظور که برای تهیه کارمندان مطلع و بصیر در رشته های مختلف پست و تلگراف و تلفن شعب تکمیلی لازم تأسیس شود و دوره تکمیلی فعلی بجای یکسال دو سال معین و برنامه های آموزشی برای تأمین این منظور تهیه شود باین طریق که کارمندان داوطلب دوره تکمیلی همروزه از صبح تا ظهر در قسمتهای فنی ادارات مربوط عملاً مشغول باشند و در بعد از ظهرها از ساعت ۲ تا شش بفرار گرفتن فنون و معلومات فنی در قسمت مهندسی ارتباط تلگراف و تلفن - بیسیم - رادیو بپردازند و در برنامه آن تجدید نظر به عمل آمده و استادان جدیدی بکار گماشته شوند و از اداره همکاری فنی برای خرید یک مقدار از دستگاههای لابراتوار استفاده شود.

و نیز از سازمان ملل متحد تقاضا شده است دو نفر استاد مبرز برای تجهیز و تکمیل رادیو و تلگراف و تلفن بمدت شش ماه معرفی نمایند.

پس از ورود استادان کار شناس در نظر است چند نفر از مهندسين وزارتخانه با آنها همکاری نمایند و برنامه علمی و عملی برای آزمایشگاه تهیه و مورد استفاده قرار دهند

خلاصه اقداماتی که در وزارت کار از تاریخ تفویض اختیارات از ۲۰ مرداد ۳۳ تا ۲۰ آبان ۳۳ بعمل آمده است بشرح زیر می باشد

۱- تدوین لایحه قانون بیمه های اجتماعی کارگران در عمل مشاهده گردید قانون بیمه کارگران و مقررات مربوط بصندوق تعاون و بیمه کارگران دارای نواقص است و ضرورت داشت نقائص موجود بر طرف شده و ضمناً مزایاییکه ملل مترقی جهان برای کارگران خود منظور می دارند بادر نظر گرفتن جهات

اقتصادی و بهداشتی در قانون بیمه کارگران ملحوظ شود باین جهت ایجاب می نمود طرح جامعی که موجبات رفاه و آسایش کارگران را بیش از پیش در بر داشته باشد تهیه گردد و لایحه ای بنام لایحه قانون سازمان بیمه های اجتماعی کارگران بانهایت دقت تهیه و تدوین گردید و بطوریکه استحضار دارند لایحه مذکور طی نامه شماره ۱۷۳۶ ج ۱۱۱۰۹-۲۸/۲۸۱ برای تصویب تقدیم گردید - در اینجا لازم میدانم مزیت و رجحان لایحه نامبرده را نسبت بقوانین و آئیننامه های فعلی اجمالاً بعرض برسانم.

الف- در قانون کار در موافقیکه کارگر با وجود توانائی بکار بعملی از کار برکنار می شود تکلیفی برای ایام بیکاری او معین نشده و این امر از نظر اصول مقررات بین المللی کار ایراد بقانون بیمه کارگران می باشد - در لایحه تقدیمی این نقیصه مرتفع شده و برای کارگرانیکه بیکار میشوند تحت شرایط و کیفیات معین کمک بیکاری تا مدت ۶ ماه در سال منظور شده است و در خلال این مدت ادارات کاربایی در صدد تهیه شغلی برای کارگر بیکار خواهند بود

ب- در آئین نامه بیمه کارگران مدت معالجه کارگران بیمار محدود بششماه شده است در عمل دیده شده است که این مدت برای معالجه اغلب از بیمارها از جمله مرض سل کافی نمی باشد و مدت بیشتری لازم است که بیمار بهبودی یافته و استعداد و قابلیت جسمانی را دوباره بدست آورد در لایحه مذکور مدت معالجه و برای کارگران مبتلا بسل و سرطان یکسال و نیم برای امراض ناشی از کار یکسال پیش بینی شده است و اینگونه بیماران حداکثر استفاده را از مزایای قانونی خواهند نمود.

ج- در آئین نامه بیمه کارگران پیش بینی شده چنانچه کارگر بیمار در ظرف شش ماه معالجه نشود از کار افتاده تلقی شده و مبلغی یکسجا از ۲۰۰ الی ۶۰۰ برابر آخرین دستمزد بعنوان غرامت نقص باور داده خواهد شد و دیگر دستگاه بیمه کارگران و کارفرما هیچگونه تمهیدی در قبال او نخواهد داشت.

در لایحه تقدیمی وضع بهتر و مناسبتری برای این قبیل کارگران ملحوظ شده است باین معنی که هر گاه کارگر قابلیت جسمانی اولیه را پس از یک دوره معالجه تحصیل ننماید در صورتی که مطلقاً از کار افتاده تشخیص گردد مستمری مادام العمر دوباره او برقرار می شود و در صورت فوت او در باره بازماندگان قانونی متوفی که در تحت تکفل او بوده اند مقرری منظور میگردد برای کارگرانی که قابلیت جسمانی خود را جزء از دست داده باشند تأسیس مؤسسات مخصوصی بنام Centre be Reabaptation در نظر گرفته شده و در مدتی که در مؤسسات مذکور هستند علاوه بر مراقبتهای بهداشتی بفرار گرفتن تعلیمات و کارهای سبک اشتغال خواهند داشت و پس از پایان دوره کارآموزی

بوسیله اداره کاربایی بکار گمارده خواهند شد
د- بموجب لایحه تقدیمی سازمان بیمه کارگران مکلف است هر دو سال یکبار کارگران را بطور دسته جمعی معاینه نماید و کسانی را که بیمار تشخیص دهد طبق مقررات قانون معالجه نماید.

ه- در قسمتهای سایر کمکها از جمله کمک عائله مندی و بازنشستگی - کمک بیاز - ماندگان کارگران متوفی مزایای بیشتری برای کارگران پیش بینی شده است
۲- اقدامات وزارت کار در زمینه ایجاد بیمارستان و آسایشگاه
الف - بیمارستان کارگران

صندوق تعاون و بیمه کارگران برای معالجه کارگران بیمار و خانواده های آنان بیمارستانها و درمانگاهها نیازمند است و اقتضا دارد این مؤسسه بتدریج مستقیماً در احداث بیمارستانهای مورد احتیاج خود اقدام نماید

آقای حاجی مخبر السلطنه هدایت در دروس قلهک مریض خانه صد تخت خوابی ایجاد نموده اند که دارای چهار صد متر زیر بنا و ۸۰۰ متر محوطه بیمارستان مذکور میباشد بامذاکراتی که با ایشان بعمل آمده موافقت نمودند بیمارستان مذکور بصندوق تعاون و بیمه کارگران واگذار گردد اینک صندوق تعاون و بیمه کارگران مشغول تهیه وسایل کار بیمارستان مذکور می باشد و قریباً مورد استفاده کارگران بیمار قرار خواهد گرفت چون بطوریکه استحضار دارند بطور کلی بیمارستانهای شهرستانها کافی برای بیماران نمی باشد و جادارد تا هر قدر که امکان داشته باشد مؤسسات و بنگاهها در ایجاد و تکثیر بیمارستانها همت بگمارند و از آنجائیکه صندوق تعاون و بیمه کارگران در راء کمک و مساعدت بکارگران و خانواده های آنها سهم بسزائی دارد و باید در تأسیس بیمارستانها پیشقدم و پیشرو مؤسسات دیگر باشد باینجه در لایحه قانون بیمه های اجتماعی کارگران پیش بینی شده است سازمان بیمه های اجتماعی کارگران در ظرف مدت دو سال ۴ بیمارستان و دو آسایشگاه مسلولین در نقاط مختلف کشور احداث نماید و بتدریج بر مؤسسات بهداشتی خود نیز بیمارستان های دیگری بیفزاید.

ب- آسایشگاه مسلولین بیماری خانمانسوز سل بدبختانه در سنوات اخیر و بشدت نهاده و بهداشت عمومی را تهدید میکند این بیماری در طبقه کارگران مناطق نفت خیز شیوع بیشتری دارد و آسایشگاههای فعلی مرکز هیچوجه گنجایش پذیرفتن آنها را ندارد - غالباً کارگران مسلول مناطق نفت خیز که برای امکان معالجه خود به تهران روی می آورند به علت نبودن جاد آسایشگاهها در خیابانها سرگردان و بلا تکلیف می باشند و به علت آمیزش با اشخاص عده ای راهم باین بیماری

مهلك گرفتار میکنند و ملاحظه خود فرمود که این امر تاچه حد بهداشت امر لطمه و زیان وارد می آورد

برای حمایت و دستگیری کارگران مسلول مناطق نفت خیز و جلوگیری نسبت شدت بیماری سل مکاتبات و مذاکرات با اولیاء شرکت ملی نفت ایران بعمل آید و این نتیجه حاصل گردید که از محل صندوق تعاون و بیمه کارگران و اعتبار شهر آبادان بشرح گزارش شماره ۶۲۱۴-۳۱۰ در نوزبان که منطقه ای است کوهست و در نزدیکی خرم آباد واقع شده و دارای هوای مساعد می باشد آسایشگاهی بکار کارگران مسلول خوزستان ایجاد شود مقدم اینکار نیز فراهم شده و پس از واگذاری مذکور از طرف وزارت دفاع ملی با سعی و کوشش هر چه تمامتر در دایره نمودن آسایشگاه مذکور با اشتراك مساعی شرکت نفت اقدام خواهد شد

۳- تجدید نظر در قانون کار وزارت کار از بدو تشکیل قانون مصور درست نداشته و تا تاریخ ۱۶ خرداد ۲۸ ملاک اقداماتش بر پایه تصویبنامه بود و در تاریخ اخیر قانون فعلی کار بطور آزمایشی برای یکسال از مجلس شورای ملی گذشت متأسفانه قانون فعلی دارای نواقصی است با مقتضیات کشور وفق نداده و بسیاری مسائل مربوط بشرایط کار کارگران اختلافات حاصله بین کارگر و آفرین اعتبارات و همچنین ضمانت اجرائی قانون مزبور در قانون مزبور ذکر نشده است اکنون برای وزارت کار بهتر فرصتی است که باستناد قانون اختیار تجدید نظر کامل در قانون کار نموده قانون کاری متناسب با احتیاجات امر کشور بتوضیح آقای نخست وزیر برساند باین منظور از ۲ ماه پیش باین طریق کمیسیون مرکب از عده ای از اشخاص ذی صلاحیت و یارای از کارمندان وزارتخانه مأمور تنظیم قانون کار گردید کمیسیون مزبور با حضور وزیر کار بازنه بقوانین کارگری و اجتماعی سایر کشورهای جهان و بخصوص کشور های همسایه و همچنین بادر نظر گرفتن شرایط خاص کارگری کشور و سعی در اینکه افرادیکه در مؤسسات مختلف صنعتی و آن کار میکنند از مقررات قانون بر دار کردند بتدوین قانون جدید مشغول و تا کنون پیشرفت کاملی در قانون بعمل آمده و امید میرود تا بیست روز دیگر تجدید نظر کامل در قانون مزبور پذیرد.

نکاتی که در قانون جدید در گرفته شده و در قانون فعلی وجود ندارد یا بطور مبهم تعریف شده است از این فر می باشد.

مشمول قانون جدید بکار گرانیکه تا کنون قانون کار بهره مند نبوده اند.

۲- در فصل مدت کار امتیازاتی برای آفکار گران قابل شده و همچنین مقرراتی ای کار گران فصلی و کار گرانیکه کار ها وضع خاصی دارد وضع گردیده است.

۳- در مورد شرایط کار، کار گران زن و نفال مقررات مخصوصی وضع شده که بابت بیشتری از این طبقات بعمل آید.

۴- در مورد اخراج کار گران توسط کارفرما که وضع حاضر بواسطه مبهم بودن قانون مشکلاتی برای وزارت کار ایجاد نموده می شده است که مشکلات مزبور مرتفع اخراج کار گران تحت شرایط مشخصی ملی گردد و همچنین برای کار گران اخراج به حقوقی قابل شده است.

۵- برای تشکیلات صنفی و سندیکائی کار گران مقررات خاصی وضع شده که رفقا بامور حرفه خود مشغول باشند.

۶- در مورد حفاظت کار گران و بهداشت شان مقرراتی وضع شده که تا حد امکان پیش آمد های نا مطلوب جلو گیری و سلامتی کار گران تامین گردد.

۷- ببازرسان کار اختیارات لازم عطا گردیده که نظارت کامل در اجرای قانون بعمل آورند.

۸- در مورد اعتصابات مقررات صریح و روشنی وضع گردیده که از تشنجات فعلی جلوگیری جلو گیری بعمل آید.

بطور کلی بایستی بعرض رسانید که در قانون جدید کار که عنقریب برای سوبب آتمام تقدیم خواهد گردید کلیه نائل مربوط بکار گری مورد بررسی قرار گرفته و مقررات صریحی که ضمانت اجرای آن در نظر گرفته شده ملحوظ گردیده می تواند قانون کار جامعی تلقی گردد.

۴- ایجاد آموزشگاه حرفه کار گران

از آنجائیکه مهمترین عامل ترقی سطح تولیدات صنعتی استفاده از کار گران بلیم یافته و آرموده میباشد این گونه کار گران قادر خواهند بود بهترین وجهی از مسائل و ماشین آلات و تاسیسات صنعتی بهره داری کرده و موجب بالا بردن کمیت و کیفیت مواد تولیدی شوند و در حال حاضر کار گرانهای ما کار گران کار آرموده متر وجود دارد و نیز عدم اطلاع ایشان موجب کسر تولید و عدم مرغوبیت جنس و برای ماشین آلات میگرد و متأسفانه با وجود این که در کشور ما دانشکده و هنرستان ای فنی برای تربیت مهندسین خبره فراهم است ولیکن کلاسهای حرفه که بتواند کار گران آرموده تربیت نماید تا کنون بوجود آمده است لذا ضرورت تاسیس این قبیل

کار گاهها از مدتی قبل احساس و وزارت کار مراتب را طی گزارش شماره ۶۰۸۳۱۳۴۰-۱۹-۵۱-۳۱ با استحضار رساند و از اوایل سال -اری در صدد بر آمد و سائلی بر انگیزد که دستگاهی نظیر دستگاههای مشابه که در کشورهای مترقی موجود است در ایران تاسیس نماید.

چون ایجاد چنین دستگاهی مخصوصاً در بدوام مستلزم هزینه های نسبتاً زیاد میباشد وزارت کار در صدد بر آمد کمک سازمان بین المللی کار را برای انجام این مقصود جلب نماید و چون سازمان مزبور با اعطای کمکهای فنی لازم از لحاظ اعزام کارشناسان و دادن مقداری از ماشین آلات موافقت نمود اخیراً نماینده ای بایران اعزام داشته که برنامه کار را مطالعه نماید تا نسبت بر رفع حوائج فنی اقدام لازم بعمل آورند.

از طرف دیگر طبق دستور آقای نخست وزیر که در تعقیب گزارش قبلی این وزارتخانه صادر شده بود کمیسیونی تشکیل گردیده که فایده و لزوم ایجاد دستگاه مزبور را تایید نمود و اکنون باشهرداری تماس گرفته شده که قطعه زمین لازم جهت احداث مرکز مزبور تعیین شود.

برای اجرای ساختمانهای مورد احتیاج اخیراً بآداره اصل چهارم مذاکره شده و انتظار میرود موافقت آن اداره جهت اعطای کمکهای اساسی جلب گردد.

بطور کلی این مرکز بمنظور تعلیم کار گران بزرگ سال (بین ۱۸ الی ۳۰) ایجاد خواهد شد که در ظرف شش الی ۹ ماه بر موز و فنون حرفه های مختلف طبق آخرین اسلوب علمی و فنی آشنا و در رشته های خود مهارت کافی کسب نمایند.

بعلاوه عده ای آموز گاران حرفه ای تربیت خواهند شد که بتوانند کار گران را با اسلوب صحیح تعلیم دهند.

فلا طرح مربوط بایجاد این مرکز و چگونگی وظائف و تشکیلات آن در دست تهیه میباشد و عنقریب با استحضار خواهد رسید.

• چهارمین دوره اجلاس کمیسیون نفت سازمان بین المللی کار طبق معمول ادواری سازمان بین المللی کار هر دو سال یکبار کمیسیونی جهت مطالعه و اظهار نظر نسبت بامور اجتماعی کار گران مناطق نفت خیز تشکیل میدهند.

در سال جاری چهارمین دوره اجلاس این کمیسیون بتاريخ ۲۱ مهر در کشور هلند تشکیل گردید و هیئت نمایندگی ایران به ریاست آقای مهندس حسینی در کمیسیون مزبور شرکت نمود.

این هیئت در طی جلسات کمیسیون نفت مطالبی در تشریح وضعیت صنعت نفت و عدم تکافوی وسائل رفاه اجتماعی کار گران تا قبل از تاریخ ملی شدن صنعت نفت بیان

داشت که مورد ایراد نماینده دولت کانادا و نماینده شرکت سابق نفت قرار گرفت و مجدداً نمایندگان ایران بایرادات مزبور پاسخ دادند.

اقدامات هیئت نمایندگی ایران در این کمیسیون بسیار قابل توجه بوده و اثری نیکو داشته است

۶- استفاده از برنامه کمکهای سازمان بین المللی وزارت کار سعی داشته که حتی المقدور هر چه بیشتر از برنامه کمکهای فنی سازمان بین المللی کار و سایر سازمانهای بین المللی استفاده نمایند و بدین منظور جهت پیشرفت پاره ای امور اجتماعی و همچنین بمنظور تامین بعضی از احتیاجات صندوق تعاون و بیمه کار گران تقاضاهائی بسازمان های مزبور تسلیم داشته که البته تا چندی بعد نتایج آن معلوم خواهد شد.

تقاضاهای قبلی چند نفر کارشناس بشرح زیر از طرف سازمان بین المللی کار اخیراً وارد و باین وزارت خانه مشغول همکاری می باشند.

۱- آقای دمولنس کار شناس آمار که اخیراً وارد شده و طبق برنامه این وزارت خانه مشغول تشکیل کلاسی جهت تربیت آمار گری باشد.

۲- بانو ایل کار شناس محاسبات بیمه که اخیراً وارد و در صندوق تعاون و بیمه کار گران مشغول بکار شده است مشارک الیهاموظف است ترتیباً کتواریای صحیحی برای صندوق تعاون و بیمه کار گران بدهد تا اساس عملیات این مؤسسه بر روی قواعد علمی استوار شود.

۳- آقای کستا جهت اطلاع از کمکی که می تواند بایجاد آموزشگاه حرفه کار گران بنماید.

ضمناً در ۲ ماهه اخیر ۳ نفر از کارمندان این وزارت خانه با استفاده از بورسهای سازمان بین المللی برای تکمیل اطلاعات بهزینه سازمانهای مزبور باروی اعزیمت نموده اند.

۷- بازرسی کار بدو لازم میدانند با استحضار برسانند که بمنظور تاسیس سرویس بازرسی کار و پرورش یکمده بازرسی کار طبق موافقت حاصله بین دولت و سازمان بین المللی کار در اسفند ماه گذشته آقای مهندس وینکل مدیر کل بازرسی کار هلند بعنوان کار شناس بازرسی کار بایران اعزام و در مدت ۶ ماه در این وزارت خانه یک عده از مهندسین و لیسانسهای کارمند وزارت کار تعلیمات فنی نظری را تحت مشارالیه فرا گرفته عملاً نیز اغلب کار گاههای حوزه طهران و همچنین کارخانجات اصفهان و شیراز را با اتفاق بازرسان کاری که اطلاعات فنی مربوطه را آموخته بودند بازرسی نموده نواقص کار را گزارش و از طرف این وزارت

خانه تعلیمات لازم بمنظور رفع نواقص به کارخانه های مربوطه داده شده و بعداً در تاریخ ۲۶ ر ۱۶ ر ۳۱ اداره بازرسی کار بمنظور نظارت در اجرای موادی از قانون کار که مربوط به:

۱- ساعات کار بانضمام کار های نوبتی • اضافه کار • کار در ایام تعطیل • ساعات های استراحت و مرخصی •

۲- کار اطفال

۳- شرایط کار زنان و کار گران جوان •

۴- شرایط کار های سخت و خطرناک •

• بهداشت کار گران و امراض ناشی از کار •

۶- رفاه کار گران

۷- حفاظت کار گران و نظارت در حوادث کار •

میباشد تاسیس گردید که با وجود فقدان وسائل و بازرسی کافی در طول این مدت بازرسان کار اداره نامبرده بدفتمت اغلب کارخانه های حوزه تهران را بازرسی و تعلیمات لازم را راجع بر رفع نواقص حفاظتی و بهداشتی و رفاهیت کار گران و در بعضی موارد همراه بانقشه های فنی برای ساختمان حفاظ ماشینهای مربوط به کارخانه های نامبرده داده اند بعلاوه بیکی از بازرسان کار این وزارت اتفاق آقای دکتر لوپس کار شناس بهداشت صنعتی که از طرف سازمان بین المللی کار بایران اعزام شده بود بهزینه سازمان ملل متحد باستانهای مازندران - آذربایجان - گیلان و شهرستانهای قزوین - تهران - کرمانشاه و زنجان - مسافرت نموده اکثر کارخانه های حوزه استانهای شهرستانها فوق الذکر را بازرسی و برای رفع نواقص بهداشتی و حفاظتی توصیه های لازم را در محل با ولیاء کارخانه های مربوطه نموده اند

از طرف این وزارت طی بخشنامه ای دستورات مربوط بانجام وظائف بازرسی کار بکلیه ادارات کار استانها و شهرستانها ابلاغ گردیده که با انتخاب و معرفی یک نفر بازرسی کار کار گاههای هر حوزه را مرتباً بازرسی و طبق دستور صادره در رفع نواقص موجود اقدام نمایند

بمنظور ایجاد قدرت قانونی برا انجام وظائف بازرسی کار و تامین حفاظت و بهداشت و رفاه کار گران که حائز اهمیت بوده و قسمتی از نیازهای کار گران را در سراسر کشور مرتفع خواهد نمود لایحه قانونی و آئین نامه بازرسی کار را تهیه و کمیسیونی مرکب از پزشکان و کارمندان صلاحیت دار مشغول تهیه آئین نامه حفاظت و بهداشت و رفاه کار گران میباشد که بزودی حاضر و بنسبه لایحه قانون جدید کار برای تصویب تقدیم خواهد شد بعلاوه نظر باینکه ساختمان و استعمال دیگهای بخار کوره های نفت سوز و ظروف تحت فشار در

کشور توسعه یافته ولی در ساختمان بهره برداری از آنها نظارتی بعمل نیامده و اغلب موجب بروز سوانح جانی برای کارگران میگردد کمیسیون مرکب از مهندسین متخصص مأمور شده که با مطالعه قوانین و آئین نامه های مصوبه نظیر سایر ممالک آئین نامه جامعی تهیه نماید و بزودی مورد استفاده قرار گیرد

نظر باینکه طی بازرسیهای معموله در کارخانه جات نقایص مهم بهداشتی از قبیل فقدان ماسک و دستگاہهای تهویه و وسائل جلوگیری از گرد و غبار و غیره مشاهده می شد نمونه هایی از ماسک ها و شیر آب و غر بالهای سر بسته و دستگاہهای تهویه و وسائل حفاظت کار با کمک متخصص سازمان بین المللی کار و مهندسین کار تهیه شده که با نصب و استقرار آن در کارخانجات تقلیل معتدلی در میزان حوادث و بیماریهای ناشی از کار حاصل شده و کمک مؤثری بهداشت کارگران خواهد شد

رفع تشنجات و اعتصابات در کارخانه جات

در جریان سنوات اخیر بعلل مختلف اعتصابات و تشنجات متعددی در کارخانه جات در تهران و شهرستانها روی میداد که در بعضی ادوار مخصوصی پیدا نموده و بتدریج ظاهر می شد که بر طبق یک نسخه و برنامه معینی در کارخانه جات و کارگاههای مختلف اعتصابات صورت میگیرد

وزارت کار باینکه در رفع تشنجات و جلوگیری از اعتصابات نهایت مراقبت و جدیت را بعمل میآورد و هر اعتصاب و غائله ای را در اسرع وقت خاتمه میداد معذرا در هر هفته مواجه با چند اعتصاب جدید میگردد مهم ترین آنها اعتصاب کارگران سیلوی تهران و سمنان و همدان و کاشان و اعتصابات و تشنجات حادثه در چاپخانه ها دوزندگی ها درودگری ها - کارگاه شرکت ملی نفت در تهران - کارخانه ریسندگی ری بنگاه راه آهن بشمار آورد - اجرای لوایح قانونی اخیر در رفع و ختم این قبیل اعتصابات و تشنجات بسیار مؤثر قرار گرفت

این بود فهرستی از آنچه در سه ماهه اول اختیارات صورت گرفته و چنانکه فوقاً اشاره شد کارهای اساسی دیگری نیز در جریان است که نتیجه آن در گزارش بعدی باطلاع خواهد رسید

در پایان از ذکر بیک نکته مهم نمیتوان صرف نظر کرد و آن اینست که اصلاحات اساسی در هر مرحله با مشکلات فراوانی روبروست که اهم آنها صرف نظر از تحریکات ایادی بیگانه عبارتند از:

۱ - مخالفت شدید افرادی که نفعشان در آشفتنکی اوضاع میناشد و بنا بر این با هر گونه اصلاحی که آسایش و آرامش عمومی را در برداشته باشد مخالفت

می نمایند .
۲ - تشتت افکار و عقاید که قهراً در امور اصلاحی بشدت خود نمائی میکند
۳ - مخالفت آنهایی که از قوانین فعلی سود فراوان میبرند و اصلاح وضع موجود منافعشان را بخطر انداخته یا تقلیل می دهد .

این جانب همیشه کمال امتنان و تشکر از راهنماییهای سودمند و نظریات انتقادی آقایان نمایندگان محترم داشتم و دارم و در این موارد نیز تصدیق می فرمایند که تفوق بر این مشکلات محتاج به همکاری بیشتر است که باید بین قوه مقننه و دولت موجود باشد و آقایان نمایندگان دولت را از نظریات اصلاحی و پیشنهادهای مفید خود هرگز محروم نگذارند و همواره مقصود نهائی خود را از « اصلاح امور » بطور روشن و صریح ابراز فرمایند

اینک چند روزی کمتر از دو ماه بدوره اختیارات شش ماهه باقی مانده است برای اینکه این جانب از فرصت دو ماه آخر نیز بتواند حد اکثر استفاده را بنفع ملت و مملکت برگیرد تمنی دارد کمیسیونها و فراکسیونهای مجلس تبادل نظر فرموده اگر قوانین و اقداماتی را ضروری تشخیص میدهند که تا کنون بقدر کافی یا اساساً بدان توجه نشده است اعلام فرمایند تا از هر جهت نظریاتی را که آقایان نمایندگان محترم بخواهند و صلاح کشور ابراز می فرمایند مورد کمال حسن استفاده قرار گیرد

نخست وزیر در کتور محمد مصدق
نایب رئیس - با اجازه آقایان چند دقیقه تنفس داده میشود
(یکساعت قبل از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و ۳۰ دقیقه قبل از ظهر مجدداً تشکیل گردید)

(۳) تقدیم لایحه اتوبوس رانی بوسیله آقای وزیر کشور بقصد دوفوریت و طرح و تصویب دوفوریت آن
نایب رئیس - آقای وزیر کشور
وزیر کشور - وضع اتوبوسرانی شهر تهران و سایر شهرستانها بر آقایان نمایندگان محترم روشن و معلوم است در چندی پیش در نظر گرفته شد که باین وضع ناهنجار و نامطلوب خاتمه داده شود مطالعاتی بعمل آمد لایحه ای تهیه شده است که در آن مصلحت و منفعت کسانی که فعلاً صاحب اتوبوس هستند تأمین میشود و اینصورت اجتماعی تحت انتظام و یک قاعده و اسلوب هیچی قرار خواهد گرفت و این لایحه را با اجازه آقایان نمایندگان محترم با قید دوفوریت تقدیم میکنم
گروهی - بنده میخواستم عرض کنم که لایحه اضافه بودجه وزارت فرهنگ مطرح شود

ناظرزاده - جزء دستور است بعد از فوریت این لایحه مطرح میشود
نایب رئیس - بعد از دوفوریت این لایحه مطرح خواهد شد لایحه اتوبوس رانی قرائت میشود
(توسط آقای ناظرزاده «منشی» بشرح زیر قرائت گردید)

مجلس شورای ملی - برای اصلاح وضع اتوبوس رانی تهران و حومه و الزام مالکین و رانندگان و وسائط نقلیه بر رعایت مقررات و جلوگیری از تصادمات و تصادفات اتوبوسها که با وضع فعلی برای جلب منافع شخصی احياناً مقررات جاریه را رعایت ننموده و شکایت عمومی را فراهم میسازند در نظر گرفته شده است اتوبوسرانی عمومی شهر تهران و توابع بوسیله شهرداری تهران به یک شرکت ایرانی واگذار گردد تا بدین وسیله از بی ترتیبی هایی که بر اثر عدم رعایت منافع عمومی حاصل میشود جلوگیری بعمل آید بدین منظور لایحه ای مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره تهیه گردیده است که با قید دوفوریت برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد

ماده واحده - وزارت کشور مکلف است اتوبوسرانی عمومی شهر تهران و توابع را بوسیله شهرداری تهران بشرکت واحد ایرانی واگذار نماید و از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه مربوطه را منتهی در ظرف یک ماه تهیه کرده پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارد

تبصره ۱ - وزارت کشور مجاز است ایدی الاقتضا در هر یک از شهرستان های دیگر با اجازه تأسیس شرکت واحداً اتوبوس رانی محلی مقررات این قانون و آئین نامه مربوطه را بوسیله شهرداری محل اجرا کند

تبصره ۲ - اگر در ظرف مدت مصرح در آئین نامه مذکور تأسیس شرکت واحد در محلی صورت نپذیرفت شهرداری مجاز است که خود را تأسیس شرکت واحد اتوبوس رانی اقدام کند
نخست وزیر در کتور محمد مصدق
وزیر کشور - دکتر غلامحسین صدیقی
نایب رئیس - فوریت اول مطرح است آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده موافقم
نایب رئیس - آقای که به مخالفین یا موافق؟
که به بنده موافقم
نایب رئیس - آقای عبدالرحمن فرامرزی
عبدالرحمن فرامرزی - بنده موافقم هستم
نایب رئیس - آقای مکی
مکی - بنده با فوریت دوم مخالف هستم
نایب رئیس - آقای مهندس

زیرک زاده
مهندس زیرک زاده - بنده هم موافقم
نایب رئیس - آقای شمس قنات آبادی
شمس قنات آبادی - بنده مخالفم
نایب رئیس - بفرمائید
شمس قنات آبادی - بنده اساساً با فوریت اول موافق بودم چون آقای مکی فرمودند که بنده با فوریت دوم مخالفم من خواستم بعنوان مخالفت با فوریت اول یک مطالبی عرض کنم یک مثلی است معروف که میگویند چاه نکند نمیشود منار را دزدید باید اول چاه کند شود بعد منار دزدیده شود در این که وضع اتوبوسرانی شهر تهران بسیار بسیار خراب است هیچ شک و شبهه ای درش نیست (صحیح است) و در این که بیشتر این خرابی هم معلول کارها و روشها و اعمال بدی است که در اداره راهنمایی میشود و این هیچ شک و شبهه ای درش نیست یعنی آبادی اتوبوسرانی شهر تهران بستگی کامل با بهبود وضع اداره راهنمایی دارد این مطلب تذکره عرض شد بعد میخواستم یک مطلبی را توجه بدهم این اتوبوسرانی که در تهران میشود الان این خطوط و شعبات و شرکتهای خصوصی که هست اینها غالباً متعلق بمردم فقیر و بیچاره و بدبخت است این اتوبوسهایی که آقایان می بینند در خطوط مشغول حمل مسافرند غالباً یک اتوبوس مال چندین نفر است که یک دانک و دو دانک و سه دانک سهم دارند و اگر بنا شود این شرکتی که میخواهد تشکیل شود با این دوفوریتی که در این لایحه هست در این لایحه عنایتی به وضع کسانی که الان توی این مملکت کار دارند و یک لقمه نان بخور و نمیری دارند یعنی بقدری نیست که بتوانند شکم خودشان و بچه هایشان را سیر بکنند نشود و باید در این لایحه کاملاً دقت و بررسی شود و آن راههای مختلفی که حق این دسته ای که الان دارند کار میکنند و نان میخورند و سر بار جامعه هم نیستند و برای دولت هم آزار و صدمه ای ندارند با کدیمین و برق جبین نان تهیه میکنند فکری بحال آنها بشود و اگر در این لایحه خوب رسیدگی نشود و مراعات این نکته نشود نتیجه اش این است که شهرداری و وزارت کشور آمده است وضع اتوبوسرانی تهران و سایر شهرستانها را تنظیم بکنند حال حاضر موفق بشود و چقدر در تنظیم کردن این مطلب پیشرفت خواهد نمود یک حرفی است که مربوط بآینده است اما یک نتیجه و عکس العمل دارد و آن این است که اکثر این افراد ممکن است از کار برکنار شوند و اتوبوسهایشان زائد بماند و فکری بحالشان نشود و یکمده ای بیکار به بیکارهایی که الان توی این مملکت هستند اضافه شود بنا بر این بنده با فوریت از این نظر مخالفم

این که با اصل لایحه و منظم کردن اتوبوس رانی تهران و شهرستانها حتی اتوبوس ران سایر ماده ها در سایر جاهائی که اتوبوس است من مخالف نیستم من معتقدم که دولت باید اساساً برای مفهوم کلی اتوبوس رانی یک فکری بکند ولی نه با عجله که مبادا باین دسته ظلم بشود و حق یک عده ای ضایع بشود و یک دسته ای هم بیکار بشوند و بیکاری اینها یک مشکلی بر این همه مشکلی که در این مملکت از طرف بیکارهاست اضافه بشود و بنده مخالف با این وضع هستم

عبدالرحمن فرامرزی - بفرمائید پیشنهاد بنده خوانده شود
نایب رئیس - در فوریت اول صحبت میشود. آقای ملک مدنی
عبدالرحمن فرامرزی - گمان می کنم پیشنهاد بنده مقدم باشد

ملک مدنی - بیانات جناب آقای فئات آبادی اصولاً صحیح است تصور میکنم وزارت کشور هم عنایتی باین مطلب داشته و مثل این که در بیان کوتاه و مختصر و مفیدی که آقای وزیر کشور فرمودند اشاره باین مطلب شد ما میخواهیم که وضع اتوبوس رانی شهر تهران را که یک شهر مهم و پر جمعیتی شده سرو صورتی بدیم (صحیح است) و باید هم سرو صورت داده شود (صحیح است) انصافاً این وضعی که فعلاً موجود است هیچ دسته ای نیست که راضی باشد و در همین حال شأن حکومت فعلی هم این است که در مسائلی که مربوط بطبقات عامه است توجه خاصی داشته باشد.

مثل اینکه موضوع شرکت تلفن که مورد توجه عمومی بود در نتیجه توجه دولت قانونش از مجلس گذشت و همه انتظار دارند که انشاء الله وضع آنجا بهبودی پیدا کند اینهم یکی از آن مسائل است...

شمس فئات آبادی - جناب آقای ملک اینها با یکدیگر قابل مقایسه نیست مطلب با هم فرق دارد.

ملک مدنی - اجازه بفرمائید همان طوری که فرمودید باید عنایت بیکمده معدودی بشود، باید رعایت آن طبقه مردم بشود که فقیر و بیچاره اند و صاحب این اتوبوسها هستند و سرمایه کوچک دارند، این سرمایه های کوچک وقتی جمع شد یک سرمایه بزرگی میشود و وقتی که سرمایه بزرگ جمع شد هر کس باندازه سرمایه خودش استفاده میکند همه جا شرکت های سهامی هست و معنی شرکت سهامی این است (شمس فئات آبادی - مطالعه لازم دارد) اگر یک کسی صد تومان دارد بقدر صد تومان و اگر یک کسی هزار تومان دارد بقدر هزار تومان شریک خواهد بود در اصل مطلب هم همانطوریکه جنابعالی اشاره فرمودید اشکالی بنظر بنده نیست که باید این وضع اتوبوس رانی یک سرو صورت صحیحی داده شود و طوری بشود که همه بتوانند بر احتی استفاده بکنند

البته باید در اصل ماده واحده کاری بکنیم که حق کسی تضییع نشود همانطوریکه خودتان هم فرمودید دقت بکنیم که یک چیزی باشد که حق هیچ طبقه ای تضییع نشود حتماً هم بمقصد میرسیم زیرا این مطلب از چیزهائی است که مدت ها است مورد ابتلاء است و یک لازم است در شهر تهران یک ترتیب صحیحی برای اتوبوس رانی داده شود

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای عبدالرحمن فرامرزی رسیده است که قرائت میشود:

(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم که لایحه از دستور خارج شود.
عبدالرحمن فرامرزی

عبدالرحمن فرامرزی - عرض کنم این پیشنهاد را من کردم برای اینکه آقای شمس فئات آبادی فرمایشاتی کردند که این فرمایشات از لحاظ اخلاق فردی بسیار صحیح است ولی از لحاظ اخلاق اجتماعی اینطور نیست، ما یک زندگی فرد داریم و یک زندگی جامعه هر وقتیکه زندگی فریاد زندگی جامعه اصطکاک پیدا کرد حتماً باید زندگی فرد را فدای زندگی جامعه کرد (صحیح است) و این اتوبوس رانی تهران که خودتان می بینید برای اینکه یک قران زیادتر بگیرد یعنی یک مسافر را زودتر سوار بکند به آدم میزند، به اتومبیل میزند، به حیوان میزند، از جاده منحرف میشود خلاصه همه چیز میکند و هیچ چیز در نظر این راننده نیست جز اینکه یک مسافر زیادتر سوار بکند که یک قران زیادتر بگیرد، علتش چیست؟ علتش این است که این یک قران برای او فرق میکند یعنی اگر که گرفت توی جیبش است و اگر گرفت توی جیبش نیست چون مال فرد است، غریزه هر حیوانی جلب منفعت است و لولاینکه آن منفعت به ضرر دیگری تمام شود، این غریزه حیوانی است، این غریزه وجود است، غریزه حیاتی است اما اگر این کمپانی باشد، شرکت باشد که برای راننده فرق نکند حتماً این کار را نخواهد رد و آنوقت هم مسلماً ضرری نمیکند اگر این کار ضرر میکرد در ممالک دیگر نمی کردند هیچ جای دنیا اتوبوس رانی مال فرد نیست (صحیح است) اتوبوس رانی فردی عملی نیست برای اینکه نتیجه اش همین شده که می بینم هر روز تلفات اتوبوس است، هر روز کارهای خلاف فاعده و قانون اتوبوسی است نه تنها اساساً آدم را زیر میگرد و قتی که آدم می بیند این آدم خلاف همه چیز می کند، خلاف اخلاق، خلاف قانون میکند، خلاف مذهب میکند و نظم و قاعده را بهم میزند، همین تشنج روحی برای انسان کافی است. همان عصبانی کردن آن برای انسان کافی است که آدم تعادل فکری و حیاس را از دست بدهد چرا؟ برای اینکه منفعتش

این است. وقتی من رفتم بصره دیدم بصره اتوبوس رانی فردی ندارد چون مردم نمیتوانستند اداره بکنند شهرداری کرده بقدری این اتوبوس رانی مرتب است که اصلاً آدم حسد میبرد که در شهر بصره یک اتوبوس رانی مرتب و منظمی باشد ولی در شهر تهران نباشد در این شهر روزی نیست آدم زیر ماشین نرود پلیس زیر ماشین نرود اتوبوس فلان کار را نکرده باشد اینها تمام شهر بانی را خراب کرده اند، یکی از علل خرابی شهر بانی همین اتوبوس رانی انفرادی است (صحیح است) یک جمله ای من از کتاب هیتلر یادم است راجع به کلبی ها که بطور مثل می گویم (پورسرتیپ فاشیست بود) به من مربوط نیست که چه بود که راست گفته یا دروغ گفته میگوید یکی از معایب کلبی ها این است که ادارات را خراب میکنند برای اینکه کلبی ها زشوه می دهند، برای این که کارشان درست بشود می میروند توی ادارات آدم پیدا میکنند رشوه میدهند برای اینکه کارشان پیش برود (ناصر ذوالفقاری - همین جا هم اینکار را میکنند) و نتیجه اش خراب شدن ادارات است، یکی از خرابیهای اداره رانندگی که شما فرمودید علتش این اتوبوس رانیها است برای اینکه اشخاص مقتدر، اشخاص متنفذ اتوبوس دارند و اینها اعمال نفوذ میکنند، پول خرج میکنند و اداره راهنمایی نمی تواند نظم را برقرار کند ما که مال پشت کوه قاف که نیستیم مال همین کشوریم میدانیم وقتیکه منافع متنفذین و سرمایه داران در کار باشد مجاز است قانون اجرا شود من خودم با فوریت هر قانونی مخالفم جز با فوریت این (صحیح است) برای اینکه در زمان رضاشاه پهلوی، در زمان سرباس مختار خواستند این کار را بکنند نتوانستند برای اینکه متنفذین مالکین اتوبوسها هستند، مقتدرین مالکین اتوبوسها هستند و اگر با فوریت این کار را نکنیم اعمال نفوذ میکنند و این قانون و این نقشه را بهم میزنند (صحیح است) یعنی هر چه زودتر باید بشود، مطالعه برای چیست، برای اینکه ما بفهمیم، بیست سال است داریم مطالعه می کنیم اگر ۲۰ سال نباشد ۱۵ سال است تمام مردم مطالعه کردند و فهمیدند که باید شرکت باشد و اتوبوس رانی انفرادی ممنوع باشد، من برای بیان همین عرایض این پیشنهاد را دادم این را هم تذکر میدهم که شرعاً هم این عمل مجاز است در شرع اسلام اگر حیات فرد با حیات جامعه اصطکاک پیدا کرد حیات فرد باید فدای حیات جامعه شود، در قانون و فلسفه و اخلاق هم همینطور است پس من استدعا میکنم که آقایان همین امروز این کار را تمام بکنند. (شمس فئات آبادی - بنده طبق ماده ۹۰ اجازه میخواهم آقای رئیس آقای فرامرزی بیانات بنده را موافقت کردند)

نایب رئیس - آقایانی که با فوریت

اول موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. فوریت دوم مطرح است. آقای مکی مخالفید، بفرمائید.
مکی - بنده بقدرت اول این لایحه رأی دادم و اصولاً موافق هستم که کار اتوبوس رانی نظم و ترتیبی پیدا کند مخصوصاً جلوی متنفذین در امر حمل و نقل و بخصوص بازی کردن با جان مردم گرفته شود (صحیح است) اساس اینکار را موقمی که بنده معاون شهرداری تهران بودم گذاشتم ولی در خلال رسیدگی باین کار بشکلاتی برخوردیم. حالا مطالبی را که بعرض آقایان میرسانم فقط توجه کمیسیون مربوطه را باین عرایض جلب میکنم که با توجه باین مطالب این لایحه را به مجلس بفرستد و مجلس هم تصویب بکند. له و علیه قضیه خیلی است اینطوری که آقای فرامرزی فرمودند که خیلی از تلفات بواسطه نبودن یک شرکت منظم در شهر تهران وارد میشود ولی این تبلیغات را در سایر جاهام ما دیدیم آقای وزیر خارجه حضور داشتند میدانند در شهر هامبورگ همه هفته تلفات شهر را اعلام میکنند در سرچهار راه ها آنجائیکه افراد زیر اتومبیل میروند یک صلیب میگذارند مینویسند روی یک پارچه سیاه یعنی امروز اینجا یک نفر زیر ماشین رفته مرده توجه کنید و آنوقت آمار تلفات را میدهند آمار تلفات شهر هامبورگ در یک هفته ۲۷۰ نفر بوده در تمام شهر ها تلفات هست ولی بی نظمی و بی ترتیبی نیست این بی نظمی و بی ترتیبی همانطور که آقای فرامرزی فرمودند برای داشتن اتوبوس افراد مؤثر شهرداری و با افراد مؤثری هستند که پلیس زورش با آنها نمیرسد (صحیح است) ولی در عین حال از یکطرف انسان نگاه میکنند یک اتوبوس مال شش نفر است یعنی هر یک نفر یک دانگ از یک اتوبوس را دارد این اتوبوس چند سال است کار کرده فرسوده شده و در عین حال هر یک نفر که یک دانگ از این اتوبوس را دارند ۲۰ نفر ۳۰ نفر باید از این اتوبوس نان بخورند که جمعاً در حدود بیست هزار سی هزار نفر از این اتوبوسهای مندرس که در تهران هست دارند نان میخورند تمام نگرانی بنده از اینجا است که نان این اشخاص قطع بشود و یک نفر مدیر کل و یک اتومبیل کادیلک برای آقای مدیر کل و چندتا رئیس دفتر پنجاه تا ماشین نویس این اشخاص باین شرکت تحمیل بشوند بطوریکه آن اشخاص بدبخت و بیچاره که یک اتوبوس مندرس و با فرسوده دارند تمام یک دانگ را باید بدهد و یک چیزی هم آخر کار بدهکار بشود توجه بکنید که اشخاص سرمایه دار بزرگ نتوانند سهام بزرگ این شرکت را بدست بیاورند یعنی محدود بکنند بگویند تا پنجاه هزار تومان کسی نمیتواند بیشتر سهم داشته باشد تا هزار تومان بیشتر کسی نمیتواند سهام داشته

باشد، تا فلان مبلغ بیشتر نمیتواند داشته باشد، سهام هم باید با اسم باشد تا اشخاصی که در خارج هستند بولهای بی حسابی هم دارند نتوانند سهام بی نام این شرکت را بتصرف در بیاورند و موقوفه خودشان بکنند و راه را برای یکمشت مردم بیچاره مسدود بکنند بنده این عریضی را که عرض میکنم هیچ نظری ندارم فقط نظرم متوجه کمیسیون کشور و شخص وزیر کشور است که رعایت جوانب و اطراف این موضوع را بکنند و طوری بشود که نه سیخ بسوزد نه کباب نه مردم بدون جهت جانشان تلف بشود و نه اینکه نان یکدسته ای از بین برود (صحیح است) باتوجه باین موضوع خواهش میکنم که کمیسیون مربوطه مجال داشته باشد در سه روز این قانون را آن طریق که آقای دکتر مصدق هم راجع بلوایحشان در نظر میگیرند که بسیار پسندیده و قابل توجه است ایشان لوایحی که دارند اعلام می کنند میگویند مردم نظرشانرا نسبت باین لوایح بگویند و قتی که نظر مردم را گرفتند باز یک تجدید نظری در قانون میکنند و نتیجه را اعلام می نمایند اینهم همینطور باید بشود بدو فوریتش هم اگر میخواهید رأی بدهید بدهید ولی برای رأی نهائی لایحه که بمجلس می آید یک کاری کنید که اقلاً چهار پنج روز این کمیسیون کشور فرجه داشته باشد و اعلام کنند که هر کسی نظری راجع بیهود وضع اتوبوسرانی و برای بهبود زندگی صاحبان آنها در نظر دارد باین کمیسیون بدهد پس از اینکه این نظر را گرفتند اگر وارد بود قبول کنند و اگر وارد نبود برگردد (شمس قنات آبادی - آقای مکی اگر دو فوریتش تصویب بشود بکمیسیون نمی رود) پس اگر نمیرود برای فوریت سومش باشد (دکتر معظلمی - فوریت سوم نمی خواهد) برای طرحش در مجلس ده روز وقت بدهند یک هفته وقت بدهند .

وزیر امور خارجه - در آئین نامه پیش بینی میشود .

نایب رئیس - آقای وزیر کشور

بفرمائید .
وزیر کشور - بنده بسیار مسرورم مطالبی که خود بنده باید اینجا گفته باشم برای منظور داشتن مجاسن این لایحه آقایان بوجه اوفی و اگنی و خیلی بهتر از بنده فرمودند و خیلی خوشحال هستم که می بینم آقایان نمایندگان حتی کسانی هم که بظاهر مخالفتی فرمودند در باطن ماهیت موضوع و انتظامش معتقد و موافقند و همین اندازه عرض می کنم که مطالبات کافی شده است و مقدمات اینکار را شانزده سال است که شهرداری تهران و وزارت کشور تهیه کرده اند منتھی همان متفقدینی که اینجا آقایان اشاره فرمودند مانع شدند از اینکه این لایحه تنظیم بشود و تقدیم مجلس مقدس شورای

اعلی بشود حالا این دولت چنانکه آقایان مسبق هستند و محتاج بتذکار هم نیست منظور اساسیش اینست که حقوق مردم و مصلحت و منفعتشان محفوظ بماند امور اجتماعی هم انتظامی پیدا کند منظور دیگری نیست و بنده تصور میکنم اشاره ای که آقای مکی اینجا فرمودند که یک اتوبوسی هست شش نفر هفت نفر و چند خانواده ای از آن متمتع و بهره مند میشوند صحیح است ولی باید این را برای اطلاع نمایندگان محترم عرض کنم آن اتوبوس ها بیگانه شش هفت شریکند آنها را در راهائی بکار انداختند که بهره کسانی بسیار کم است (صحیح است) و بهره کسانی زیاد است که هشت نه اتوبوس دارند و در راهائی بکار انداخته شده که نفع بسیار دارد امیدوار هستم بانظریات و راهنماییهای که آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی اظهار خواهند فرمود این لایحه اینجا تمام بشود که در مرتبه اول منافع کسانی که فعلاً در این راه سرمایه ای بکار انداختند محفوظ بماند و هم يك امر اجتماعی آنطور که شایسته يك شهر متمدن و يك مملکت باستانی است انتظام پیدا کند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای کهبید

بفرمائید .
مکی - ولی بنده خواستم از جناب عالی خواهش کنم برای آن کسانی که اتوبوس های آنها در جاده های طولانی هستند چه اقدامی فرموده اید .

وزیر کشور - تأمین میکنیم

کهبید - بنده خیال میکنم که اصولاً جناب آقای مکی مخالف نبودند ولی نظر داشتند که اصولاً وقت و توجه بیشتری بشود و در کمیسیون خاص یعنی کمیسیون کشور حقوق صاحبان اتوبوس ها یعنی صاحبان کوچک اتوبوس ها تأمین بشود ولی لزوم این لایحه بنظر بنده هر ساعتیکه تصویب بشود بهتر از ساعت دیگری است (صحیح است) برای اینکه موضوعی است که مورد تصدیق همه آقایان هست بنا بر این خواستم از آقایان محترم خواهش کنم که مخالفت خودشانرا پس بگیرند که در مجلس مطرح بشود و هر پیشنهاد اصلاحی هم که دارند در همین جا مطرح کنند که ما اینکه خود بنده پیشنهاد کردم که صاحبان اتوبوس های فعلی حق تقدم داشته باشند و همینطور بنده پیشنهاد کردم کسانی که سهام خواهند خرید از ده هزار تومان بیشتر نباشد و آنهم با اسم بنا بر این بنده خواستم تمنی کنم آقایان بفوریت دوم هم رأی بدهند بلکه این لایحه دو فوریتش امروز تصویب بشود (صحیح است)

نایب رئیس - رأی میگیریم بفوریت دوم آقایانیکه موافقت با فوریت دوم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد

۴- اعلام تصویب صورت مجلس جلسات ۲۳ و ۲۵ آذر ۱۳۳۱

نایب رئیس - از موقع استفاده می کنیم چون اکثریت برای رأی کافی است تصویب صورت جلسه یکشنبه ۲۳ و سه شنبه ۲۵ آذر اعلام میشود .

۵- مذاکره در گزارش کمیسیون های بودجه و فرهنگ راجع باضافه اعتبار بودجه وزارت فرهنگ

نایب رئیس - لایحه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ مطرح است (شرح زیر قرائت شد) گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

لایحه شماره ۳۸۷۵۳-۵-۷-۱۳۳۱ دولت راجع بتقاضای اضافه اعتبار بودجه وزارت فرهنگ برای اجرای قانون تعلیمات اجباری (مصوب ششمین مردادماه ۱۳۲۲) همچنین سایر احتیاجات سال ۱۳۳۱ با حضور آقای معاون وزارت فرهنگ تحت شور و مطالعه قرار گرفت پس از توضیحات نماینده دولت مشعر بر اینکه طبق آمار موجود عده داوطلبان تحصیل در سال جاری بیش از سالهای قبل است و قسمتی از این اعتبار برای مصرف احتیاجات مدارس جدید التاسیس می باشد ماده واحده پیشنهادی دولت با اصلاحی که در آن بعمل آمد تصویب و اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده می شود برای اجرای قانون تعلیمات اجباری و سایر احتیاجات وزارت فرهنگ مبلغ یکصد و بیست و هفت میلیون و سیصد و نود و شش هزار و دو صد و سی و چهار ریال (۱۲۷۳۹۶۲۴۰) باعتبار بودجه وزارت فرهنگ در سال ۱۳۳۱ علاوه نموده از محل در آمد عمومی کشور بپردازد و این اضافه اعتبار طبق صورت ریزی که متناسب با جمعیت شهرستانها و مرکز باشد و بتصویب کمیسیون بودجه برسد قابل تعهد و مصرف خواهد بود

مخبر کمیسیون بودجه د کتر ملکى گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ با حضور آقای وزیر فرهنگ لایحه شماره ۳۸۷۵۳-۵-۷-۳۱ دولت راجع باضافه اعتبار بودجه وزارت فرهنگ را باتوجه بگزارش کمیسیون بودجه تحت شورو مطالعه قرارداد و پس از مذاکرات لازم با اصلاح مختصری در ماده واحده نظر کمیسیون بودجه را تأیید نموده و اینک گزارش آنرا برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون فرهنگ ناظرزاده کرمانى

نایب رئیس - آقای حائری زاده

بفرمائید
حائری زاده - بنده فعلاً عرضی ندارم

نایب رئیس - آقای پوز سر ترب مخالفید

بفرمائید
پوز سر ترب - عرض کنم که در مملکت ایران قریب چهار میلیون جمعیت بنام عشایر زندگی میکنند که قسمت عمده آنان بعلت شغل حشم داری و همچنین برای تکلیف دامهای خود در فصول مختلف سال ناگزیرند تغییر مکان بدهند و از محلی بمحل دیگر کوچ کنند و متأسفانه در مواقع عادی برای اجرای هر نوع اصلاحات در کشور ابدأ نامی از این عده مردم زحمتکش در میان نیست و فقط در مواقع تشنج و بروز اوضاع غیر عادی بنام مردم میهن پرست و غیره در مراجع صلاحیتدار از آنها یاد می کنند بنده از نظر اینکه خود فردی از افراد عشایر هستم ضمن ابراز کمال تأثر از عدم توجه دولتهای وقت بوضع رفعت آور فرهنگ و بهداشت و دامپروری عشایر ناگزیرم عرض کنم که دولت وقتی از مردم عشایر باید انتظار خدمتگذاری داشته باشد که نسبت به آنها توجه مخصوصی مبذول دارد و بخلاف گذشته در ضمن در نظر گرفتن وضع زندگی آنان در مورد فرهنگ و بهداشت و دامپروری متناسب با وضع زندگی آنها اقدام اساسی مبذول دارد امیدوارم که آقای وزیر فرهنگ در مورد تأسیس مدارس عشایری اقدام و دولت در گزارش آینده نشان بدهند که چه اقدامی برای مردم عشایر کرده مردم عشایر کوچ نشینند جاومسکن معینی ندارند بهیچوجه دولت هم در فکر آنها نبوده است که وضعی بوجود بیاورد متناسب با وضع زندگی آنها که آنها هم بتوانند بچه هایشان را به دستاها و مدارس بفرستند آخر آنها هم جزو افراد این کشورند نباید منکر این باشیم که برنامه ای برای وضع تدریس و تعلیم و تربیت مردم عشایر بوجود بیاوریم بنده میخواستم که توجه آقای وزیر فرهنگ را باین موضوع جلب کنم و مخالفتی هم با اصل لایحه ندارم

فراه رزی - آقای یغمبر گفته است نباید کوچ نشینی نمود چرا کوچ نشین باشند ؟

نایب رئیس - آقای مخبر

بفرمائید
د کتر ملکى (مخبر کمیسیون بودجه) - آقای پوز سر ترب گمان میکنم که ماده واحده را کاملاً مطالعه نفرموده اند برای اینکه وقتی در کمیسیون مطرح شد آقایان پیشنهاداتی دادند که این بودجه اضافی به نسبت جمعیت بین مرکز و شهرستانها تقسیم شود (پوز سر ترب عشایر را متأسفانه جزء آنها هم حساب نمی کنند) و عشایر وطن پرست ترین افراد این کشورند و این قانون هم باید درباره آنها اجرا شود بنده يك پیشنهادی راجع بشرکت های تعاونی در واحدهای کشاورزی در لایحه از یاد سهم کشاورزان در کمیسیون کشاورزی دادم و اگر آن پیشنهاد در کمیسیون و مجلس شورای ملی تصویب بشود فکر می کنم که در قسمت فرهنگ هم يك قسمتهای موثر و بزرگی برداشت خواهد شد (صحیح است) برای اینکه واحدهای

کشاورزی مابانشکیلاتی که الان وزارت فرهنگ برای دبستانها و دبیرستانها میدهد یک بودجه خیلی بزرگی لازم دارد تا این که در تمام کشور تعلیمات اجباری عمومی عملی شود و اگر این واحد های کشاورزی تشکیل بشود که مرکب از ۳۰ یا ۴۰ یا ۵۰ ده باشد البته در این دهستانها یکمده ای از اشخاص معممی هستند که سالها در آنجا تدریس و تعلیم می کردند و خواندن و نوشتن را باهل دهات یاد میدادند بعقبه بنده وزارت فرهنگ (استدعا میکنم جناب آقای وزیر فرهنگ توجه بفرمائید) وزارت فرهنگ میتواند وجود این اشخاص استفاده کند برای اینکه اگر با آنها ماهی بیست تومان وزارت فرهنگ بدهد حاضر خواهند شد یک کلاس در ده تشکیل بدهند و کودکان ده و حتی بزرگان ده را خواندن و نوشتن بیاموزند ممکن است این جا بیابید و بگوئید اینها تعلیم و تربیت جدید را نمیدانند بنده عقیده ام این است که اگر چنین کاری بشود برای رفع این نقص باید در ایام تعطیل تابستانی کلاس های مخصوص در استانها و شهرستانها تشکیل شود که این معلمین در آن کلاسها شرکت بکنند و طرز تعلیم و تربیت و استفاده از متد جدید را یاد بگیرند آنوقت تعلیمات عمومی با یک بودجه نازلی در تمام کشور عملی خواهد شد این است که استدعا می کنم از آقای پور سر تیب هم مخالفت خودشان را پس بگیرند

نایب رئیس - آقای کهد

کهد - بعقبه بنده یکی از بهترین لواجه ای که مجلس داده شده است همین لایحه اضافه بودجه فرهنگ است (صحیح است) جناب آقای پور سر تیب هم فرمایشاتی فرمودند که البته بعقبه بنده شایان تجعید و توجه است (پور سر تیب متشکرم) البته دولت باید بوضع ایلات و عشایر این کشور توجه بکند مخصوصاً از جناب آقای وزیر فرهنگ این تقاضا را دارم در عین حال بنده این اضافه بودجه را هم کافی نمی دانم برای اینکه یگانه چیزی که این مملکت را بتواند از این وضعیت نجات بدهد به اعتقاد بنده در درجه اول فرهنگ و در درجه دوم بهداشت است و اگر باین دو موضوع توجه بکنیم وضع مملکت زوی همرفته روبراه می شود بنابراین بنده می خواستم از آقایان تمنا بکنم که فعلاً با پرداخت این مبلغ موافقت بفرمایند و فعلاً چون وضع مالی مملکت اجازه نمیداده است شاید این مبلغ را در نظر گرفته اند و بنده معتقدم که باید خیلی بیشتر از اینها توجه بشود یعنی باید نان مثلاً کمتر بخوریم و بفرهنگ کمک بکنیم بنده از موقع خواستم استفاده بکنم و از جناب آقای وزیر فرهنگ استدعا کنم که توجهی بوضع فرهنگ شهرستانها و مخصوصاً دهات بفرمایند و مخصوصاً کلاس اسکا بر را

توجه کنند کلاس های اسکا بر مناسباً بواسطه ضیق بودجه بهم خورده است بنده می خواستم توجه آقای وزیر فرهنگ را جلب بکنم که در این قسمت توجهی بفرمائید خود آقایان هم یقیناً توجه خواهند فرمود چون وقت هم زیاد نداریم خواستم از آقایان استدعا کنم که رأی بدهند تا کار این لایحه بزودی تمام بشود (صحیح است) مخصوصاً به شهر یاز و ساوجبلاغ توجه بفرمائید جناب آقای وزیر فرهنگ

نایب رئیس - آقای ناظرزاده

ناظرزاده (مخبر کمیسیون فرهنگ) - باینکه راجع باین لایحه صحبت شد ولی اصولاً گفته نشد که منظور از این اضافات چیست و تصور میکنم اگر در این مورد هم توضیحاتی داده شود دیگر جای تردید برای کسی باقی نمی ماند و آقایان موافقت خواهند فرمود که انشاء الله این لایحه هر چه زودتر تصویب بشود

بطوریکه آقایان نمایندگان محترم اطلاع دارند سال تحصیلی فرهنگی معمولاً از نیمه هر سال یعنی موقع افتتاح دبستانها و دبیرستانها آغاز می شود و با احتیاج روز افزون بتأسیس مدارس جدید وزارت فرهنگ باید در شهریور ماه آموزگاران و دبیران جدید را استخدام و لوازم و اثاثیه دبستانها را خریداری کند تا در موقع افتتاح مدارس عده زیادی نو آموزان بلا تکلیف و سرگردان نمانند (صحیح است) اگر بودجه کشور در موقع خود تصویب شود از این لحاظ نگرانی و اشکالی پیش نمی آید ولی چون سال هاست که بودجه کشور بطور یک دوازدهم میگردد ترتیب پرداخت این اعتبارات دچار اشکال میشود و همین جهت ماده واحده اضافه اعتبار فرهنگ پس از مطالعه در کمیسیون فرهنگ و بودجه تصویب شده و امروز تقدیم مجلس میگردد و مبلغی بیش از دوازده میلیون تومان است و قسمتی از آن برای اجرای تعلیمات اجباری است که بعقبه بسیاری اساسی ترین پایه ترقی آینده کشور و فرهنگ خواهد بود یک قسمتش مربوط با استخدام معلمین جدید خواهد بود و قسمت دیگرش هم برای خرید لوازم و اثاثیه برای مدارس است

ضمناً باید تذکر دهم که همانطور که در متن ماده واحده قید شده این اضافه اعتبار طبق صورت ریزی که متناسب با جمعیت شهرستانها و مرکز باشد و تصویب کمیسیون بودجه برسد قابل توجه خواهد بود ولی بنده بنا بوظیفه مخبری کمیسیون فرهنگ باید ذهن آقایان نمایندگان محترم را متوجه کنم و تذکر بدهم که اگر فقط جمعیت شهرستانها و مرکز را چنانکه قید شده تصویب کنیم و کلمه (احتیاجات) اضافه نشود ممکن است بعداً وزارت فرهنگ در بسیاری نقاط دچار اشکال بشود (بعضی از نمایندگان

صحیح است) (بعضی دیگر از نمایندگان - فقط باید جمعیت در نظر گرفته شود) زیرا با اقرار باینکه باید همه جا به نسبت جمعیت فرهنگ ترقی کند معیناً فعلاً بسیاری نقاط هست که ممکن است جمعیت آنها کم ولی دانش آموزان و دانشجویان آنجا زیاد باشد و طبق این ماده اگر اصلاح نشود باید چنین نقاطی را از تأمین وسائل و معلم محروم داشت و البته اینکار شایسته نیست بهمین جهت بنده یادآوری میکنم که بجای عبارت (متناسب با جمعیت شهرستانها و مرکز) جمله (متناسب با جمعیت و احتیاجات شهرستانها و مرکز) گنجانده شود و گویادر کمیسیون فرهنگ بهمین ترتیب اصلاح شده بود و شك نیست اگر این کلمه احتیاجات اضافه نشود ماده واحده در اجرای باشکالات بسیار بر می خورد چه مانعی دارد که کلمه احتیاجات اضافه شود و آقای وزیر فرهنگ هم این قسمت را در نظر بگیرند

و اگر احتیاجات در نظر گرفته نشود ممکن است در بسیاری از دبستانها و دبیرستانها بگویند چون جمعیت این محل کم است ولو اینکه تعداد دانش آموزان و دانشجویان آن زیاد است نمی توانیم از این بودجه چیزی بدهیم اگر این کلمه احتیاجات اضافه بشود وزارت فرهنگ از این اشکال که ممکن است پیش بیاید نجات پیدا میکند (صحیح است) باین توضیحاتی که داده شد دیگر اشکالی برای تصویب نیست و تمنا دارم آقایان محترم این ماده را تصویب فرمایند که وزارت فرهنگ در آغاز سال تحصیلی بیش از این دچار اشکال نباشد (صحیح است)

نایب رئیس - آقای دکتر

دکتر ملک (مخبر کمیسیون بودجه) - عرض کنم بنده خیلی متأسفم که در جواب جناب آقای ناظرزاده مخبر کمیسیون فرهنگ باید عرض کنم که این قسمتی که فرمودند عملی نیست حالاً البته ما مطمئن هستیم که وزیر فرهنگ از این قانون سوء استفاده ای نخواهد کرد چون جناب آقای دکتر آذر در رأس وزارت فرهنگ هستند ولی اگر چنین چیزی تصویب بشود و بعداً وزیر در رأس فرهنگ باشد که بخوادم مال یک استان را کم بکند و باستان دیگر بدهد همین کلمه احتیاجات را دستاویز قرار می دهد و اشکال ایجاد میکند (صحیح است) باین جهت ما جمعیت را گذاشته ایم که تقسیم اعتبار به هر محل به نسبت جمعیت باشد (صحیح است) چون در هر جا جمعیت زیاد است دانش آموز هم بیشتر است خواهش می کنم آقای ناظر زاده باین توضیح توجه بفرمایند و از این لایحه دفاع بفرمایند

ناظرزاده

خود جناب آقای وزیر فرهنگ توضیح می دهند اشکال رفع می

شود. **نایب رئیس** - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ** (دکتر آذر) - این موضوع احتیاجات البته قابل توجه است جاهائی هست که عده سکنه خیلی زیاد است ولی وضع زندگی اهالی و رشد فکریشان و هر علت دیگری که ممکن است تصور بفرمائید سبب شده است که تقاضای زیادی بارتقا و زیادتی به تأسیس دبستان یا دبیرستان نداشته و احتیاجی ایجاد نشده است البته وزارت باید بکوشد که تمام مردم و تمام افراد مملکت بالسویه از فرهنگ متمتع بشود (صحیح است)

در این قسمت هیچ حرفی نیست ولی انتشار جمعیت در سطح وسیع خودش سبب میشود که به نسبت جمعیت ما نتوانیم مؤسسات فرهنگی را دایر کنیم و اگر هم دایر بکنیم آنطوری که باید استفاده از این مؤسسات فرهنگی نخواهد شد باین دلیل بنده بانظر آقای ناظرزاده موافقم که متناسب با احتیاجات هم ذکر بشود در کمیسیون فرهنگ هم این موضوع مطرح شد و آقایان توجه فرمودند و این پیشنهاد مثل اینکه آنجا قبول شد نمی دانم چه شده است که در گزارش نیست

امامی اهری - اضافه شدن احتیاجات نقض غرض میشود این کلمه احتیاجات بکافی بر خلاف مصلحت است امروز جنبه مالی هستد ولی فردا همه اش صرف مرکز می شود

وزیر فرهنگ - اجازه بفرمائید؟

نایب رئیس - بفرمائید

وزیر فرهنگ - یک نیستی بین مرکز و شهرستانها در نظر گرفته شده بطور کلی این عرضیکه بنده میکنم در باب توزیع سهمیه شهرستانها در خود شهرستانها است نه اینکه این سهمیه را به نسبت جمعیت مرکز و شهرستانها بخواهیم توزیع کنیم اینطور نیست البته بطور کلی این در نظر گرفته شده است که سهم قابلی بنسبت جمعیت برای شهرستانها از این بودجه منظور بشود (صحیح است) در موقع توزیع این سهمیه بین شهرستانها البته باید تناسب احتیاجات را در نظر گرفت این طور نیست که مطابق جمعیت توزیع سهمیه شهرستانها را بکنند باید بشود از تمام بودجه استفاده کاملی کرد که بنده هم این پیشنهاد را قبول میکنم و هم تقاضا میکنم که آقایان موافقت بفرمایند (جمعی از نمایندگان - ما رأی نخواهیم داد) همانطوریکه آقای دکتر ملک توضیح فرمودند بودجه وزارت فرهنگ همیشه در ابتدای سال تحصیلی بعد از اینکه احتیاجات برآورده شد تنظیم و تقدیم میشود و کلاسها در تعقیب تصویب بودجه تأسیس می شود بنده می توانم این را به آقایان عرض کنم که با کوشش زیاد این کلاسها را که

از زیاد داوطلب مورد احتیاج بوده است تا بسیس کرده ایم معلم برای آنها تا آنجا که مقدور بوده تعیین کردیم و اگر بنا شود که تصویب بودجه بتأخیر نیفتد خواهی نخواستی ممکن است تعطیل بشود پس تمنا دارم آقایان توجه بفرمایند و بودجه را تصویب بفرمایند که کلاسهای اضافی و این عده دانش آموزیکه عجاتاً مشغول تحصیل هستند در این مدارس و کلاسهای اضافی کارشان مختل نشود.

نایب رئیس - اصل این موضوع که این جا مطرح بود و آقای وزیر فرهنگ طرح فرمودند موقوفه بود برای اینکه پیشنهادی داده نشده که قبول بکنند یا رد بکنند حالا آقایان توجه بفرمایند پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده که قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
این جانب پیشنهاد میکنم مذاکرات کافی باشد و دکتر کیان

نایب رئیس - آقای دکتر کیان **دکتر کیان** - این پیشنهاد بنده یقین دارم که مطابق منظور اکثریت تام و تمام نمایندگان است فقط از لحاظ اینکه لازم است اینکه یک کسی این پیشنهاد را بدهد بنده این پیشنهاد را برای کفایت مذاکرات دادم آقایان میدانند که در اواخر آذرماه هستیم در حالیکه فرهنگ بایستی از شهریور مجهز بکار باشد و این مدت از سال تحصیلی بواسطه عدم اعتبار تلف شده است در مرکز میدانید که همه بلا تکلیفند و فرهنگهایی ترتیب و در شهرستان ها هم همین طور این است که تقاضا میکنم زودتر باین لایحه رأی بدهید برای اینکه این بی تکلیفیها از بین برود ضمناً نسبت بجمعیت همانطوریکه آقایان متوجه هستند آنچه منظور اکثریت نمایندگان شهرستانهاست همین است که در این گزارش منظور شده بنده استدعا میکنم که مباحثات را کوتاه کنیم و همین شکل که لایحه تدوین شده است تصویب کنیم و اگر بیشتر از این وقت کم بشود تأخیر می شود که فیالتأخیر افات.

نایب رئیس - آقای ذکائی مخالفید.

ذکائی - مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید **ذکائی** - عرض کنم بنده با کفایت مذاکرات از این نظر مخالفم که مادر مواقع دیگر فرصت پیدا نمیکنیم که نواقص فرهنگ را تذکر بدهیم بنده میخواهم تقاضا کنم که اجازه بفرمائید بنده عریضی دارم نظریات خودم را عرض کنم

مهندس غروی - بفرمائید **نایب رئیس** - نمی شود آقا حالا باید در کفایت مذاکرات منحصر اصحبت شود آنهم مختصر **امامی اهری** - در نطق قبل از

دستور بفرمائید **نایب رئیس** - اعلام رأی می شود برای کفایت مذاکرات **ناظر زاده** - هر پیشنهادی که برای آذربایجان می شود ما قبول میکنیم

نایب رئیس - رأی می گیریم به پیشنهاد کفایت مذاکرات آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد پیشنهادات قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد میکنم که ماده واحده بشکل ذیل درآید.

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده می شود برای اجرای قانون تعلیمات اجباری و سایر احتیاجات وزارت فرهنگ مبلغ یکصد و بیست هفت میلیون و سیصد و نووشه هزار و دویست و چهل ریال باعتبار بودجه وزارت فرهنگ در سال ۱۳۳۱ علاوه نموده از محل در آمد عمومی کشور بردارد

تبصره ۱ - دوسوم این اضافه اعتبار منحصرأ برای اجرای قانون تعلیمات اجباری در مناطقی از آذربایجان - زنجان - کردستان - خوزستان (کریمی - کرمانشاه) بلوچستان - خراسان - گرگان که از نظر پیشرفت زبان ملی فارسی بپیشنهاد وزارت فرهنگ و تصویب کمیسیون بودجه ضروری برسد اختصاص داده و از باقیمانده طبق صورت رمزی که متناسب با جمعیت سایر نقاط و مرکز باشد و تصویب کمیسیون بودجه برسد قابل تعهد و مصرف خواهد بود.

تبصره - نقاطی از آذربایجان - زنجان - کردستان - خوزستان - بلوچستان - خراسان - گرگان که از دوسوم منظور شده در تبصره اول سهمی نمی برد در جزو نقاط دیگری که از بقیه اعتبار اضافی مر بور استفاده میکنند منظور خواهند شد و دکتر فاخر

ناصر ذوالفقاری - خوب پیشنهادی است (کریمی - بله چون زنجان را داشت بقیه کشور حساب نیست)

نایب رئیس - آقای دکتر فاخر **دکتر فاخر** - بنده باید اعتراف کنم که توجه اصلی را که آقایان باید باصل موضوع بفرمایند نباید باسامی کرده باشند جناب آقای کریمی توجه بفرمائید توجه را باصل موضوع بفرمائید نه باین اسامی که در آنجا ذکر شده بنده تصدیق میکنم که این ماده را خلاصه تر از این هم می شد تنظیم کرد و بنده هم اینکار را کرده بودم

ولی بعد از مشاوره باجناب آقای وزیر فرهنگ از نظر دوری جستن از بعضی مشکلات قدری مفصل شد البته بنده اطلاع کامل از تمام نقاط کشور ندارم اگر پیشنهاداتی

راجع به بعضی نقاط دیگر دارد مانعی نیست بنده که پیشنهاد بکنم می باشم با کمال میل می پذیرم ولی دلیل اینکه بنده این اصل را پیشنهاد کردم اینست که باید عرض کنم که امروزه بفرض وجود اختلاف زبان بین ساکنین یک کشور این عمل بهیچ وجه مانع از ایجاد و حفظ وحدت ملی نیست و در بیشتر کشورهای جهان زبان های محلی و متعدد وجود دارد

خوشبختانه در نتیجه روح وطن پرستی که ایرانی ها دارند این حالت در ایران وضع بهتر از آن نیز دارد باین معنی که دسته هایی از ملت ایران که لهجه های محلی دارند و دانستن زبان فارسی ملی برای آنها مشکل است عموماً خواندن و نوشتن این زبان واحد ملی را بهمه چیز ترجیح میدهند ولی متأسفانه وسایل یاد گرفتن کامل این زبان شیرین برای خود آنها و برای کودکان آنها فراهم نیست.

تهیه وسایل لازم برای تکمیل تعلیمات زبان ملی این عده نه تنها اخلاقاً تمهیدی برای دولت ایجاد میکند بلکه از نظر اداره کشور نیز کمال ضرورت را دارد. این ضرورت نه از لحاظ اینست که تمام افراد کشور زبان همدیگر را کاملاً بفهمند بلکه از این لحاظ است که بعلمت پیشرفت رادیو و روزنامه روز بروز رغبت بسبب اخبار و دسترسی داشتن بتعبیر و تفسیر این اخبار بین مردم این کشور، مثل مردم سایر کشور ها، زیاد میشود، بعلاوه با انتشارات رادیویی و مطبوعاتی امروزه میتوان سهولت مردم کشور را با اصول و وسایل جدید زندگی و کار آشنا کرد

آقایان امروز اگر بدهات و قسبات ایران سر بزیند بیشتر خانواده هارا دارای رادیو و مشترک روزنامه خواهید یافت. اگر افراد این اجتماعات سهولت نتوانند زبان ملی خود را بفهمند از استفاده از انتشارات و تبلیغات ملی و تعلیمات مفید سومی محروم خواهند شد علی الخصوص که همیشه صداهای دیگر نیز در آسمان غیر قابل کنترل طنین انداز باشد

آقایان این امر با اجرای قوانین و مقررات کشور نیز ارتباط خاصی دارد. اگر افراد کشور سهولت نتوانند از طریق خواندن و شنیدن اعضا و قوانین و مقررات کشور خود اطلاع پیدا کنند چطور میتوان انتظار اجرای مقررات را داشت

باین جهات است که تصویب این پیشنهاد را از حضور محترم آقایان تقاضا میکنم.

نایب رئیس - آقای ملک مدنی مخالفید؟ **ملک مدنی** - بله **نایب رئیس** - بفرمائید **ملک مدنی** - متأسفانه روزی که این لایحه را در کمیسیون بودجه تهیه کردیم و

آنجا رأی دادیم جناب آقای دکتر آذر وزیر فرهنگ کار داشتند آقای معارف آقای دکتر نصیری حاضر شدند گرایشان در آن جلسه کمیسیون حضور داشتند آن فرمایش را نمی فرمودند ما اینجا حکومت اکثریت هستیم ما نمی توانیم جمعیت را در نظر نگیریم و بگوئیم حکومت اقلیت برقرار است، مجلس شورای ملی تمام کارهایش روی اقلیت و اکثریت است (امامی اهری - پول را کی میدهد) اجازه بفرمائید این موضوع خیلی بحث شده در کمیسیون آقای دکتر نصیری پافشاری کردند ولی اکثریت قریب باتفاق کمیسیون این نظر را تأیید کرد و هم استدلالشان موجه بود (صحیح است) ما در این مقام هستیم که تعلیمات عمومی و اجباری را توسعه بدهیم و عمل کنیم این هدف است و اگر یک نقطه ای که جمعیت دارد ولی هنوز توفیق پیدا نکرده که عرض و تقاضای خودش را بگیرد نباید محروم بماند. شأن وزارت فرهنگ این است که آنجائی که مردم بفرهنگ توجه ندارند آنها را مهیا و آماده کند برای چه چیز وزارت فرهنگ اصلاً تشکیل شده؟ برای اینکار است برای اینکه اگر جمعیت داشت و در نقاط دور افتاده بود یا جهل و بیسوادی مبارزه کند، من تعجب میکنم که اصلاً چرا این صحبت می شود جناب آقای ناظرزاده رفیق عزیز و قدیمی بنده هستند و در اینجا تعصب و کلیتشان را بکار میبرند، ما هم حرفی نداریم ولی تعصب ایشان نباید تجاوز کند و خللی بحقوق دیگران وارد کند (صحیح است) باینجهت بنده استدعا میکنم که همانطوریکه شمار این مجلس بوده است که همیشه جمعیت و اکثریت را در نظر داشته عمل کند بعلاوه ما باید سعی کنیم که مردم باسواد شوند اگر جانی تا بحال عقب افتاده است من اعتقاد اینست که او را باید مقدم بداریم (صحیح است) برای اینکه ما میخواهیم مردم باسواد شوند همان استدلالی را که خودتان فرمودید آقای دکتر فاخر اگر مردم سواد نداشته باشند و نتوانند از رادیو و با مطالب روزنامه استفاده کنند گناه يك شهرستانی يك بلوکی، یا جایی که بیسواد مانده گناهش کردن هیأت حا که است (صحیح است) امروز در دنیا (عبدالرحمن فرامرزی - جانی که بی جمعیت اند همین طور است) بی جمعیت مانده باید به وزارت بهداشت ایراد کرد که چرا بهداشت آنجا را درست نکردی که جمعیت کم شده و اگر بیسواد مانده اند ما باید سعی کنیم باسواد بشوند بنابراین خیال میکنم که نظر قریب باتفاق مجلس این است که همان گزارش که داده شده تصویب شود (صحیح است)

نایب رئیس - توجه بفرمائید رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر فاخر آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (عده کمی برخاستند) رد شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقای معتمد دماوندی
بشرح زیر قرائت شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
بصرفه زیر را بماده واحده پیشنهاد
مآید:

بصرفه - اجرای ماده واحده مزبور در
شهرستانها مقدم بر مراکز شهرستانها
اهد بود.

معتمد دماوندی
نایب رئیس - آقای معتمد دماوندی
معتمد دماوندی - بنده توضیح
دادی در اطراف این ندارم واضح است
که مبلد دارید رأی میدهند مبلد ندارند

نایب رئیس - مخالفی نیست؟
(نبوی - مخالفم) بفرمائید

نبوی - در ضمن يك لایحه که برای
بر معینی از طرف دولت تقدیم شده است
بشود که تمام نقائص مملکت رافع کرد
منع مملکت ماطوری است که ...
مال بایستی يك مبلغی اضافه بر بودجه سال
ش فرهنگ داد برای اینکه نه تنها کارهای
هنک با آنهاش نرسیده بلکه هنوز در مراحل
قدماتی است ما باید حتماً تعلیمات اجباری
در مملکت اجرا کنیم و کاری کنیم که
تمام سکنه مملکت باسواد شوند برای
اجرای این منظور چون پول زیادی نداریم
که بدهیم وسایر وسایل کار از قبیل آموزگار
غیره طوری نیست که بشود دفعه این
کار را کرد ناچار باید هر سال يك مبلغی بر
بودجه وزارت فرهنگ بیفزاییم این کار از
مدار شهریور تا بحال هر سال شده با اینکه
وضع مملکت نا بسامان بود و مرتب نبود با
بمعال باز دولتها و مجلس کوشش کردند
هر سال يك مبلغی بودجه فرهنگ افزودند
در ولایات تا آنجا که میسر بود مدارس
تاسیس شد ولی امسال دولت نتوانست
بودجه را بقدری که احتیاج داشت تنظیم
کند و در موقع خود بدهد ناچار الان
این را آورده اند حال بایستی کاری کرد
که منظور مردم و منظور دولت تأمین شود
مضی از بودجه های مملکتی و مخارج دولتی
است که آنها را ممکن است تبعیض کرد ،
سبب بيك جا بیشتر خرج شود و جای دیگر
کمتر مثلا در تشکیلات ارتشی دولت ممکن
است در بيكجا ويك سرحد زیاد تر خرج بکنند
و در بيك جاهاائی که احتیاج ندارد کمتر
در بيك شهر بزرگی که جمعیت زیاد دارد
ممکن است تشکیلات ارتشی نباشد ولی فرهنگ
بمنظور نیست فرهنگ مال جمعیت است هر
جا جمعیت بیشتر است فرهنگ باید وسیعتر
باشد (صحیح است) پول فرهنگ را مردم
میدهند وقتی جمعیت زیاد تر بود پول بیشتر
میدهد و حق دارند تقاضا کنند جناب آقای

ناظرزاده فرمودند ممکن است در جائی
که جمعیت کم باشد ولی دانش آموز زیاد
باشد بنده نمیتوانم این را تشخیص بدهم يك

جائی که جمعیتش زیادتر است داوطلب
تحصیلش هم مسلماً زیادتر است (ناظرزاده -
من از ایراد شما تعجب میکنم)
(فرامرزی - ممکن است که سکنه
جائی بیشتر علاقه داشته باشند)

بنابر این از هر حیث بعدالت نزدیکتر
است که هر چه جمعیت بیشتر است آنجا
بیشتر داده شود اما راجع به پیشنهاد آقای
معتمد دماوندی من معتمد که این پیشنهاد
دست دولت را می بندد اگر دولت يك چیز
ضروری يك خرج لازمی داشت در مرکز
شهرستان مطابق پیشنهاد ایشان خرج را باید
ببرد در دهات و این صحیح نیست نظر
دولت هم بایستی تأمین گردد و من قطع دارم
در وزارت فرهنگ باین موضوع توجه خواهند
کرد و برای اینکه لایحه زودتر تصویب شود
من از ایشان تقاضا میکنم که پیشنهاد
خودشان را پس بگیرند

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ
فرمایشی دارید بفرمائید

وزیر فرهنگ - عرض کنم در
توضیح بنده متأسفانه يك نقصی بود و آن
اینست که عکس این قضیه را که میفرمایند
متأسفانه هست . درست است که جمعیت
در نقاطی زیاد نبوده و مؤسسات فرهنگی
هم بقدر احتیاج دایر نشده و در توزیع
بودجه امروزی اگر بنا شود ما برویم روی
جمعیت این نقاطی که عرض کردم عقب
افتادگی دارند بهمان حال باقی میمانند
منظور بنده يك قسمت اینست که این عقب
افتادگیها را جبران کنیم و وقتی جبران شد
البته بعد از آن این اصل کلی را که البته
صحیح هم است ما تبعیت میکنیم یعنی نسبت
جمعیت این بودجه را توزیع میکنیم ولی
اگر امروزه فقط روی عمده و افراد جمعیت
عمل کنیم این عقب افتادگیها جبران نخواهد
شد (امامی اهری - این طور نیست آقا)

(کریمی - صحیح نیست) (مهندس غروی -
خیلی نادر است) منظور این بوده است که
مادر این مورد به توانیم آن عقب افتادگیها
را جبران کنیم و وقتیکه يك اعتدالی بر
قرار شد البته روی تعداد جمعیت عمل خواهد
شد

نایب رئیس - پیشنهاد آقای معتمد
دماوندی بگمرتبه دیگر قرائت میشود
(شرح سابق الذکر
قرائت شد)

نایب رئیس - رأی میگیریم باین
پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام بفرمایند
(اکثر برخاستند)

تصویب شد . پیشنهاد تنفس رسیده قرائت
میشود (فرامرزی - من مخالفم)
(پیشنهاد تنفس بشرح زیر
قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تنفس داده شود . حسین
مکی

نایب رئیس - آقای مکی

مکی - بنده این پیشنهادی که داده ام
خواستم يك مطلبی را که از لحاظ حفظ
پرستیژ مجلس کمال اهمیت را دارد بعرض
مجلس برسانم و بعد پیشنهادم را پس میگیرم
امروز چند نفر از هنرجویان دانشکده رنگری
شکایتی بکمیسسیون عرایض کرده اند منهم
رئیس کمیسسیون عرایض هستم بوزیر فرهنگ
گفتم که توجه بکنید که اینها بروند سر
کارشان و اعتصاب ایشان خاتمه یابد (بسیکی
از نمایندگان - وزیر فرهنگ کوشش باین
حرفها بدهکار نیست) بنده و آقای نریمان
باین کار رسیدگی کردیم آنها يك نامه ای آورده
بودند بمجلس از در مجلس که رفته اند بیرون
آنها را گرفته اند برده اند زندان (قنات
آبادی - در مدارس حکومت نظامی بسر
قرار است)

مجلس شورای ملی و کمیسسیون عرایض در سال
به سی چهل هزار عریضه رسیدگی میکنند این
برای پرستیژ مجلس هیچ پسندیده نیست که
يك کسی که شکایت میکند بمجلس دم در
بگیرندش این را من برای توضیح عرض میکنم
که آقایان وزرای کابینه جناب آقای دکتر
مصدق که مورد قبول ملت ایران است حساب
خودشان را با حساب دکتر مصدق جدا کنند
(صحیح است) (احسنت) پیشنهادم را هم پس
گرفتم .

وزیر فرهنگ - اجازه بفرمائید؟
مکی - بگذارید حرف بزنند (قنات
آبادی - این اعمال بد کتر مصدق چه ربطی
دارد در تمام دبیرستانها سرنیزه گذاشته اند)

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ
بفرمائید

وزیر فرهنگ - اگر کسی توقیف
شده ابدأ ربطی بشکایت بمجلس نداشته ،
بنده یقین دارم که این توقیفیکه در مجلس
بعمل آمده بهیچوجه ارتباطی بشکایت آنها
بمجلس نداشته است و بنده هم (قنات آبادی -
چرا دستور داده اند) بنده هم از این جا
بهیچوجه دستوری راجع بتوقیف کسی
راجع بشکایت بمجلس نداده ام لابد جریانی
در کار بوده است کسی مستحق توقیف بوده
حالا این کس حامل پیغامی یا نامه ای بمجلس
بوده آمده است و ما مورین حکومت نظامی
در موقع خروج او را بجا آورده اند و
توقیف کرده اند این ابدأ ارتباطی بمجلس
نیتوانسته داشته باشد که برخلاف پرستیژ
مجلس عمل شده باشد این را نباید باین
صورت تعبیر بکنیم عمده ای بوده اند در
هنرستان رنگری اخلاص کرده اند اعتصاب
کرده اند کلاسها را تعطیل کردند جلساتی
در وزارت فرهنگ و در هنرستان تشکیل شده
باولای آنها مراجع شده بدرخواست های
آنها رسیدگی شده بآن قسمتیکه قانونی
بوده منطقی بوده عمل شده و ترتیبی داده
شده است و از این آقایان درخواست شده
که دست از اعتصاب بکشند در سهایشان را

بخوانند ، درخواستهایشان را آن قسمتی که
عملی شدنی است عملی میشود آن قسمتی هم
که عبارت از چیزهائی است که واقعا از عهده
وزارت فرهنگ بر نمی آید یا مانع قانونی دارد
آنها هم مطالعه میشود تا ترتیبی داده شود
از جمله تقاضاهایشان مثلا ملاحظه بفرمائید تعویض
يك معلم است معلمی است هشت نه سال در
این هنرستان تدریس کرده سابقه تدریسش
هم بسیار خوب است بگمرتبه چند نفری علیهش
قیام کرده اند و تعویض او را می خواهند
البته این امکان ندارد در این موقع سال آن
هم بعلمت اینکه چند نفر دانشجو از آن معلم
یا بحق یا نا بحق راضی نیستند ما فوراً معلم
را عوض کنیم والا این آقایان اعتصاب
میکندند و اخلاص میکنند این عملی نیست اگر
بنا شود ما روی این قبیل اعتصاها فوراً
معلم را عوض کنیم رئیس دبیرستان را
منتظر خدمت کنیم دیگر نمیشود دبیرستان
و دبستان و کلاس اداره کرد این يك ترتیبی
نیست که مد بشود و وزارت فرهنگ هم بتواند
ترتیب آنرا بدهد (قنات آبادی - شما در
اعتصاب دیلم حراج کردید) عرض کردم
این اعتصاب در مدارس بایستی بکلی بر طرف
شود بنده از آقایان تمنی میکنم که ترتیبی
بدهند که دانشجویان فقط بفرمان تحصیل
باشند و این دسته بندیها و این اختلافات
جزیکه متأسفانه بمدارس سرایت میکند و
مانع پیشرفت امور درسی میشود و دانش -
آموزان را هر روز بهانه های مختلف بجان
هم میاندازد و سبب میشود که کلاس تعطیل
شود معلم از کار میماند اینها خاتمه داده شود
(صحیح است) بنده مع التأسف باید عرض
کنم که در بعضی از روزنامهها میخوانم که سر
دسته های حزبی دانش آموزان را با اجتماعات
بجلسات شب دعوت میکنند (يكی از
نمایندگان - بسیار کار بدی است) تصدیق
میفرمائید اگر دانش آموزی بخواهد درس
بخواند وقت وارد شدن در این جلسات وقت
شربت کردن در این جلسات ندارد ، این
باید در مدرسه تکالیفیکه با عرضه میکنند
اینهارا مطالعه کند ، برود در منزل درسی
را حاضر کند تکالیفش را اجرا کند که گربنا
بشود اینها هر روز بعنوان مختلف از کار
بازمانند دیگر چیزی یاد نمیگیرند و آخر
سال هم این اختلافات و تشنجاتی را که ملاحظه
میفرمائید برای امتحانات پیش میآورند
خواهی نخواهی از ترس رفوزه شدن کسیکه
درس درستی نخوانده متزلزل است همین
اختلافات را بوجود میآورد خلاصه این توقیف
همانطور که عرض کردم بنده تکرار میکنم
ابداً ربطی براجعه بمجلس ندارد و این عمل
حکومت نظامی نظریه سابق دیگری بوده
است نباید توهین ويك اقدامی بفرمایند
مجلس تلفی بشود البته رسیدگی میکنیم
جناب آقای وزیر کشور هم بینم فرمودند
عرض کردم تحقیق میکنم ترتیبش را می

میدهم نگرانی از این حیث نباید در بین باشد
ملکی - اجازه میفرمائید
نایب رئیس - اجازه بفرمائید این
 موضوع دیگر مطرح نیست پیشنهاد دیگری
 قرائت می شود

(پیشنهاد آقای عبدالرحمن فرامرزی
 بشرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم که جمله (و این اضافه
 اعتبار طبق صورت ریزی که متناسب با جمعیت
 شهرستانها باشد) حذف شود

عبدالرحمن فرامرزی
بعضی از نمایندگان - پیشنهاد
 حذف نمیشود کرد

افامی اهری - پیشنهاد حذف
 صحیح نیست

فرامرزی - پیشنهاد تجزیه میکنم
بعضی از نمایندگان - در موقع
 خودش پیشنهاد تجزیه بفرمائید

فرامرزی - آقا تکلیف من را
 رئیس مجلس معین میکند و کپل حق ندارد
 تکلیف معین کند

نایب رئیس - بفرمائید توضیح بدهید
عبدالرحمن فرامرزی - حق
 حذفش را اگر ندارم حق حرف که دارم
 (پورسرتیب - با کمال احترام گوش میدهم)

(کریمی - ولی رأی نمیدهم) محققا ظاهر
 این عبارت که به تناسب جمعیت تقسیم می
 شود خیلی خوب است برای اینکه آدم
 این عبارت را هر جا ببرد وقتی وارد حیات
 و روحیه و وضع مملکت نباشد قبول میکند
 می بیند حرف از این حسابی تر نمی شود ،
 مالیات زیادتر داده ، عده شان بیشتر است
 البته باید سهم بیشتری ببرند و الحمد لله
 خیلی خیلی بیشتر هم دارند میبرند اما
 باید یک قدری بقیقت نگاه محسوسه یک
 مملکت مثل یک خانواده میماند شهرستانهای
 یک مملکت بشما افراد آن خانواده هستند
 در یک خانواده ای یک فردی علیل است
 کار کمتر میکند نفع بخانواده کمتر میرساند
 اما محتاج مخارج بیشتری است برای اینکه
 آن پسر قوی کردن کلفت دوا نمی خواهد
 مخارج مرخصخانه هم نمی خواهد پولی هم
 میآورد بخانه اما خانواده آن بچه ضعیفش
 را که خرج دارد و محصول هملی ندارد
 او را معالجه میکنند خرجش میکنند از دسترنج
 پسر قویش میگردد روی معالجه آن پسر
 ضعیف . شهرستانهای یک مملکت هم
 همینطور است باید دید یک شهرستانی
 محتاج چیست و باین احتیاجش رسیدگی
 کرد و احتیاجش را رفع کرد این قانون
 نقاطی را که بعضی خالی از سکنه شده یا
 سکنه اش کمتر شده همیشه در حال عقب
 ماندگی ننگه میدارد الان در این مملکت
 جاهایی هست که نفوق العاده استمداد
 دارد ولی یک علی آنها را

خالی از سکنه کرده مثل خوزستان ، مثل
 بلوچستان ، مثل فارس ، مثل کرمان (اشگر -
 مثل بنادر) مثل بنادر . اینها علی دارد که
 کم سکنه است علتش هم از توی
 تهران است درست است من تصدیق میکنم
 سیاست خلارجی در این قسمت زیاد عمل کرده
 اولاً این دو همسایه ما که یکی روس باشد
 و یکی انگلیس سیاست روس همیشه طوری
 بوده که حدود مجاور او بهتر باشد از حدود
 دور از مجاورت او و بعکس سیاست انگلیس
 در همه جا یک طوری بوده که حدود مجاور
 او عقب بماند خراب بشود هر جا حالت سر
 حدی دارد انگلیس این عمل را کرده است
 اگر شما بروید بلوچستان این را از
 لحاظ هونمیگویم که بخوایم استفاده بکنم از
 موقع برای منظورم . نه . روی مطالعه ام
 عرض میکنم در هندوستان که حالا دو قسمت
 شده یک قسمت پاکستان و یک قسمت -
 هندوستان بلوچستان محققاً هر که رفته
 باشد جای بسیار پر استمدادی است ولی هم
 بلوچستان ما بایر و خراب است و هم بلوچستان
 پاکستان بایر و خراب است برای اینکه او اینجا
 را بشما به سنگری میداند که خرابی هم سرحد
 او سنگری است برای او که نتواند دشمن
 استفاده کند از اینجا و زود برسد بهش دشمن
 در بیابان و در جاهای بایر و خراب عاجز می
 ماید تا او نتواند قوه برساند این سیاستش
 بوده است روی این سیاست که این سیاست
 را در تهران عمل کرده است نه در جنوب
 جنوب مملکت ایران خراب شده است فارس همه
 چیز دارد از لحاظ طبیعی از همه چیزش استفاده
 نشده اصلاً بنادر نفس گاه یک ملتی است
 اما بنادر ایران خراب است و مرکز ایران
 کوچکترین توجهی بنادر نکرده چرا
 شما نمیخواهید روزی فکر بکنید برای
 این نقاطی که خالی از سکنه مانده ؟ (کریمی -
 اول باید جمعیتش را دید) من تصدیق می
 کنم آقای کریمی یقین هم دارم اینجا
 این پیشنهاد من تصویب نخواهد شد برای
 این که آقایانی که اکثریت دارند در
 مجلس مال نقاطی هستند که سکنه اش
 زیاد تر است و کپل هم بیشتر دارد ،
 بلوچستان باین بزرگی فقط یک وکیل
 دارد من از باب مجادله این حرف را نمی
 گویم از باب اینکه بخوایم حرفم را به
 کرسی بنشانم این حرف را نمی زنم از
 لحاظ این که وضع مملکت را میدانم و می
 دانم این قانون اگر گذشت با این ترتیب
 ماهیچه محروم خواهیم بود از مدرسه ،
 فرسنگها شما بروید در بلوچستان و کرمان
 و فارس آدم تویش نیست آقا من که نمی
 گویم شما یک قانونی بگذرانید که هر جا
 نفوسش کمتر است آنجا بیشتر خرج کنید
 میگویم این را مسکوت بگذارید و در اختیار
 وزارت فرهنگ بگذارید که ببیند (کریمی -

که متنفذین برای شهرستانهای خودشان
 استفاده کنند و به جاهای دیگر چیزی نرسد)
 من بشما حرفی نزد شما باز حرفتان را می
 زنید اینجوری که نمیشود
 (زنک رئیس)
نایب رئیس - آقای فرامرزی بکریح
 بیشتر وقت ندارید

فرامرزی - الان عرضم را تمام
 میکنم من میانم آن نقاطی که محروم از
 فرهنگ است محروم از همه چیز است در
 این مملکت برای اینکه همیشه حکومت در
 دست کسانی بوده که در شمال بیشتر علاقه
 داشته اند تا در جنوب همه اش توجه بشمال
 کرده اند و جنوب را بکلی متروک گذاشته
 اند الان هم متأسفانه از فارس یک وکیل
 اینجا نیست غیر از دو سه نفر که دو تایش
 مال بنادر است کسی نیست دفاع از
 حقوق شان بکنند (دکتر شایگان -

بنده هم هستم) جنابعالی وکیل تهران هستید
 عرض کنم یک چیز دیگری که می خواستم
 تذکر بدهم با آقایان و این را آقای وزیر
 فرهنگ منتظر بودم توضیح بدهند و شاید
 توضیح هم داده اند من نبوده ام و آن اینست
 که احتیاجات مملکت بمرسه در حدود نفوسش
 نیست این را کسی میداند که توی فرهنگ
 کار کرده باشد کردستان نفوسش زیاد است
 اما همیشه بودجه کردستان صرفه جوئی می
 شود ولی در فارس ششاد برابری مدرسه
 تأسیس کنید باز معصل دارد باز احتیاج
 مدرسه دارد احتیاج بمرسه دخترانه و
 پسرانه دارد احتیاج بمرسه متوسطه دارد
 برای اینکه فارسی حاضر است درس بخواند
 اما کرد حاضر نیست که درس بخواند (همیشه
 نمایندگان اینطور نیست) (زنک نایب رئیس)
 (کریمی - ماده ۹۰) آقا من این جمله را
 پس گرفتم بد تعبیر کردم مقصودم توهین نبود
 بجائی ، قصدم این بود که جاهائی هست
 که الان احتیاج بمرسه دارد و نفوسش
 کمتر از جاهائی است که احتیاج بمرسه
 ندارند ، آقای وزیر فرهنگ من از شما خواهش
 میکنم که بیائید اینجا توضیح بدهید که در
 کجا صرفه جوئی میشود و کجا است که احتیاج
 بیشتر به بودجه دارد من اطلاع دارم این
 است که من خواهش میکنم این جمله را بگذارید
 و باختیار وزارت فرهنگ بگذارید منکه
 نگفتم هر کجا نفوسش کمتر است بیشتر
 پول بهش بدهید گفتن آزاد بگذارید

نایب رئیس - آقای دکتر ملک
دکتر ملک (مخبر کبیسون بودجه) -
 عرض کنم ما نمایندگان مجلس نمایندگان
 همه مملکت هستیم (صحیح است) برای ما
 آذربایجان ، فارس و کردستان هیچ فرقی
 نیستند و ما باینصورت مملکت ایران را بر مصالح
 محلی خودمان رجحان بدهیم (صحیح است)

و این پیشنهادی که جناب آقای فرامرزی
 فرموده اند البته خودشان جواب خودشان را
 هم فرمودند آقای فرامرزی فرمودند که
 چون اهالی مملکت همه مالیات میدهند همه
 باید متناسب مالیاتی که میدهند از فرهنگ
 و بهداشت و سایر مزایا استفاده بکنند و
 اینکه در کبیسون پیشنهاد شد که به نسبت
 جمعیت باشد بی جهت نبود عرض کنم اینکه
 فرمودند در بعضی از استانها دانشجوی بیشتر
 از استان دیگری است شاید در بین کمتر ملتی
 چنین حسی برای خواندن و نوشتن و برای
 تحصیل موجود باشد که در بین ملت ایران
 هست در آذربایجان آقای فرامرزی الان
 چهار هزار نفر میخواهند برای کلاس اول
 دبیرستان اسم بنویسند کلاس ندارند و وسائل
 ندارند (بکنند از نمایندگان - همه جاهای منطور
 است) بنده چون با آذربایجان آشنا هستم
 آذربایجان را مثال آوردم در تمام کشور
 همینطور است باید بودجه وزارت فرهنگ
 را زیادتر کرد باید فکر یک نقشه و یک طرحی
 کرد که بتمام مملکت فرهنگ داده شود و
 بتمام مملکت بهداشت داده شود و الا اینکه
 از سهمیه این استان یا شهرستانی کمتر
 بکنیم و سهمیه استان و شهرستان
 دیگری اضافه بکنیم در این مملکت دوا
 نخواهد شد و باین جهت بنده استدعا میکنم
 جناب آقای فرامرزی که سمت استادی بنده
 دارند این پیشنهاد را پس بگیرند چون نفع
 کشور است که بنسبت جمعیت تقسیم بشود
 (احسنت)

فرامرزی - اجازه میفرمائید
نایب رئیس - توضیح ندارد آقای

فرامرزی ، آقای مهندس غروی
افامی اهری - راجع بحذف پیشنهاد
 نمی شود کرد

نایب رئیس - صحبت می شود کرد
 ولی رأی ندارد

مهندس غروی - بنده میدانم گو
 بخوام جواب فرمایشات آقای فرامرزی را
 بدهم خیلی طول خواهد کشید ولی چون مطلبم
 که پیشنهاد جناب آقای فرامرزی تصویب
 نخواهد شد باینجهت خلاصه عرض میکنم
 (صحیح است) عرض کنم بطور کلی معلوم
 است درس خوان یک جمعیت یک پورسانتازی
 از جمعیت است در این شکی نیست متلاطمه
 های معصل از کلاس اول تا کلاس ششم
 فرض بفرمائید در صد کل جمعیت باشد از
 کلاس ششم تا کلاس دوازدهم هشت درصد
 باشد و همینطور هشت تا بیستم بالینا بر این
 بنده خیال نمیکنم که در هیچ جای مملکت
 بتوانیم این بخش را تقابل بشویم که عده ای
 که استمداد خواندن درس دارند پورسانتاش

بشتر باشد (یکی از نمایندگان - تا حالا برای جنوب همه تبعیض قائل شده اند) حالا با اندازه جمعیت می دهیم و بطور قطع اگر شش درصد جمعیت شمال بروند بمدرسه شش درصد از جنوب هم میروند بمدرسه در این شکی نیست بنابراین موضوع حل است دیگر لازم نیست که بحث کنیم اما اگر دادن مالیات را در نظر بگیریم بنظر من باید چهل درصد از این بودجه صرف کیلان بشود ولی من این نمیگویم که به نسبت مالیات داده بشود برای

اینکه کیلانی میدانند این وطن مصر و عراق و ویتنام نیست همه جا مال ایران است ما با کمال افتخار آنچه را که زحمت میکشیم حاضریم بدهیم که مورد استفاده همه واقع بشود اما باین تناسب جمعیت یعنی بچه های ما همه بتوانند بمدرسه بروند و بطور قطع من یقین دارم اگر در جایی فرهنگش عقب تر باشد قطعاً او طلب رفتن بمدرسه اش هم کمتر است بنابراین می شود گفت در آنجا اینکه تا حالا عقب تر بوده اند بصورت قطع این بودجه امسال

مصرف نخواهد شد و بجهت يك چنین جنجالی راه افتاده

(۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)

نایب رئیس - چون پیشنهاد تجزیه بود در آخر رای باید گرفت عجله هم اکثریت نیست که ادامه بدهیم جلسه رایشنهادهای زیادی هم هست که باید قرائت بشود يك نامه ای از آقای مهندس حسینی رسیده که می

خواهند گزارش مسافرت خودشان را بلاهه بعرض مجلس برسانند اگر آقایان موافقت نمایند برای اول جلسه بعد (صبح است) جلسه آینده روز یکشنبه ساعت نه و ربع دستور بقیه این لایحه

(مجلس یک ساعت بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی ---

محمد ذوالفقاری